

מישה שרת - שר בחוץ

העולם הזה

זיוה שפיך

חייה הפרטיים
של כוכבת

מס' 975
"ב תמוז תשמ"ו
21. 6. 56
המחיר 400 ברי
שנה 19

העולם הזה

ר"ח גליקסון 8. תלאביב. מען המברקיס: עולמפרט"ט. . . ד. 136, 26785. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס טה שום בע"מ, ת"א, טל. 62239.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המור דעות, סלבר עבור מודעות התפרסמות תחת הכותרת "ד"ר"ח לצרכי", "ד"ר"ח ל" כוח", "ד"ר"ח לנסוע" וכו' הסוכנות על ידי הכרי המערכת ונכדקות על ידם. המודע וארנונים ציבוריים שאין המערכת אחראית להובנו ולדעות הסוכנות כחן ושאינו מסקטות בשום צורה שהיא את דעותיה.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כתוב: עורך תכנית: עורך כתיבה: סיפרי קשת: אהרון צור
הכתב הראשי: צלם המערכת: שרגא הרניץ: יהודה ועירא

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה נבי, איתן נבירול, ילי לילי, דויד הורוביץ, רותי ורה, רוני זוהר, אברהם חרמון, אוסקר סאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קנין, שלמה קרו, אלי תבור.
הצייר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה: שמואל ברתור אריאל נתן רוון

העתון הנקרא ביותר במדינה

21.6.72

בחוף-לארץ, משתמשת בכספי התורמים ב' ברקלין כדי לקנות בוחרים בבני-ברק. הזרוע הדתית היא רק אחת מודעות ה' תמנון. אין טעם לגדוע רוע. יש להרוג את המפלצת כולה.

כמה קוראים סקרניים שאלו אותי מי כתב את הסידרה. התשובה היא: לא איש אחד. היא יצירה קולקטיבית של צוות.

החקירה הארוכה עצמה בוצעה במשך כמה חדשים בידי כמה חוליות של חוקרים, ש' נעזרו כמובן על ידי עשרות מודיעים מתנד' בים. כשהושלמה חקירה זו, הגיעה מלאכת הכתיבה, גם היא לא נמסרה לאיש אחד.

אנו יודעים כי סידרה כזאת היא מיבצע רבי-אחריות. חשוב היה לא רק לפגוע בכל המחץ האפשרי באגפים האמיתית אלא גם להימנע מלפגוע באנשים חפים מפשע, במור' שנים מקושרים וברגשותיהם של יראי-הש' מיים. רצינו שהדברים יהיו כתובים ללא השמצות גסות. מעל לכל, רצינו לשמור בדיקת על חושי-המידה הנכון.

לכן נוהגים אנהנו בסדרות מעין זו, לבצע את מלאכת הכתיבה הסופית בצוות של שלוש' שה או ארבעה איש, בו משתתף כמובן האיש שריכז את תוצאות החקירה. הצורה זו נמשכת הכתיבה של כל כתבה, בדרך כלל, מעשר עד חמש עשרה שעות. סכך' הכל מושקעות בכל כתבה כזאת, לפי הערכה גסה, כ-850 שעות עבודה.

בשעת החקירה נתגלו, כמובן, גם מאות פרטים קטנים שלא היו שייכים לצעם הנושא, ושעל כן אי-אפשר היה לפרסמם במסגרת זו.

אחד היסודיים המשעשעים נגע לרב איציה' מאיר לוי. מסתבר שהיתה לו בחוף-לארץ תורפה פשוטה מאד להיפטר מאלפי הטרדנים שצבאו על דלת חדרו וביקשו ממנו המלצות לכל מיני מוסדות.

הרב היה משתמש בשני סוגי דיו שונים. כל פקיד ידע כי יש לכבד כל המלצה שלו הכתובה בדיו אדומה. ואילו המלצה שהיתה כתובה בדיו כחולה נזרקה ישר לסל. כל פקיד ידע שזהו האות המוסכם לכן, שהרמ' לצה ניתנה רק כדי להיפטר מן האיש.

סיפור דומה סיפר דויד תדהר על המושל הבריטי של ירושלים, סר רונלד טורס. גם סט רס השתמש בשני סוגי דיו. אחד מהם היה סוג של דיו כימית שנעלמה מעצמה. אנשים מאושרים רבים, שקיבלו מידי המ' לצה או הקדשה אישית, נוכחו כעבד' כמה ימים לדעת כי ההקדשה פשוט נעלמה כלל. היתה.

היה זה אלא פולמוס מפלגתי ולא מובן לי למה אתם נוטים לתת אימון בדבריו פולמוס מפלגתי. . . ולכבוד, פרט קטן אישי. לא נכון מה שאתם כותבים, שאין לי פסיכה לרבות, הנכון הוא שכן יש לי סמיכה מנדול' ה' רבנים בחוף-לארץ ובארץ נוסף לכך נמרת' בתיפודרש לרבנים החכמוני וקיבלתי גם בו סמיכה לרבות.

מכתבים

מקפירים על זה, כי הלא שני הרבנים הרא' שיים הספרניים הקורמים, הנר"י מאיר וה' נר"ב עזריאל זצ"ל היו ילידי ירושלים עיה"ק ת"י.

חיים זבולון חרל"פ, רב ואב"ד, ראשון-לציון

ראה אני צורך להעמידם על הדברים ה' בתיכוננים ולתקן את הנכתב עליו.

אינ לי שום משתלה של מרחים. היות ואני נר בקומה ר' ועל הנג' סירתי לי למעני, כאוהב מרחים, מרחיה קטנה על הנג' והיות ואני קצור להרציון ורואה בו מרכז רוחני נשגב ליעודו של הרור, הרי שחלתי שם מר' חים אחרים משחילי הרציון.

לא הפעלתי שום עסק של יצוא לפרחי הרי ציון. לקראת הג' השבועות, שהוא יופו של הרציון, מחלקים בהרציון חנים, בהתאם לי נוהג, מרחים וירק לקישוט בתי הכנסת, ואף לאורחים מחוף-לארץ.

ישנו במשרד הדתות מדרו יצוא ויצור של הפצי רת, אבל אני איננו מנהל המדרו, אלא פקיד אחר. המדרו, בו עובדים שני פקי' דים, נמצא במסגרת המחלקה של קשרים עם הגולה ונס' למחלקה זו ישנו מנהל נפרד. אני איננו אלא המנהל הכללי בלבד. אשר לענינו של מר פרידמן, הרי נראית ההאשמה כנדרתה עם הארץ. משרד הדתות איננו מו' ציא שום כשרים לאתרוגים ולא ידוע לי דבר כזה והוא אף לא מספל כצד המעשי של כל עסק האתרוגים. המיפול המעשי של יצוא האתרוגים מרכזו במשרד החקלאות, משום כך לא מובן לי הרמו על אפשרות של שוהה להקמת הכשר.

אשר למדרו לנאולת שרירים, נכון שיש סיפול כזה, אבל שוב פעם, לא אני הנהו המנהל על אותו המדרו. הפקידו הוא תפי' קיד של מנהל כללי בלבד.

אשר לרמו על הנלריה לאמנות של הנכרת מועד כהנא, הנכון הוא שהיא אחותי אבל אין לנלריה האמנותית שלה שום קשר לי פעולותי. אין בתוכה לא חפצי מסורת ולא כלי כפה וזהב, ולא חפצים מחוף-לארץ. ה' נלריה הזאת הינה מודרנית כללית ומייצגת א' העבודות של אמני וציוני הארץ בלבד. אשר להרציון, הנכון שישנה אגודה למען המקומות הקרושים, אבל לא נכון שאני עומד בראשה. אני סגן יושב ראש, אף על פי שהשפעתו בהר, ובעיקר בשפת הרוחני, אמנם נזרקה. האגודה אינה פרטית אלא צי' ברורת והיא מנהלת את הענינים כמו כל אגודה ציבורית והיא נמצאת גם בפיכות משרד הדתות ומבקר המדינה.

נכון שהיו לי קוויים בניהול ואני מניה ש' גם עכשיו עדיין ישנם לי קוויים. לא קל לסדר

א/ק דבורה וקוראים בפינגנר

את הפיקוח בהרציון - הנמצא ליד הנבול' וצולית קשה מאד - ובשעה שבשטחו נמ' צאים שמונה ביתנים, 100 תערובות, שלושה בתי-כנסת מפעלים למכירי העומדים תחום כל היום, משעה שש בבוקר עד שמונה ב' ערב, והרבה פעמים אף בלילות.

כמובן שבתקציב מסודר ועובדים אדמיניכ' טרטיביים מתאימים אשר לסדר ניהול ב' אופן מושלם. אבל לצערנו אין תקציב הרי ציון מסודר לגמרי והעובדים לא כולם עוב' דים על נובה תרבותי מקובל, ובהלשם נת' קבלו על יסוד פקטם רבנים וחוקות. נוסף לכך הרי תקציב הממשלה-משרד הדתות כלל ענינו הוא רק 650 ל"ה לחורש. והכן שיש לבסל את ההתפרות והחלוקי את הרציון מכספי המדינה בלבד, מה שיצטרך עוד יותר להכביר על מילים המסיים.

אשר לאגודות ולמקומות הקרושים, לא המ' צאתי שום מקום קרוש. הארץ מלאה אתרים היסטוריים וקדושים: למעלה מזאז' מקומות מסורתיים כגון שרירי בתי-כנסת, מערות מיוחדות, קברי גדולים, ופינות התיחדות. וכל מקום קרוש שישנו, היה לפני אלא שלא ידעו אותו ולא ישנו ייגשים אליו בגלל חוסר רכבים וישוב יהודי.

אשר לעניו המפלגתי של המשרד, הרי אין זה אלא פולמוס מפלגתי ולא מובן לי למה אתם נוטים לתת אימון בדבריו פולמוס מפלגתי. . . ולכבוד, פרט קטן אישי. לא נכון מה שאתם כותבים, שאין לי פסיכה לרבות, הנכון הוא שכן יש לי סמיכה מנדול' ה' רבנים בחוף-לארץ ובארץ נוסף לכך נמרת' בתיפודרש לרבנים החכמוני וקיבלתי גם בו סמיכה לרבות.

ד"ר ש. ז. כהנא, מנהל משרד הדתות, ת"א

הערה היהודית בארץ הפכה מומן לפרדיה עצמאית. מדוע ימשיכו, מתנדבים" לקבור את מתי, כשהמלה "בניות" קדושה להם יותר מן המלה "גאולות"?

אלהיו שר, חיפה

מצטרף לאלה התורמים את נפשותיהם לי' אוניברסיטה אחרי מותם וקורא לכל אדם לדאוג לחינוך מתאים בצוואתו. כאופן כזה נכבד את חברה קדישא, נעשה טובה לפקיד' טה לרפואה וגם נחסוך ממומנים לעצמנו.

חיים דרוה, תלאביב

אני תלמיד נימסיה, בן 14. יש לי עוד תשעה חברים שכולם עברו את ניל הכר' מצויה. חקירתם עוררה בנו מחשבה רצינית והיינו רוצים לייסר חברה קדישא משלנו כהתחלה טובה בתי העסקים. האם אפשרי הדבר, מבחינה חוקית, או שמא קבור כאן איזה כלכ?

אלהיו מירון, תלאביב

לא, כאן קבור רמיון מסחרי בריא מאד. אין שום חוק האוסר את ביצועו.

הדקדוק הקדוש
ברכותי לעורך על מאמרו המצויין "שר החוצה" (העולם הזה 974). אבל אם כבר, מדוע לא לציין את המסוק המתאים ללשון רונתיו של מר שרת - האוסר ללשון העברית. שם יוכל להקדיש את כל מרצו לי' הוספת הפסיקים החסרים במהדורה הראשונה של התנ"ך.

שולה ברגר, תלאביב
נזכרתי בדבריו של ננרל אנגלי שבוקר פעם בארץ. באחת מהרצאותיו, הגדיר את ארבעת סוגי המצביאים: ישנו מצביא חכם ופעיל. הוא הטוב מכולם. ישנו מצביא חכם אך עצלן; אפשר לסלול לו הרבה. ישנו גם מצביא טיפש ועצלן; גם לו אפשר לסלול מכוון שאינו מוסיף. לבסוף, קיים המצביא שהוא גם טיפש וגם פעיל. הוא ממש אסון. הדברים אמורים ללא שום קשר למאמר של מר שרת. כל דמיון בין האמור לעיל לבין שר החוץ מקרי בהחלט.

אלחנן טל, ירושלים
האם הכנכנאים הם מהדורה שרתית של רקדני הקנקן של מולין ררוז?

מוריס כהן, חולון

אני, על כל פנים, מתפללת שמר שרת לא יוחלף הודות לו לא התכבד ישראל בכל-חמה. . . אם תורתה הצנועה של אם יכולה לעזור לו ברנעיו הקשים, הריהי נתונה לו, בכל ההכנה.

דבורה לוי, תלאביב

למען שטמנר
השרים שלנו דאנו שפרשת שטמנר (העולם הזה 973) תועבר לאיזה ועדה ממשלתית שק' טה. אבל אתם, אל תתנו לענין לנועז. זהו דם שמתנו.

שמואל קפלן, גבעתיים

עמדתו היטבע ליר אחד משולחנות ההח' טמה בחיפה ובמשך חמי דקות חתמו קרוב ל-100 איש על הכרזו למען שטמנר. דבר זה חזו ומוכיח שהעם רוצה להקיא מתוכו את כל אנשי השחיתות והכריזנות.

ב.ג. חיפה

... מדוע נאחזו בעלי הכרה בציבור בשא' נגזת וחוסר מעש?

מרדכי שמש, חיפה

ד"ר ש. ז. כהנא
הנהיגם מקריאת לעונכם - כשהוא מניע. . . אל נא ימים בו במיוחד כל אימת שמישהו רד' מסתכל בו. ויש רבים באלה. ר"ש גם לרוחי' מכל אנשי הצוות של

א/ק דבורה, בשרות הספנות הנוודות, (כרגע) פינגנר

א/ק דבורה וקוראים בפינגנר, ראה תמונה.

דרוש חוק
הכתבה על איש המופת שכיסה רמיון ב' נופר (העולם הזה 971) הוכיחה כי הנוער העברי אינו מכוויב. אולם תמיהה על כי טרם נחקרו חוקי בטחון מתאימים בנידון, כשם שקיימים ביחס לכסו, רובה ואקדח. . . כדאי גם שמומחים יביעו דעה בקשר להסמכת ה' התפוצצות על-ידי חלקי גוף פחות חיוניים. מאשר חזה או בטן.

ועיקרון תחילה
מורד הרדיו החדש שלכם (העולם הזה 972 והלאה) הוא חמש חמש. המשיכו לישדר ול' הכות גלים קצרים, ארוכים וגם בינוניים. דורית כהן, חיפה

דונם וקנות
זקנה אחת, שעשתה הרבה כסף בא' מריקה, החליטה יום אחד שאחרי מאה ועשרים שנה היא רוצה להקבר אך צדדים בבית-הקברות של דגניה, כמה קרובים מהירדן ומקבר של גורדון. היא שלחה מכתב למחזירות קבוצת דגניה, הסבירה את רצונה וצירפה תרומה של 25 אלף לירות, כדי שיבנו על שמה איזה בית' תרבות במקום, או משהו כזה.

נעבור כמה שבתות, התקיימה במשג' אסיפת-חברים שבה דיברו על חלוקת ה' שטחים לקראת השנה הבאה. פרץ ויכוח טוער בין כמה מוותיקי המשק מה כדאי יותר: להרחיב את שטחי הבנות או את בריכות הדגים.

קט בוסיק, אחד מבני המשק, ביקש רשות-דיבור ואמר: "עזבו שטויות! ה' ענף הכי מניס זה דונאם וקנות."

חבר, דגניה א'

בזקוקים
זיתקוט

המאור והאיים

מסודרים יכולות תמיד לגרום למגיפות של קדחת בגינות או דתית. חוץ מזה דרש דויד בן-גוריון לפני ארבעה חדשים להקדיש את כל הכסף הציוני לרכישת נשק, תחת להביא עולים. רק בקושי שוכנע כי הסיסמה של הצלת יהודי מארוקו דרושה כדי לתת מתח למפעל המגבית.

לכן הציע ג'ורא יוספמל, הגזבר הכפא"י של הסוכנות וכונן עודה בשמי המדיניות הישראלית, לביא לארץ רק 30 אגף יהודי מארוקו. זה הספיק להורים רם למגבית, אבל זה לא הספיק להציל את היהודים, אחרי שנעשה הכל כדי לסכן את מצבם.

יהודי מארוקו דומים עתה לכדור-מישחק, אשר הכל חובטים בו. באמריקה הם משמשים דלק למכונת המגבית, אשר הכנסותיה זורמות לחקציביו (ולשכונתו) של ג'וי אשכול, לא ליהודי מארוקו.

בצרפת הם מהווים סוס לרכיבת-הבתולין של הנשיא הציוני החדש, נחום גולדמן, שאין נותנים לו לעסוק במדיניות בישראל, ושמצא עתה סוף-סוף ענין ציוני מובהק המזכה אותו בפרסומת עולמית ובחשיבות עולמית.

בארץ הם העדה המקופחת ביותר, קרבן למשפטי-קדום כמעט כללי, נושא למאמרי-השמצה גלויים ומסוטים בעתונים מכובדים. במארוקו הם טובלים מצבם הדרוש-משמעי, המחשיד אותם על כל הצדדים, ומפעולותיו של עבד אל-נאצר, המכוונות לא נגדם, אלא נגד ישראל.

וכאילו כל זה אינו מספיק, דרר רשת ממשלת ישראל מן העודה הצעיר והשאר את אביו הנכח במארוקו, להפיקר מאחוריו לחסרי זרים את הזקנים, החולים וחסרי הישע, להשלים עם טרגדיה אנרי שית קורעת-לכבות.

כי זהו תוכנו של המושג „עליה סלקי טיבית“, שהוא הגיוני ויפה, ושוכה לתמיכת כל היהודים התגונים במערכת הארץ ובי משרד הכריאות. אולם זהו הגיון רחוק מאד מתורתו הפשוטה של אותו רב אשר קבע כי אהבת-ישראל מחייבת אפילו למצוץ את המוגלה מפצעו של ילד יהודי.

ל המשחק הזה הוא קצת ציני מדי, קצת מבייש מדי, הוא מוכיח שהמצפון האומני וההגיוני האנושי היסודית ביותר נרדמו זמנית.

יפה מאד שיש בארץ אנשים הדוגלים בציונות אכזרית, אולם מוטב היה שיתו קצת יותר אכזריותם כלפי עצמם, קצת פחות אכזריותם על-השבון הזולת.

על ההנהגה הישראלית והציונית להחליט, באופן דחוף ובצורה שאינה משתמעת לשתי פנים:

או שהיא תחליט להביא לארץ, בלי שום היסוסים נוספים, את כל יהודי צפון-אפריקה, בכל מחיר, אפילו במחיר הידוק אכזרי של החגורה העצמית.

או שהיא תספיק לסדר מסכיבה אשליית ולסכן את שדומים של יהודי מארוקו, תעזור ליהודי מארוקו להשלים עם המשטר הי לאומני החדש במודעתם ותחדד מלהזעיק את העולם והתורם הי ציוני פעמיים ביום.

הדרך השלישית היא דרך הנבנות.

אלף חיילים. כיבוש אלג'יר גרר אחריו, בהגיון ברזל, את כיבוש מארוקו וסוגיסייה. אין ספק שרבים מבין יהודי מארוקו וסוגיסייה הבינו את הברירה שעמדה לפניהם, נטו להצטרף לתנועת-השיחרור המקומית. המשטר החדש בשתי המדינות הבטיח להם שוויון-זכויות. שר יהודי צורף לממשלה.

שום נציג ציוני מארוקאי או טוניסאי לא הופיע לקונגרס הציוני ע"י.

אולם הנאומים בישראל העמידו את היהודים האלה במצב קשה. הם עזרו לשכנע את היסודות הלאומניים במארוקו שאין לסמוך על היהודים. הם עזרו גם לשכנע חלק מן היהודים עצמם שכדאי להם לחתור

להעלות מיד 100 אלף מהם. שאר הנאומים הצטרפו אליו, כדי לא להשאיר בידי איש הפועל-המזרחי את הסיסמה המזועזעת.

זה היה דבר מסוכן מאד. כי הקונגרס היה מבחן נגד גמאל עבד אל-נאצר, והשליט המצרי עקב אחרי הנעשה בו בהתעניינות מובנת. הוא הבין מיד כי הציונים פתחו לפניו חזית חדשה, החזית היחידה בה קל היה לפגוע בהם.

הם הושיטו לו דחי לסטור: החי של יהודי מארוקו.

גמאל עבד אל-נאצר הוא האח הגדול של כל לוחמי-השיחרור בצפון-אפריקה. הוא גם גיבורם של המורדים שניצחו במארוקו. הם לא יכלו לעמוד מול בקשתו התקיפה

עם נסע מנהיג לאומי חשוב בקרייזלר שלו לבקר מעברה גידחת. לפתע נתקעו גלגלי המכונית בבוק עמוק. הוא לחץ על דחשת הבנוזין והפעיל את כל כוחות הסוס שלו, אבל המכונית הייתה תקועה.

למולו ראה איש אחד עומד עם שני סוסים ומחייך. הוא קרא לו וביקש ממנו להוציא את המכונית, כטובה פרטית ולמען המולדת. אבל האיש דרש מאה וחמש לירות.

המנהיג כעס גורא, מפני שלא מבקשים כסף כדי לעשות טובה, ולא בשביל זה קיבצנו גלויות ומיוגנו העדות. אבל האיש הסביר לו שרק פעם בשנה מזדמנת לו מכונית תקועה בבוק. או מובן שהמחיר צריך לכסות את כל השנה, כולל מס-הכנסה ויהיבמגן.

לא היתה ברירה. האיש שילם והמכונית יצאה. לבסוף שאל המנהיג: „אבל מה אתה עושה בשאר ימות השנה, כששום מכונית לא נתקעת בבוק?“

האיש רק חיך חיוך מטויים. „בשאר הימים אני שוטף מים כדי שהבוק לא יתיבש“, השיב.

צחק צחק, אבל חצי האמת של מצב יהודי מארוקו כולל בבדיחה יהודית עתיקה זו. ומאחר שבחיים זה לגמרי לא מצחק, אלא להיפך, כדאי לעשות את חשבון-הנפש.

מפעם לפעם שומעים בארץ את הדעה שמעט אנטישמיות בחוף-לארץ, ביחוד בי אמריקה, לא היתה מוזיקה לעם ישראל. אחד מגיבורי ישראל, שהקריב את חייו באחת הפעולות החשובות של השנה האחרונה, הביע פעם באוזני חבריו את הדעה שיש לטפח תנועה אנטישמית בארצות-הברית, כדי להזכיר ליהודים שם את מצוננם הלאומי ולהכריח אותם לבוא לישראל.

עד כה היו דעות אלה שייכות ליסודות בלתי-אחראיים. התנועה הציונית, שקמחה עד ברבי השואה היהודית, מעולם לא תמכה בחן בגלוי. אולם מדי פעם מתקבל הרעש כי מרוב חרדה לגורלה המופשט של יהדות העולם, היא מתרחפת בקלות-דעת מאחור לגורל היהודים של בשר-ודם.

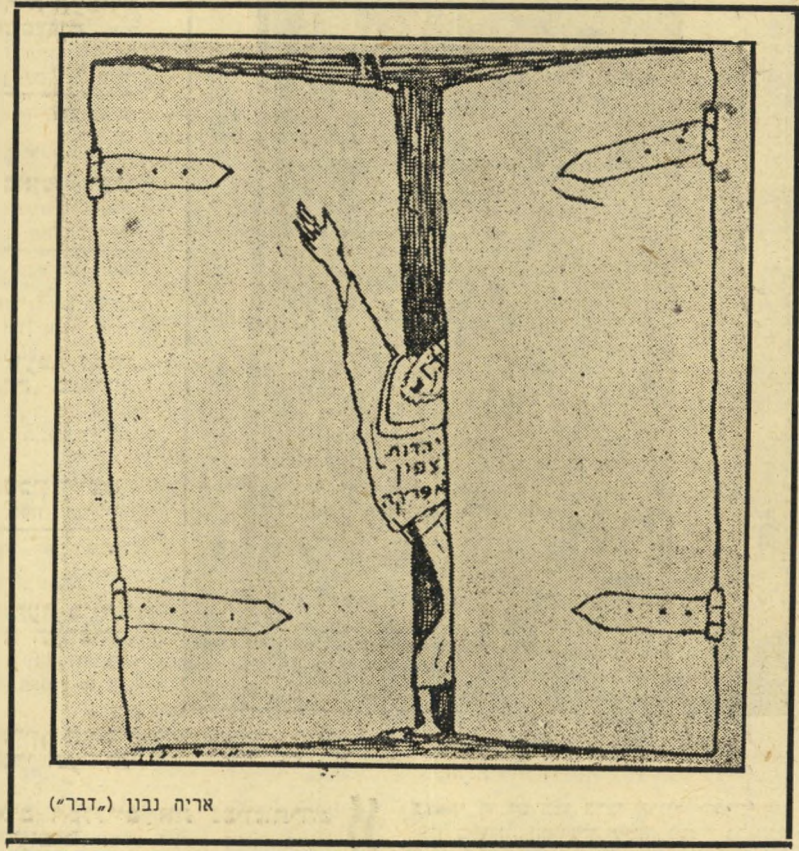
פרשת עלייתם של יהודי מארוקו, שי חררה השבוע לכותרת הראשית, יכולה לשמש לכך דוגמא מדהימה.

ה קונגרס הציוני האחרון הוזמן מיד עם היוודע דבר עיסקת הנשק הצכי של גמאל עבד אל-נאצר. הוא נועד להיות קונגרס-חירום, להזעיק את העולם נגד עבד אל-נאצר ונגד הסכנה המצרית המחדשת.

הקונגרס מלא תפקיד זה, אם כי בהיסח הדעת וללא התלהבות רבה. הוא שפך קר תוני גידופים על הרוזן המצרי התוקפני, העלה את המאבק הישראלי נגד מצרים לדרגת חובה לאומית מספר 1.

לו הסתפק הקונגרס בכך, היה הכל בסדר. אם לא הועלו ההכרזות המדיניות, הרי שבם לא הוסיק. אם העלו את מתח היהודית, לנשק ואת מתח התרומות למגבית היהודית, בלי ספק סיפקו את-מטרות מזמיניהן.

אולם קונגרס לא הסתפק בזה. שלמה ולמן שרגאי, ראש מחלקת העליה של הסוכנות היהודית, פתח בועקה גדולה למען הצלת יהודי מארוקו. הוא דרש

אריה נבון („דבר“)

להפסיק את העליה, המעבירה מארץ ערבית לישראל צעירים העשויים להתגייס לצה"ל נגד מצרים.

כך חפר קונגרס הציוני באת של נאומים מזכורת ליהודי מארוקו קו.

א ותה שעה, עת עורה התנועה הציונית להפוך את חייהם של היהודים בצפון-אפריקה לבלתי-אפשריים, היו מנהיגי אותה תנועה רחוקים עדיין מלקבל בשמחה את רעיון עלייתם לישראל.

הנחזכים ביותר היו אנשי-הפר עדה-המזרחי, כי העולים ממארוקו הם רתיים, מהווים על כן חיד מילואים אידיאלי למעגלתם.

חוץ מזה שולט הפועל-המזרחי על מחלקת העליה של הסוכנות, וכל הדחבה של פעולות המחלקה היתה מגדילה בהכרח גם את מספר הגויבים השמורים לחברי המפלגה בחוף-לארץ.

מפא"י לא התלהבה לגמרי, ומאותן הסיבות עצמן. לא היה לה חשק להביא לארץ תגבורת למפלגות הדתיות. היא הסכימה לסילון דק וממושפע של עליה, אולם לא לורם חסר-מעצורים, היוצר ביצות חברתיות. ביצות כאלה של עולים בלתי-

עם פרוץ מלחמת-השיחרור של עמי צפון-אפריקה עמדה בפני היהודים ברירה תיאורטית ששונה: להצטרף לעמים המורדים ולתנועת-השיחרור שלהם, או להי שוך לגוף זר בארצות אלה.

מבחינה היסטורית, קיים קשר סמלי בין יהודי צפון-אפריקה ושכניהם הערביים. מע"טים יודעים כי הצרפתים פלשו לראשונה לאלג'יריה, באפריל 1830, כתוצאה מסכסוך שנגרם על-ידי שני סוחרים יהודיים מאלג'יר, בצרי ובוסנאק, שסיפקו לממשלת צרפת חיטה מטרקפת.

במשאומתן שנמתח לחיסול סכסוך זה, התרגו שלט של אלג'יר, חוסיין, וחבט בפני הקונסול הצרפתי, דואל, בחובט-זבובים. כנקמה על חילול כבודם הטילו הצרפתים על העיר מצור שארך שלוש שנים. כאשר זה לא הצליח, שלחו חיל-משלוח בן 37

● לא יהיה כל שינוי בקו המדינה והכספונות של ישראל, כתוצאה מפילוק משה שרת ממשרד החוץ. גם לאחר השינויים האישיים בצמרת המשרד תמשיך ישראל להסתפק בתפקידה הפאסיבי. יוזמתם המדינית של הערבים ורצונן של המעצמות הגדולות יקבעו גם להבא באופן בלעדי את גורל המרחב.

● צפה לצעד פייסני מצד ברית המועצות כלפי ישראל. ביקורו של שר החוץ הסובייטי שאפולוב בקהיר הוא צעד ראשון בחזית קבע סובייטית, למחבה, יביא אחריו צעד פייסני, לשם איזון היחסים.

● הפעילות הבריטית בישראל תהיה כוללת יותר. עם חיסולו הסופי של הבסיס הבריטי בתעלת סואץ יחדשו הבריטים את מאמציהם לקנות נקודת אחיזה בישראל. בתוכנית זו תופס הנגב מקום נכבד ביותר.

● לעומת זאת תיתכן התקררות מפויימת ביחסי ישראל-צרפת. סיכויים חודשים לחסל את סיכוכי צרפת-ערב עשויים לגרום להתרחקות צרפת מישראל והפסקת משלוחי הנשק אליה.

● לוי אשכול יעלה שוב לחדשות. מדיניות הפנים תעמוד בשבועות הקרובים תחת סימן של נסיון מוזדלש מצד שר האוצר להקפיא את העלאת תוספת היותר הצמודה לאינדקס ולבטל הסדר זה, המעלה אוטומטית את שכר העובדים.

● מבקר המדינה, ד"ר זיגפריד מוזס, יפרוש מתפקידו. בצמרת הממשלה כבר מעיינים במינוי אדם אחר במקומו של ד"ר מוזס, שינמק את סיבת פרישתו בטעמי בריאות.

● מפא"י עומדת להציע לאחדות העבודה לפתוח בשיחות למיזוג שתי המפלגות. יוזם רעיון זה הוא ב"י ג"י, הסבור כי אין עוד מקום לקיומה הנפרד של אחדות העבודה, מאחר שאין לה קו מדיני שונה מזה של מפא"י. גם האוריינטציה שלה לגבי ברית המועצות השתנתה לאחרונה, התקרבה לזו של מפא"י.

● אחתות העבודה תיהנה באופן ישיר מפיילוקו שר שרת. בשינויים שיחולו במנגנון משרד החוץ תהנה מפלגה זו מיחס מיוחד. רבים מחבריה יוכו במשרות בשירות החוץ ובמשרד החוץ. לעומת זאת, ישארו הדתיים גם להבא מקופחים על ידי שותפיהם בקואליציה, בניגוד להסכם שנערך בינם לבין משה שרת.

● בינתיים, יצא שרי החוץ דשעבר לבדו חופשה עם רעייתו, ציפורה שרת, בשווייץ. הפעם יצא שרת באניה, שלא כמינהגו משך כל שנות שירותו, כשר החוץ וכמנהל המחלקה המדינית של הסוכנות, בהן נסע אך ורק במטוסים.

● צפה לגידולים מעניינים ממכון וייצמן. בקרב יודעו תוצאות, של מחקר בשטח הפיסיקה הגרעינית שנערכו במכון ואשר יעלו את ישראל לכותרות העתונות העולמית באור חיובי ביותר.

● לעומת זאת, צפויה עתונות רעה ביותר למדינה, על רקע בעית הפליטים הערביים. הצעות חדשות שתוענה בעניין זה, והמכוונות להחזרת מספר ניכר של פליטים לישראל, תידחנה באופן מוחלט על ידיה.

● בקרב המיעוט הערבי בארץ, תוגבר פעולת הפריקה אחר תושבים חפרי תעודות זהות.

● על רקע זה, יחדשו הציונים הכלליים את נפיונותיהם לקנות לעצמם אחיזה בקרב המעוטים. נסיון ראשון נעשה בשעת ביקורם של מנהיגי המפלגה בכפרי הדרוזים בשבוע האחרון. חשבון המפלגה: אחרי שמפ"ם הצטרפה לממשלה וחזרה ללחום בפועל למען המיעוטים, ובעוד ההשתייכות למק"י הפכה מסוכנת מדי, יהיו ערבים רבים נוסים למפלגה אופוזיציונית מתונה יותר.

● יתכן מאד ששדום רון לא יועמד לדין. תוך חקירת מעילותיו של מזכיר חברת לפידות נתברר כי חלק מן הכספים הועברו על ידי רון, איש ש"י לשעבר, לקרנות סודיות של מפא"י, ביניהן הקרן להגנת קסטנר. יעשה נסיון תקיף מצד מפא"י למנוע בירור משפטי, באמתלות של "מצב אישי".

● דרת מפוארת של עץ זית, שנקבעה בכניסה לעירית ירושלים, תשמש נושא לאחד הדו"חים הקרובים של מבקר המדינה. בדו"ח יקבע המבקר כי מצבה הכספי של העיריה אינו מרשה קביעת זאת זו ומעשה עירית ירושלים במקרה זה אינו אלא ביזבז כספי משגם המסים.

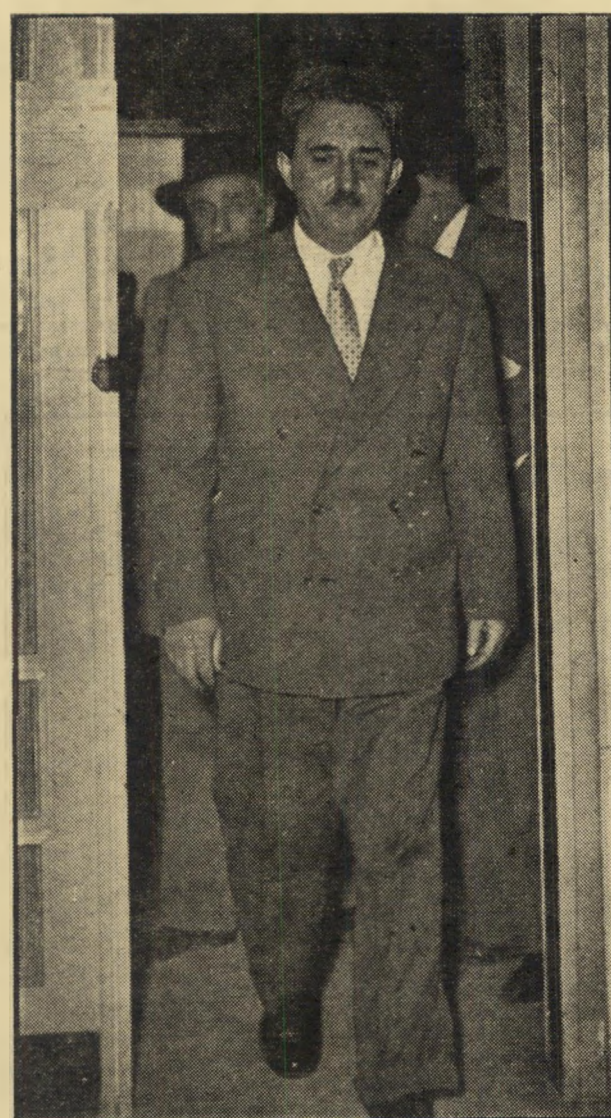
● חברת הספנות האומית, "שהם" עומדת לפני משבר קשה. בדו"ח סודי של הנהלת החברה נומז כי יתכן שהחברה תצטרך למכור כמה מאניות הנוסעים שלה, כדי להתגבר על המשבר.

● לעובדי הוועד הפועל של ההסתדרות ומועצות הפועלים בערים ובמושבות, צפויים ימים קשים. עם כניסתו לתפקידו כמזכיר הכללי של ההסתדרות, יהיה פנחס לבון קימוצים דרסטיים בדמייצוג, הוצאות אש"ל וכליירכב של עובדי ההסתדרות.

● צפה לסגירת בתימכון מפוארים מחוסר תיירים. בין הסגרים יהיה ביתמלון ירושלמי ותיק, אשר שימש בעיקר את המושבה הדיפלומטית.

במדינה שר בחוץ

"הלך ר' שמעון (בריוחאי) ובנו ונתחב" או... ישבו שתיים-עשרה שנים במערה... יצאו ראו בני-אדם כשהם חורשים וזורעים. אמר: מניחין חייעולם ועוסקין בחייעשה! כל מקום שנותנין עיניהם מיד נשרף. יצאה בתקול ואמרה להם: להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערכתכם!" בניגוד לשמעון בריוחאי שבאגדה, ישב דויד בן-גוריון בשדה-בוקר רק כשנה. אולם

משה שרת הדלת נטורה

בצאתו הרגיש כמו הרבי הדגול: החיים נמ' שכו בלעדיו, הממשלה פעלה כרגיל בהנהגת משה שרת. היה זה, בעיני המנהיג הקשיש, עתן שלא יכופר.

מאז נשרפו כל מקום וכל אדם שר' דויד בן-גוריון נתן בהם את עיניו, מבלי שבת קול תעז לבקשו בגלוי לחזור לשדה-בוקר. השבוע הגיעה ההבה אל הקרבן העיקרי: משה שרת.

גרוטאה פוליטית. עוד לפני חודש היה קשה לרוב הפרשנים להעלות על הדעת שבי. ג"י יצליח להפוך את שרת לגרוטאה פוליטית.

הפאיודלים השולטים מאחורי הקלעים ב" מפא"י — הדוכסים של סולל-בוה ותנובה, רוני האירוד המקצועי, נסיכי הכספים וא לופי המנגנון — ידעו לאן חותר בן-גוריון. באונייהם עוד הידהרו דבריו לפני צאתו לשדה-בוקר, בישיבת מרכז המפלגה: "אני יודע לא רק לבנות מפלגה, אלא גם לפרק אותה. ברגע שאחליט שמפא"י אינה ממלאה תפקידה, לא אחסס לפרקה."

הדוכסים הבינו את משמעות המלים. הי איש שפירק את אצ"ל ואת הפלמ"ח יכול היה להחליף את שלטון הדוכסים בשלטון של אנשיהחצר, הגווארדיה האישית שלו, המורכבת מצעירים כמו אהוד אבריאל (ראה להלן). תדי קולק, עמוס בן-גוריון ודומיהם, אנשים שכל קיומם הפוליטי קשור ומותנה במעמד אדומם.

החיתות היו ברורות. השבוע נסתבר כי

בן-גוריון הצליח לרכו בידי די כוחות כדי לנצח את יריביו. חלק מן הדוכסים נמלט ברגע האחרון לתוך מחנהו, ביקש את חסו תי. שרת נשאר מבודד, מנוצח עוד לפני פתיחת-הקרב האמיתית.

היוור כסיר. ברגעים של התרגשות, רגיל משה שרת להחוויר. כשנפתחה ישי בת מרכז מפא"י בבנין המפואר של הועד הפועל בתל-אביב דמה צבע פניו לצבע הי סיד. הוא מסר את הודעתו בלשון פחות מלצית מכרגיל: מאחר שתוגי בן-גוריון הפיצו בעתונות שמועות שעומדים להרחיקו מתפקידו, ומאחר ששמועות אלה לא הוכי חשו, אין הוא יכול עוד להמשיך בתפקידו. ההצבעה כבר היתה אופיינית למצב הי חדש: מול 35 איובי שרת התייצבו רק 7 תומכים. 45 איש, שהיוו רוב מוחלט, נמנעו מהצבעה. הם לא רצו להצביע בעד פירוק שלטונם במפא"י. אולם הם גם לא העזו להמרות בגלוי את פי האדון החדש.

כך נסגרה הדלת על הקאריירה הפוליטית של משה שרת. הצורה בה הומטרו עליו הבעיטות, מינעת כל אפשרות של חזרה בכבוד בעתיד. סיכויו להיות לירוששה-עצר של ב"י ג"י, חוסלו. הזמן שנבחר, אחרי סיום הקונגרס הציוני, מנע בעדו אפילו לח' פש מקלט בתפקיד ציוני.

דרכו של ב"י ג"י, ורועה פגרים פוליטיים. בזה אחר זה הצליח לחסל לחלוטין את כל מתחריו, יריביו, וירושיו האפשריים. משה שרת הוא רק שם נוסף ברשימה. תירוץ בלבד. השאלה הגדולה של הי שבוע היתה: האם חוסל שרת כדי לפנות מקום למדיניות חדשה של בן-גוריון?

על אף כל הדיבורים, אין זה נכון שהיה ניגוד פוליטי ניכר בין שני האישים. מעולם לא היה קיים "קו בן-גוריון" ששרת יכול היה להתנגד לו או לחבל בו. מעולם לא היה "קו שרת" שבן-גוריון יכול היה לר' אות בו סכנה למדינה. שני האישים חיים מן הדי הפוליטית אל הפה.

בן-גוריון יכול היה לטעון, בצדק, כי בישיבות הממשלה לפני חצי שנה גרם שרת לדחיית כל פעולה מכרעת נגד מצרים, ב" הבטיחו כי תוך שלושה חודשים יבוא נשק מאמריקה (העולם הזה 1951). נשק זה לא בא. אולם גם טענה זו היתה בעיקרה תי רוץ בלבד. כי אילו רצה בן-גוריון באמת לעבור לפעולה מכרעת, יכול היה להשליט או את רצונו, כפי שעשה זאת השבוע, דעת-הקהל היתה לצידו.

לכן אין לסילוק שרת משמעות רבה כלפי חוץ. ישראל תוסיף לפסוח על הסעיפים, מבלי להחליט החלטה ברורה למלחמה או לשלום. המשמעות האמיתית של המאורע היא פנימית. המדינה צעדה צעד מכריע לק' ראת שלטון-יחיד.

התירה מתמדת. בארבע השנים האחרונות הושמעו אזהרות רבות על כוונתו של ב"י ג"י. להנהיג בארץ משטר חדש. רוב האזהרות האלה"י נראו לציבור כהשמצות או הגזמות. אולם בן-גוריון חתר לקראת מטרתו בסכלנות. לא פעם גרע ברגע הי אחרון, היסס, ויתר. אולם תמיד חזר למגמתו העיקרית.

השבוע חוסל המכשול העיקרי למגמה זו: התנגדות עסקני מפא"י, שעצרו את ב"י ג"י. לא מתוך אהבת המדינה, אלא מתוך החשש המוצדק כי הם עצמם יהיו הקרבנות הראשונים של דיקטטורה מוסווית.

מפלגות תשעה נגד שבעה

קו ההנהגה השני של שרת, אחרי שורת הדוכסים של מפא"י, היתה שורת שרי הממשלה מבני המעוטים — הדתיים, הפרוג רסיבי ואנשי מפ"ם. שרים אלה חששו מפני השתלטות של ב"י ג"י. ראו בחיכוכים בתוך מפא"י ערובה לשלומם. השבוע התפרק קוהנהגה זה בהדרגה. אפשרות אחת הספיקה לשתקה: האפשרות

* גיימס מקדונלד, שגריר ארצות-הברית לי שטבר, בזכרונותיו: "בשעת כתיבתו (של שרת) לפתו אצבעותיו את העט ופניו הח' ויררו מרוב מתחיות... גידי בנק ישראל, דויד הורביץ, על פעולת שרת בגינה, בש' עת חקירת ועדת או"ם: "עקבתי אחרי הי בעת פניו החיוריים של שרתוק..."

** בין השאר בעולם הזה: "דיקטטורה ב' דרד" (העולם הזה 1951), "התוכניתו של ב"י ג"י" (העולם הזה 1952).

ספר אסכתא!

מאת לילי גלילי

ריגלתי בארץ זרה

אתמול ישבתי בכנסת ושתיית המון תה. לפתע ראיתי את בן-גוריון ושרת יושבים ומתכננים את המשבר הגדול. ניגשתי אליהם לנשוא אינטריוו וזהרתי כמח נדושים, אבל הם אמרו שהם לא מדברים עם עיתונאית צהובה ושאלך לדבר עם בני מהרשק.

אז הלכתי לדפוס של "העולם הזה" והדפסתי לי תעודת-עיתונאית של מערכת "אכבאר חירבת טאעה", הדוכתי צילום של עצמי (זה שמופיע למעלה, אבל הפוך, שלא יכירו) והטבעתי עליו חותמת של בית-המסבחים העירוני.

ניגשתי עם זה ללשכת שריהוק ואמרתי אסמע יא סיד, אני רוצה לדבר עם הוויזר שרתוק אפנדי. המזכיר נראה החוזיר כשראה את תעודתי ותיכף ומיד הכניס אותי לחדרו של משה שרת, והגיש לי קפה תורכי מבראזיל.

שרת אפנדי אמר דברים נורא חשובים, אבל לא הבנתי כלום מפני שאני לא יודעת ערבית. פתאום הוא שאל אותי מה דעתי על זה, אז אמרתי: "איננה", והוא נבהל והמשיך מהר ודיבר עוד שעה וחצי בלי להפריע לעצמו.

אחריכך נתנו לי קאדילאק כחול ונסעתי לשדה-בוקר. לפני נסע בקאדילאק שחור בן-גוריון, כדי לקבל את פני יושבו על שני שקים בידו-הצאן, ושאלתי איך הענינים ובכלל.

"המצב חמור", אמר בן-גוריון, "עוד בקיץ תפרוץ מלחמה. זה ברור. אבל זה לא יתכן, כי מצרים יודעת שישראל תעמד כאיש אחד, ואפילו שניים. הזמן לא פועל לרעתנו, כי אם לטובת אויבנו, ואין הגיון בהיסטוריה. ישראל צריכה לקבל נשק, כי אחרת תושמד, ואם הערבים ינסו אז נגמור את כולם כמו כלום, כי הרוח קובעת ולא הנשק".

אחריכך לקחו אותי לצלם את מטוסי-הסילון החדשים, ולרכב על טאנק שבא רק הבוקר מברומה, אבל זה אסור לספר. ויגאל אלון הלך מכות בגללי עם יגאל ידין, ועוד וייצמן שאל: "יש בעיותי" והפרופסור גויטיין נתן לי הרצאה על חרבות ערבית שלא הבנתי.

סוף עשו לי מסיבה עם סדי קולק, בהשתתפות ציר ישראל במונטה-קארלו, אבל אני ברחתי וכתבתי מהר את הסיפור הזה. אבל הצנזורה מחקה את הכל, אז לא תדעו לעולם מה אמר לי בני מהרשק.

אלה במסיבה פרטית. הן התרכו בעיקר מסביב לשולחן מטרות חשובות:

- להעמיד לדין את מרדכי אורן, כבוגד בעם ובמדינה.
- לסלק את לוי אשכול, אחרי שהבאיש את ריח המפלגה בעסקי השיכון שלו.
- להרחיק מכל השפעה את "הטיפש שרת" ואת כל חסידיו.

בטחון

אבן מאסו האדמירלים

באחת הפיגות של נמל פלימות עמדו שתי משחתות, שדמו לעשרות משחתות קטנות אחרות. פועלי-הנמל, הרגילים לראות מולט לעתים קרובות את הגנפה האדיר של אוניות קרב או ממסות, לא התרשמו במיוחד.

אולם לקצינים ולשליחים דוברי-העברית, שהתכנסו בחדר-האוכל של אחד מהן, היה זה מאורע גדול. כי הווי אלה שתי המשחתות הראשונות של חיל-הים הישראלי, יפו ואילת.

מפקד-הנמל הבריטי הרים את כוסו, ביקש את הדי-גנרלים של חיל-הים המלכותי לשי תות לחיי ישראל. "ישראל" מלמלו עשרות פיות בריטים בקול גיטלמני נמוך. כעבור שעות מעטות יצאו שתי האוניות לדרך. ספינות מאסו האדמירלים, היו לראש-פינה של הצי הישראלי.

מוקשים בנמל חיפה. אולם עוד לפני שהמשחתות הגיעו לחופי מולדתן החדשה, קרה על גלי הים התיכון מאורע שהפך אותן לצד החלש בקרב על הים. מצרים קיבלה שתי משחתות גדולות, בעלות כושר הרבה יותר גדול, מידי הצי הסובייטי.

משחתות סובייטיות אלה אינן רק יותר גדולות, אלא גם הרבה יותר מהירות. מטרות ידות בנשק ההופך אותן, למעשה, לסירות קטנות. מול שתי המשחתות הישראליות תעמודנה אפוא, שתי המשחתות הישראליות של הצי המצרי, שתי המשחתות הבריטיות (המקבילות ליפו ואילת) ושתי היחידות ה-סובייטיות החזקות. כל אחת מהן יכולה לזרוע בלילה אחד 160 מוקשים בפתח נמל חיפה.

אורחי ישראל, שהם עם יבשתי למרות שבגולם הפתוח היחיד הוא גבול הים, לא עמדו עדיין על חומרת המצב הזה. הצי ה-מצרי נכר. מוטל מצויה יעיל על אילת ותעלת-סואץ. הוא לא מסוגל עתה להטיל מצור גם על החוף המערבי של ישראל. אם ישראל יכולה לסמוך בשעת מלחמה קצרה על אספקה אווירית, הרי במקרה של מל-חמה ארוכה עלול מצבה הימי להכריע את גורלה.

המצור המכריע. הטרנדיה של יפו ו-אילת מבהירה אמת אחת שמנהיגי ישראל עדיין מתעלמים ממנה: כל עוד לא תצליח ישראל לשבור את המצור הפוליטי בו היא נתונה, לא תוכל שום כמות של נשק להבי טיח את בטחונה לזמן ארוך. כי ברית-המועצות צות יכולה תמיד לספק בנשק למצריים פי ארבע יותר נשק מאשר תקבל ישראל, בי קושי רב, מבנות-בריתה המפוקפקות.

של קואליציה מפא"י-אחדות-העבודה-ציונים-כלליים.

נשק חזירי. הדתיים, שהסכמם החשאי עם שרת (העולם הזה 965) היה הקש ששבר את הגב של סבלנות בני גיי, חשדו כי ברגע שבי גיי ירצה לחסלם יעלה מחדש את בעיית החזיר, יסלקם באמתלה של מלחמה בכפייה הדתית. לא היה להם שום חשק לראות את אויבם ישראל רוקח בתפקיד שריהפנים. לכן הסיקו את המסקנה, המור-ככת מראשי-התיבות של שני שריהם, שפירא ובורג: "שב!"

לשרי מפ"ם היתה סיבה לחשש דומה. בן-גוריון יכול היה לעורר את פרשת אורן, לזרוש ועדתי-הקירה, להכריחם להסתלק מן הממשלה בנקודה שדעת-הקהל תהיה נגדם. למעשה חוסלה השפעת המעוטים בממ"ש שלה. מעתה שוב לא יעמדו זה מול זה שני מחנות שקולים, האחד בראשות שרת והשני בראשות בן-גוריון, שאיפשרו שרת רונים גם לקטנים. עתה יהיה החשבון אריתמטי ופשוט: תשעה שרי מפא"י נגד שבעת האחרים.

הדרך לעבדאללה

ערב פלישת הלגיון הערבי לארץ, במאי 1938, עברה אשה פשוטת-הליכות את הקו הצר-הירודן. היתה זאת גולדה מאירסון, חברת הנהלת הסוכנות היהודית, מלווה על ידי ראובן שילוח ועמוס בן-גוריון.

בעברה את קיבוץ גשר, אמרה גולדה, בטון מרגיע: "אל תחששו, שום סכנה אינה נשקפת לכם. עבדאללה יישאר שקט!" כעבור שעות מעטות עברה גולדה מאירסון סוון את אותו קיבוץ בדרכה חזרה. "היכונו להגנה!" קראה בעצבנות ניכרת, "הכינו חפירות! הוציאו את נשקכם! עבדאללה יפתח בלחמה!"

התכונה העיקרית

המלך עבדאללה, האיש שרימה את בן-גוריון ושרת משך דור שלם, היה המעשה הפוליטי הבולט ביותר של גולדה מאירסון עד ה-שבו. אשה הנמרצת, שילודעידבר מכבדים אותה כאשת-מינהלה תקיפה ומוכשרת, לא היתה מעולם ידועה כמחדשת הליכות ב-מדיניות-חוץ.

לעומת זאת היא ידועה זמן רב כתומכת עקבית ועקשנית של עמדת בן-גוריון בממשלה. מאחר שאיש אינו מתיחס ברצינות למדיניות-החוץ בממשלת ישראל, היתה זאת התכונה היחידה הרוששה.

תכנית אבריאל

לפי עדות עצמה, אהוד אבריאל הוא כיום האדם הקרוב ביותר לזויד בן-גוריון. הוא עשוי להיות אחד הנהנים העיקריים מסילוקו של משה שרת. על כן יש ערך לדעותיו. השבוע סיכם אבריאל, לשעבר מרדכי תנועת-נוער בוינה (שם היה שמו אבראל) וכיום חבר משק נאות-מרדכי, את דעותיו

* השרים בן-גוריון, ארן, אשכול, לוז, מאירסון, נמיר, נפתלי, ספיר, שיטרית. ** השרים שפירא ובורג, בן-יהודה וכרמל, ברזלי ובנטוב, רוזן.

משה שרת ויזידילישעבר בישיבה הראשונה של הממשלה האחרונה הדרך זרונה פגרים פולטיים

עחנות

הגיון של שופים

של כפר עמוס, הבאים לקחת את חלקם מקיבוצת המרק והלחם היומית של המנזר. לרגלי הכפר משתרעות האדמות הפוריות של העמק, שעורו הפעם לזיון את הכפר, והכלולים עתה באזור המפורז אשר עיבוד אדמותיו אסור לפי הסכם שביתת-הנשק.

"עולה בלבך הרצון לצעוק אוהרה ל-אנשים הפשוטים כאשר הם, למען וברחו מאותם המקומות אשר עליהם עלולה ההיט-טוריה לדרוך ברגליה הכבדות."

בתי משפט

נגד בזיונות

לפני שבועיים קרה מקרה לא נעים: דייר תל-אביבי נרגז, גירש מביתו שופט בית-הדין לשכירות, שבא לברר תלונה במקום. "מנין אדע אם אתה שופט או לא?" שאל הדייר.

הוא נתבע לדין על בזיון שופט, וזכה מכל אשמה. השבוע חולקו תעודות השופט-טים הראשונות, כדי למנוע בזיונות נוספים.

הממשל הצבאי

תורה מנצרת

נצרת דמתה לעיר שפרצה בה גמפת דבר. משמרות חסמו את הכניסות לעיר, בדקו את הגירות של כל יהודי שביקש לעבור. על הנוסעים באוטובוסים מטבריה לחיפה נאסר לרדת בעיר. משמרות משי-טרות-התנועה סיירו בכבישים, מצאו דופי כמעט בכל כלי-רכב ששם את פעמיו לעיר ישו. הורידו את הנוסעים קילומטרים רבים מכל מקום ישוב.

המגפה שהדגיאה את השלטונות התרכזה באולם הקולנוע המזוהה ברחוב הראשי. שם התכנס "הכינוס העממי בנצרת", ש-ביקש לאחד את כל הציבור הערבי מסביב לדרישה לבטל את הממשל-הצבאי ואת ה-שטחים הסגורים. באמצע הכינוס הופסק החשמל, המיקרופונים חדלו לפעול. אולם היוזמים הכינו מראש סוללות, המשיכו לדבר.

הדבר הקרוש. במרכז הפעולה עמדו, כרגיל, הקומוניסטים. לא רגילה היתה ה-תפתות של חוגים אחרים: רוב המוכתרים, כוהנידת ובעלי-הקרקעות העשירים של הכפרים, שהצטרפו לתנועה על אף מסעי-ההפחדה מסביבה.

גרמה להתרגשות כללית זו בכפרים ה-

הינלסמה מגיש לקוראיו כתבה אקסקלוזיבית סוכני בולשת

תפויים. עם אלה, הלכתי לראות את הנהר הגדול.
על הגדה, במקום מוצל, מצאנו בית-קפה שכסאותיו ושלחנותיו הגיעו עד למים. וכך ישבתי „על נהרות בבל“, אכלתי את הארוח צחה הצנועה ושתיתי קוקה-קולה.

★ ★ ★

בין חורבות נינוה

הכתה לי עוז חחיה נעימה: מחלקת ההסברה אירגנה עבורי נסיעה לנינוה הקדומה ולעיר מוסול החדישה. עובתי את בגדאד בקרוז-שינה בעל מיוג'אחיר, כש מחשבותי מרחפות סביב אברהם אבינו, אור כשרים, חמורבי, סנחריב, הארון אל-ראשיד, אלף-לילה-ולילה וצווחות הנוסעים במחלקה השלישית. סלאת אל-דין הגדול גולד בעיירה קטנה, לצד מסילה זו.
המסילה עצמה נבנתה על-ידי הגרמנים והתורכים, לפני מלחמת העולם הראשונה, כדי להכריז את ברלין למסרץ הפרסי ולסכן את קחי התחבורה הבריטים עם המזרח ה-רחוק. גרמניה עשתה נסיון שני בכיוון זה, במלחמת העולם השנייה, ושוב נכשלה.
בשבע בבוקר הגענו למוסול. בית המלון המקומי המתינו לי נהג ומורה-דרך, שבאו להראות לי את הסביבה. בנינוה, מצאתי כי לא נשאר מאומה מהעיר האדירה, מלבד

ד"ר חליל תותח הינו ערבי נוצרי, יליד הארץ. עד 1944 היה מנהלו של הקולג' האמריקאי ברמאללה, כאשר היגר לאמריקה. בניו-יורק, יסד את „המכון הערבי-אמריקאי“, הנחשב כיום לאחת הבמות החשובות ביותר לתעמולה ערבית בעולם. לפני זמן מה יצא המחבר לסיור נרחב בשש מדינות ערביות. סידרת המאמרים שכתב לאחר מכן, מתפרסמת עתה לפי הסדר מיוחד על-ידי „העולם הזה“. בפרקים שהופיעו בגליונות הקודמים תיאר ד"ר חליל תותח את ביקוריו במדינת הלבנון. ברצועת עזה ובמצרים.

מאת חליל תותח

מצאתי אותו גבר מרצין, משכיל ולבבי, למרות היותו קולונל לשעבר בצבא הקבע העיראקי.
ביום השני לביקורי בבגדאד, התייצבה בי פתח המלון מכונית אמריקאית חדישה, נהר זה בידי נהג פרסי. הם הועמדו לרשותי על ידי מחלקת ההסברה הממשלתית. עברנו את גשר החידקל ופינונו דרום דרום-מערב, לתור מעט את הסביבה, כשפינונו מועדות לשרידי בבל העתיקה, כ-60 קילומטר מדרום לבגדאד. שלושה דברים עשו עלי רושם עז בנוסיעה זו. קודם כל: המחכים הגדולים מסביב. שנית: פוריות האדמה. שלישית: הדלילות המשתעת של תושביה. וסענו קילומטרים ארוכים, מבלי לראות אף נפש חיה אחת. כי למרות שעיראק יכולה לקיים אוכלוסיה

כ ל ירדי הנהירו אותי כי אתאכזב מבגדאד. הם צדקו. שדה-התעופה, בנינוה, הסביבה כולה, נראו עזובים ומרופטים. אנשי המכס היו אוישים לגמרי, לא טרחו אפילו לפתוח את מזוודתי — זה כמובן לא היה איכפת לי במיוחד.
אחד הפקידים לקח את דרכוני, אך במקום להחתימו ולהחזירו במקום, הודיע כי ישלח לי אותו למלוןי למחרת היום. מינהג משונה. באוטובוס שנסע העירה, הייתי הנוסע היחיד, מלבד אנגלי משופם. עברנו את החידקל, כשענינו פקוחות היטב לחטוף מבט ראשון של העיר ההיסטורית. המלון הראשון אליו פניתי, מלון סניבא, היה מלא. גם השני, מלון סמיראמיס, היה מלא. כן גם השלישי והרביעי, שעמדו זה לצד זה ברחוב ראשי, הרחוב הראשי של בגדאד.
הייתי עייף וזקוק לאמבטיה ולשינה. עזבתי את קהיר בשעה 3.30 בבוקר, עברתי את הדלתה, מדבר סיני, הר חרמון, המדבר ה-סורי ועתה לא יכולתי לשבת יותר באוטו-בוס מרוב עייפות. הנהג ריחם עלי ולבסוף הובילני לבית מלון מדרגה שלישית או רביעית. היה זה מקום מלוכלך ודוחה. בתי השימוש וחדר האמבטיה הסריחו למרחקים. חדר השינה לא היה הרבה יותר טוב, אולם הייתי נאלץ לשכור אותו או לבלות את לילי הראשון ברחוב.

★ ★ ★

נסיעה עתיקה במדון

שכתי מדוכא על מיסתי ולא ידעתי לאן לפנות לעזרה. ביאוש סלפתי לד"ר פאריז ג'מאלי, שהוא לא פחות ולא יותר מאשר שר החוץ העיראקי. היכרתיו היטב מפגישותינו במרכז האו"ם בניו-יורק, שם ייצג את ארצו. הסברתי לו את מצבי העגום והוא מיד מיהר להזמיןני אליו ה-ביתה, כגיטלמן ערבי אמיתי.
הוא שלח אלי את מכוניתו ובבואי לביתו צלצל מיד לסמיראמיס והודיע כי עליהם לפנות לי חדר בכל מחיר. הסקיד שם ענה כי לצערו לא יוכל לקבלני לאותו לילה, אך הבטיח כי יסדר לי חדר למחרת היום. הו-דיתי לשר וחזתי למלונתי.

רק הודות לתקנת המחר הצלחתי לה-ר-דם. מחוץ לחלונני דלק פנס-רחוב כל הלילה ואילו מבית-קפה סמוך בקעו צריחות איר-יות מתוך מקלט רדיו. השכם בבוקר מיהרתי למלון סמיראמיס ונתקבלתי בכבוד מלכים. סוף סוף, שר החוץ עצמו הזמין את החדר עבורי.
מותר כאן לומר כמה מלים על מלון סמיראמיס. בשלוש בירות ערביות — דמשק, קהיר ובגדאד — מתנוסס שם זה על בתי-המלו המפוארים ביותר. זוהי הוכחה לכבוד הרב שבעלי בתי-המלון הערביים רוחשים לגסיכה האשורית הקדומה, שמירמית.
לפי האגדה, גודלה נסיכה זו על-ידי יוניס, עלתה לגדולה ונישאה למצביא חזק. היא אשר יסדה את העיר בבל. לבסוף, הסכה ליונה ובני האזור סעדו לה כאל אלה. בין אלה נמנים כנראה, עז היום, בעלי בתי-המלון. בבגדאד, על כל פנים, במלון העומד כל כך קרוב לבלל העתיקה, היא צריכה להרגיש בבית.

★ ★ ★

אין מספיק תושבים

דודת דד"ר ג'מאלי, שהציג אותי לפני מספר ימים, ממשלה גבוהים, נפתחו בפני כל הדלתות לרוחה. בין השאר, שוחחתי עם שאכיר אל-ואדי, סגן שר החוץ.

ערביים העובדה ש-84 אלף דונמים של אדמה, השייכים ל-14 כפרים בגליל המערבי, הוכיחו כשטח סגור לצורך אימונים צבאיים. הכפרים, למודי-הגסיון, שנדרשו עתה ל-הצטייד ברשיונות מיוחדים כדי לעבד את אדמותיהם, לא האמינו לסיבה. הם ידעו כי אימונים כאלה התקיימו גם בימי המנדט, מבלי להפריע או לכפרים.
בכל רשיון שניתן צוין במיוחד כי הוא מתבטל ברגע שמתקיימים אימונים צבאיים שטח. אם כן, שאלו הכפרים, לשם מה ניהו צורך ברשיונות בכלל? התשובה שנת-קבלה על דעתם: זהו צעד ראשון לסילוקו ההדרגתי של המעוט הערבי והדרוזי מה-גליל והמערבי כולו.

שום דבר אינו קדוש לערבי כמו אדמתו. בפנים בחוש זה הצליחו, השלטונות, זו הפעם הראשונה, לגשר על התהום בין מקיי והחוגים האחרים. כשעירוף „הועד הפועל של הכינוס העממי בצרפת“ בשבת הקרובה אסיפת-עם בחיפה, תהיה החזית הערבית כמעט שלמה.

המשק

חינוך להמונים

„האבטלה היא גורם חינוכי בעל ערך ציבורי רב!“ מסוך זה הצליחו לעניין את אפני המובטלים במדינה, שלא ידעו עד כה להעריך את המשמעות החינוכית של מצבם האומלל. הוא עשוי לעניין שבעתיים, מאחר שנפלט מפיו כל בר-סמכה: זה פרסופסור אבא לרנז, שהוא היועץ הכלכלי של משרד-האוצר ואחד האנשים הקובעים את המדיניות הכלכלית של הממשלה.

הבעיה שעמדה השבוע לפני לרנז האמי רדקאי, ולפי כל המדינה, הייתה פשוטה אך גורלית. כתוצאה מהעליה הכללית של המתיירים ועומד מדי-יורה-מיהה לענות ה-שנה ב-40 קודוות. כדי לשלם את השכר המוגדל לפועלים, יהיו המעסיקים זקוקים ל-250 מליון ל"י נוספים, מעל למחזור הקיים של 100 מיליון.

מלבד המותים ברעב. לפני שני ידורות, בימי שלטונה של ההשפחה הכל-כלית ה-„קלאסית“, היה הפתרון גולד מעצ-מן. מחוסר כסף היו המעסיקים נאלצים לפטר חלק מפועליהם, מצוקת המובטלים ייתה גורמת למשבר ולירידת המחירים, מקומות-העבודה היו מתמעטים, שכר-העבודה היה יורד. השכר הנמוך היה גורם מצדו לריבוי מקומות העבודה ולהבראת ה-משק, והכל היה בא על מקומו בשלום, ולבדו אותם האנשים שמתו בינתיים ברעב.

בתקופה החדשה קמה לתחיה השקפה אחרת. הדוגלת בתעסקה מלאה של כל הפועלים, כדי להגשים מטרה מרכזית זו היא מסילה ה-„השלטון להתערב בתהליכי-המשק. בתנאים הקיימים, פירוש הדבר כי הממשלה תוציא לשוק כסף נוסף, תאפשר למשק להוסיף לתת עבודה לכל הפועלים, לשכר המוגדל.

פתרון זה אינו גורם לאושר רב בשום מקום, כי תוצאות תהיה הגדלה נוספת של המחירים, ואחריו מעגל חדש של עלאת מחירי, הכסף יוסף לאבד את ערכו ומעשי המונח הכלכלי: אינפלציה.

יש תקווה. מעטים העזו להתנגד בגלוי לפתרון זה. לדוג, המייצג בשעות הפנאי גלו חיות עשיות ממתכת, עשה זאת ושבוע בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים. לתרונו הוא קאסי: הממשלה תסרב להו-י-ם כסף חדש (או אשראי נוסף) לשוק. ותן העבודה, שיצטרכו לשלם שכר מוגדל כל כך מאחר שלא יהיה להם די כסף לכך, צטרכו לפטר חלק מעובדיהם.

מקרה לרנז: „האבטלה תאלץ במרוצת זמן את המובטלים לקבל עבודה בשכר מוצן חן הנובע (בהסכם הקולקטיבי)“ הזשפעה החינוכית של הרעב הגרוע להורדה גלית של השכר, הפועלים יהדקו את גזרותיהם.

מנהיגי מפא"י בהסתדרות לא יקבלו ב-מחשבת פתרון כזה. העלול להצביר המונים של פועלים רעבים למחנה השמאל. אולם, נתנחם לרנז, יש סיכוי, על יסוד שיחות עם שר-האוצר, שתקחה זו נתנחשם.
כיועץ נאמן, אין לרנז יכול, כמובן, הציע פתרון שלישי שאינו חינוכי כלל: חסל את משק-הגול של המשטר המפלגתי ארץ, המקדיש חלק ניכר של והכנסת לאומית למימון מנגנון בעלי.

בני ברית. נורי אל-סעיד, ראש ממשלת עיראק (שמאל), מקבל את פני אורחיו, ראש ממשלת תורכיה עדנאן מנדוס, בבגדאד, בפתיחת השיחות על ברית ההגנה התורכית-עיראקית.

כמה תלים קרחים. מסביב, השתרע מישור רחב, ללא כל שמץ של עצים. הרחק צפונה ומזרחה, התנשאו הרים מכוסים שלג. המקום היה שומם לחלוטין, מאחר ש-הייתי המבקר היחיד שהסתובב בין החורי-בות. בקצה הצפוני עמד שער עתיק, כשספר גדול, בעל ראש של גבר, שומר עליו. שומר ערבי השיח עליו, אם כי לא ידע מאומה על נינוה.

על אחו התלים הודקדק מסגד על שם יוניס הנביא, כפי שקוראים הערבים ליונה, איתו נביא שנבלע על-ידי הליוות, בשל סיורבו לצאת אל עיר הרשע נינוה. נזכרתי בתולדות האשורים, אותם לוחמים קשוחים שהחריבו את השומרון, לא הרחק ממקום מולדתי, לפני 2700 שנה. צבאות נינוה לקחו אז את היהודים בשבי, לאחר אותו מצור על ירושלים המתואר בספרים כה מוזעזעים בתנ"ך.

כיום, בעיר נאבלוס הערבית, חי עדיין קשר בשרים בין נינוה וארץ-ישראל. השומ-רונים, שהוחלפו בשבויים יהודיים, חיים ב-נאבלוס, היא שכם העתיקה, ומדי שנה חוגגים את חג הפסח על הר גריזים.

★ ★ ★

בנו של שייך מוכובד

על הגדה המערבית של הסרת ער-מדת מוסול. מן הגדולות שבערי עיראק, יושבים בה 140 אלף איש וחשיבותה העזי-קריית נובעת משדות הנפט הסמוכים.

בת 30 מליון נפש לפחות, חיים בה כיום לא יותר מחמשה מליון תושבים. שלא כמצרים, אין היא ארץ מדברית. שני נהרות גדולים משקים את שדותיה ומדי שנה, בהמט השלגים בהרים הרחוקים, גואים הנהרות. לא ראיתי גם טראקטור אחד בכל הדרך: כל העבודה החקלאית בשדות בוצעה בידים. על כן, נשארים שטחים נרחבים מאד ללא עיבוד.

★ ★ ★

עז נחרות בכר

התקרבונו אל חתל, אשר פעם היה בבל הגאה, עובנו את הכביש הראשי ומצאנו את עצמנו בין חורבות מושבה של הקיסרות האדירה מימי קדם.
הגענו אל שרידי שער עשתורת המפורסם. מכאן עברו נבוכדנצר ובני לחיתו אל בניני הפאר, הארמונות, הגנים התלולים וחומות העיר האדירות. כיליד רמאללה שהתחנך על התנ"ך, לא יכולתי שלא להזכר במסעות אורו נבוכדנצר בארץ מולדתי.

משך הדורות, שינה הפרת את-כיוונו, עד כי שוב אין חורבות בכל עומדות על גזר-תיו. ביקשתי מהנהג להסיעני למקום ממנו אוכל לראות את הנהר בכל הדרו.

הוא הסיע אותי להילה, עיירה קטנה, לא רחוקה מחורבות בבל. רוכלים מילאו את השוקים הצרים, עצלות-נוסעים מימי התור-כים פילסו להן דרך בין העוברים. קניתי כמה פיתות, גבינה ערבית טרחה ותריסר

מיוחדת על הנעשה מאחורי מסך החול במדינות הערביות ברחובות בגדאד

המקד ודודו. פייסל השני נואם את נאומו הכתר שלו, כשמשמאל עומד דודו, יורש העצר עבד אל-אילאה. פייסל הינו בן 21 בלבד, רווק, אינו מתערב במהלך השלטון של הארץ, הנתון בידי דודו ונורי אל-סעיד, ששניהם מצדדים בכרית עם בריטניה.

כאן תחום העולם הערבי. הפלישה הערבית של המאה השביעית לא יישובה אלא ערבים מעטים מכאן צפונה. הגבול התורכי עומד 50 או 60 קילומטר ממוסול ואילו רוב תושבי האזור הם כורדים.

כאן ראיתי את המחזה המוזעזע הראשון מאז באתי לעיראק. היה זה בניין רעוע, בו התגוררו כ-300 פליטים ערביים. כמו אחיהם בעזה, בלבנון ובסוריה, חיו גם אלה בתנאים גורפים. שאלתי אותם איך הגיעו לימוסול והם סיפרו כי הצבא העיראקי העבירם הנה במכוניות משא, עוד כימי הקרבנות בפלסטין. עתה חיים הם מהנדבות הפעוטות של ממשלת עיראק.

בשובי לבגדאד, ניגשתי מיד לביתו של ד"ר ג'מאלי. ישבנו במרפסת ביתו הנאה, על גדת החידקל, שתינו קפה ושוחחנו ארוך. כית. ד"ר ג'מאלי הוא אישיות מעניינת ביותר. הוא מוסלמי, בן הכת השיעית, הנבדלת מכת הסונים, האדוקים יותר. איראן, למשל, היא שיעית; עיראק סונית. פירוד זה גרם לשפיכות דמים רבה בתוך מחנה הייסלאם ועודנו גורם פעיל מאד בעיראק.

צילומי של אביו של ד"ר ג'מאלי היה תלוי על קיר חדר-הקריאה הנאה. הוא היה שייך, חבוש בטורבאן ולבוש גיובה של איש דת. אולם עובדה זו לא מנעה בעד השייך המכובד מלתת לבנו השכלה אמריקאית חזרה. שם הכיר פאדיל הצעיר נערה אמריקאית שהיא כיום אשתו.

★ ★ ★

נורי אל-סעיד

שוחחנו על התנאים הדרושים לעיר העבנה בין אמריקה לבין מדינות ערב. "דבר ראשון", קבע ד"ר ג'מאלי, "חייב להיות יישוב צודק של בעיית ארץ-ישראל; החזרת הפליטים, קבלת גבולות החלוקה של ארץ, בינאום ירושלים, החזרת הגלגל הימערבי ופירוש לערבים".

הוא דרש גם עזרה צבאית מקיפה, כדי להגן על המזרח התיכון מפני חדירה סובייטית וכדי להגיא את ישראל מכל רצון להתחיל במסע כיבושים נוסף — דבר שהי ציונים יודקקו לו אם יגשימו באמת את רצונם להעלות ארבעה או חמישה מיליון יהודים מכל רחבי העולם.

בתום השיחה, הבטיח הדוקטור לסדר לי פגישה עם ראש הממשלה, נורי אל-סעיד. התייצבתי בחדר הקבלה של משרד ראש הממשלה במועד הנקוב, ושם קיבל אותי סרן של הצבא העיראקי, שכיבד אותי בספל קפה. המתנינו עוד כחריסר אורחים, אך לא נאלצתי לחכות יותר מכמה דקות.

פגשתי את נורי אל-סעיד קודם לכן באמריקה, אם כי לא הזדמן לי לשוחח אתי ארוכות. הפעם דיברנו תחילה על אמריקה ואחר-כך שאלתי כמה שאלות ביחס לארצנו, לליגה הערבית ולמדיניות הערבית בכלל. אינני יכול לכתוב את כל מה שסיפר לי אך דבר אחד עשה עלי רושם במיוחד: נורי אל-סעיד הוא אדם היודע היכן הוא עומד ומה הוא רוצה להשיג.

★ ★ ★

פוליטיקה, אנגלים וציונים

בהוג לתאר את נורי אל-סעיד כידיד בבריטניה, המשרת את האינטרסים המדיניים שלה בעיראק ובתוך הליגה הערבית. האמת היא כי נורי אל-סעיד הוא משרתם הנאמן של ההאשמים, המלך פייסל הצעיר ודודו, יורש העצר עבד אל-אילאה. הוא הצטרף להאשמים עוד בימי מלחמת העולם הראשונה והוא לוחם עד היום למענם.

ערבים רבים רואים בו בוגד, רק מפני שהוא מאמין כי טובת הערבים דורשת שייתמכו באנגלים. אולם יש לזכור כי עיראק היא ארץ חלשה, חסרת ממשל יציב, וכי הצבא העיראקי היה רחוק מלהצטיין בקרבות נגד האנגלים ב-1941 ופחות מזה נגד הישראליים ב-1948.

כיום מצבה הכלכלי של עיראק משופר, אם כי עליה לסמוך על בריטניה ואמריקה בשביל כל חלקי החילוף, התחמושת והציוד

ללא משפט — אם יהליט שר הפנים כי עברו על חוקי הצנזורה. אני עצמי טעמתי את טעם הצנזורה העיראקית, שעה שפניתי לקבלת חיוה בקונסוליה בניו-יורק. הפקיד שם אמר לי שאילו הייתי עתונאי, היה עליו תחילה להשיג אישור לביקורי משר הפנים בבגדאד.

היו לממשלת עיראק גם שיטות אחרות לדיכוי התמרדויות. מלשיניה ומרגליה נמציאים בכל מקום והם מוסרים דו-חיים מדוקדקים על כל פעילות פוליטית, בכל שטחי החיים. על כן, אין פלא בכך שמאות צעירים נמקים בבתי-סוהר, על כי העזו לחלום על שינויים חברתיים ועל המרת פי השליטות.

צבא עיראקי חזק, צבא שישים לאל את שאיפות הציונים בפלסטין.

★ ★ ★

אסור לרבר

רא הייתי צריך לחכות הרבה כדי לשמוע את הצד השני של הסיפור. עורך אחד העיתונים של בגדאד בא לבקרני בבית המלון ותוך כדי שיחה שאלתי על חווה פורסטמות ועל תוצאותיו רחיות הדמים. "ההפגנות נבעו מגורם אחד בלבד", קבע: "הכבוד הלאומי".

הוא סיפר לי כי השתתף בעצמו באותה הפגנה. יתכן שהיו גם כמה קימוניסטים בינינו, "אבל ההמונים צעדו אך

הכבד הדרושים לה. גם שכנה הקרוב, אבן סעוד, אינו יודי גדול ואילו האיבה בינה לבין מצרים הפכה לתופעת קבע בעולם הערבי.

זוהי איבה עתיקה מאד. הכליפים הפאטימיים, שיסדו את קהיר והקימו בה שושלת שיעית, היו אויביהם של כליפי בגדאד ה'סונים מבית עבאס. מה הפלא, אם כן, שי מדינאי מנוסה כנורי אל-סעיד לא יסמוך יותר מדי על מצרים ויעדיף את האנגלים? אלה לפחות הצילו את חייו שלוש פעמים בעבר והחזירוהו לשלטון.

מאוחר יותר, פגשתי גם את סלאח ג'אבר, ראש ממשלת עיראק לשעבר, שחתם על חוזה פורסטמות עם אנגליה ב-1948. הוא

עיר אלקפידה-הדוילדה, כפי שהיא נראית כיום. מי החדקל נא, הרסו אלפי ביקתות חימר של רובעי העוני, על הגדה המערבית ברקע נראות ארובותיהם של המפעלים הבודדים של בירת עיראק. על הגדה המזרחית של הנהר, עומדת בגדאד החדשה, עיר גנים מהודרת.

במקרה, נפגשתי עם קצין נוצרי שנלחם נגד היהודים בפלסטין. הוא היה ראש אול (רב-סרן) והיה לו הרבה מה לספר על ה'מלחמה. אולם הוא דיבר בלחישות, מפה לאוזן, בהסבירו כי בבגדאד, מוטב להיות זהירים במה שאומרים. כי, יותר מאשר ב'שאר מדינות ערב, קל מאד /חסל כל אדם בעיראק, באשמת קומוניזם — אותו מושג רחב הכולל את כל העוונות ביצילות מפי ליאה.

ורק מתוך שנאתם לאימפריאליזם האנגלי. הם לא רצו בשום אופן בחווה השתעבדות נוסף". סרופסורים, אניש עסקים ותלמידים אשר איתם שוחחתי משך ביקורי, הסכימו רובם ככולם לדעתו של אותו עורך. "אם כן, שאלתי, כיצד יכולה הממשלה להחזיק ב'שלטון?" בפי כולם היתה תשובה אחת: הצנזורה. כל עתון צפוי לסגירה ועורכיו למאסר —

עמד בכל תוקף על דעתו כי ההפגנות נגד חוזה זה לא ביטאו את חמת ההמונים נגד האנגלים, אם כי אותה הפגנה אילצה אותו להתחפש כבדואי ולברוח לבסיס הבריטי בחבניה.

עתה הסביר לי כי כל העניין אורגן רק על-ידי הקומוניסטים והציונים. יכולתי להבין את רצונם של הקומוניסטים לסכסך בין עיראק והאנגלים, אבל מה לציונים בעניין זה? הרי החווה קבע כי בריטניה תציד

מנהל הקק"ל באזור הגליל, אליו מיהרו ההורים הנדהמים, היה זה "מעשה בלתי אחראי של פקיד קטן".

חטיפות

אב ושני בנים

גבר נמוך וצנום, שפניו לא גולחו מזה ימים, עמד השבוע על מדרגות בית-הכנסת הגדול בתל-אביב, חילק כרוזים מוכפלים לכל עובר. הסרגייה שהיתה מסופרת בכרוזים אלה היתה של אותו גבר עצמו.

אברהם כהן, שומר לילה בן 32 ותושב מעברת קרית-אונן, הודיע לעוברים ושבים כי הכריז שביתת רעב נגד התנהגותה של המשטרה ולא יפסיקה עד אשר יוחזרו לו שני ילדיו.

הישגן הספרדי. בקיבוץ שדות-ים, ליד חדרה, אליו הגיעה לפני חמש שנים ממצרים, לא מצאה משפחת כהן את מקומה. הסיבה העיקרית היתה גישתה החברותית-מדי של דייוויה כהן, אשתו של אברהם, לקסטיגיה פרנצ'סקו, יורדיים ספרדי-נצרי. קסטיגיה נתי קבל לקיבוץ עם קבוצת ימאים ספרדים, שי הכריזו על עצמם כפליטי משטרו הפאשיסטי של פרנקו.

אברהם כהן, שהרגיש מיד במבטיה היידידית תיים של דייוויה לקסטיגיה ובצפייתה את מתמדת לשוכו מן הים, החליט לתפוס את השניים בשעת המעשה עצמו. הוא הצליח לשכנע שניים מסמלי משטרת חדרה לבוא עמו באחד הלילות והשלושה הפתיעו את הווג באחת ממיטות הקיבוץ.

אברהם כהן, שמושיגיו על המשפחה היו שמרניים יותר משל אשתו, נסע לתל-אביב, פנה מיד לבית-הדין הרבני, שם העידו גם שני סמלי המשטרה. פסק-הדין בתקן תשי"ג/ג 1179 היה קצר וברור: הילד אשר, יעבור מיד לרשות אביו, יוכנס למוסד חינוכי, עליו יסכימו האב ובית-הדין הרבני כאחד. הילדה שושנה תשאר ברשות אמה, עד שתגיע לגיל שש, או עד אשר תעזוב האם את הקיבוץ.

פיגור בתשלומים. את הגט לאשתו, עיכב אברהם למשך שנה וחצי, כדי ללמדה לקח. לבסוף, כאשר הוכרזה דייוויה כגרושה, אספה את בתה שושנה ועברה לגור עם אמה, בשיכון עמידר בעכו. אתן עבר גם

היסטוריה

לחיי הנחלה הראשון

בתקופה שעם ישראל קבע את התואר "ראי שון מאו אלפיים שנה" בכל שטחי החיים הלאומיים, זכה הבית-יורי מלוצק, 2773 שלמה בניוסף, לתואר מיוחד: הרוגה-מלכות הראי שון, מאו חורבן ישראל הקדומה.

הוא עלה לגרדום, לפני 18 שנה בדיוק, לא מפני שנשלח על-ידי מפקדיו לפעולה כמתרתית. כי אם מפני שהחליט כי הגיע הזמן לעורר את העם משאננותו. יחד עם שניים מחבריו לפלוגה, שלום זוראבין ואבי רהם שיין, התכנסו בחזר פשוט בראשי-פינה והחליט לתכנן פעולת נקם.

היו אלה ימי המרד הערבי הגדול של 1936-1939 ומדיניותו הרשמית של היישוב היתה מדיניות ההבלגה. השלושה הרימו כוס "לחיי הנחלה הראשון", יצאו למחרת היום לפעולתם.

עד צאת נשמתם. ב-21 באפריל 1938, נגבו השלושה נשק ממחבוא הפלוגה, יצאו להתנקש ברכב ערבי בכביש צפת-ראשי-פינה. ב-1.30 נורו ארבע היריות הגורליות — שי החטיאו — והוטל הרימון שלא התפוצץ, על איטובוס של החברה הערבית הצפתית אבריעוסמאן.

המתנקשים נסוגו, הסתתרו בדיר עזוב. כעבור דקות ספורות בלבד, הפתיעו אותם קצינים בריטיים וגששי משטרה, כשהשלושה עוסקים עדיין בניקוי נשקם והתרתו.

33 יום לאחר מכן, הועמדו למשפט צבאי בחיפה. האשמה כללה שלושה סעיפים חמורים: יריות על מוחמד רידה סעיד ואחרים, גשיאת שני אקדחים וחמש פצצות, הסלת פצצה במטרה לגרום אובדן רכוש. נפשי. גור הדיון הצפוי: מות.

להגנתם מונו שני עורכי-דין: ד"ר פיליפ ג'וזף, אחיו של דב יוסף, שירד בינתיים בחזרה לקנדה, וחוסר ישי קחי ההגנה היו: לבן-יוסף הכהן אליבני מווייף, לזוראבין מחד-לתרוח ולשיין גיל צעיר.

כעבור תשעה ימים ניתן פסק-הדין: "הלה יכלא בבית חולירוח, עד שהנציב העליון יחליט אחרת... — נחרץ דינו של זוראבין. ליתר השניים ניתן פסק-דין תליה, "עד צאת נשמתם".

הם קמו וקראו: "תחי מלכות ישראל מי שתי גדות הירדן!"

פסק-הדין אושר, רק דינו של שיין הוחזק לף למאסר עולם בהתחשב עם גילו הצעיר.

גם מי בנישג. האסיר 3418 שלמה בן יוסף חסה בצ, המוות למעלה מחודש ימים. הוא לעג למתת. כאשר בא יומו האחרון, נערך כהערך חתן לקראת החופה. הוא צחצח את שיניו, הסתרק בקפדנות, גיהץ את בגדיו ואף מי בושם לא גרע מגופו. בליל ה-28 ליוני צעד במעלות הגרדום.

השבוע, עלתה קבוצה צנועה של בית-רעים במשעול צר ועקתתן אל פיסת ההר בראשי פינה, שם נכרה קברו של הסוראי שהועלה בדרכה אחר מותו, על-ידי ראש בית-ר זאב זיבוסנסקי.

"הוא לא היה חניך סרבן" קבע מפקדו של או, ח"כ שמשון יוניצ'מן. "הוא היה המורה והמפקד ואנו החניכים".

תורת האומה

מעשה של פקיד קטן

משקבל מפקד גרוד יפתח הפלמח"י את פקודת ההסתערות על מצודת נבי יושע, קבלוה בחורי הגדוד בהתלהבות גדולה. נבי יושע, מבצר המשטרה הבריטית שנמסר על-ידיה לכנופיות הערביות, היה אחד ממצודות הכח האחרונות, שעכבו את כבושו העברי של הגליל העליון כולו.

קרב, שנפתח בצנחון הפלמח"י, נפלו 28 בחורים. כדבר מובן מאליו, קבעה ועדת השמות הממשלתית את שם המקום למצודת הכח. על שם כ"ח הקרבנות, החליטה לקרוא ליער הקק"ל שינוע במקום, יער הכ"ח. ביום האזכרה הראשון, ניסע היער. ההר רים השכולים היו מן התורמים הראשיים להקמת המצבה החיה לזכר בניהם. מדי שנה בשנה, עלו ההורים וקרובי המשפחה למקום, כיבדו את זכר הנופלים בדומיה, הסתכלו באהבה אל העצים הגדלים, אל היער הקרוי על שם הנופלים.

ביום האזכרה השמיני לנפילת הכ"ח, מצאו הבאים לאזכרה שינוי קטן בנוף. במקום השלט שהכריז על יער הכ"ח, היה מצוי שלט אחר: יער פאר בריטניה הגדולה. לדברי

גם עכשיו אתה יכול להשיג ולעשן להנאתך סיגריה דיחנית וטעימה במהיר של: 250 פרוטה 20 סיגריות

זכור שם הסיגריה דגל אחים בדדנו בעמ

מלון אקדיה

תכנית ההופעות האמנותיות והבידור במרפסת אקדיה לשבוע חגיגות היובל

כל ערב תזמורת אנדריהימנדלבוים עם הזמרת ג'ינה ג'וי

יום רביעי 20 ליוני	ניקו פלדמן
יום חמישי 21 ליוני	נורה משולם וניקו פלדמן
יום ששי 22 ליוני	שי אומיר
יום שבת 23 ליוני	תה ריקודים יפה ירקוני

עם תזמורת אקדיה מוצאי שבת

שרות תזמורה סדיר
מנשרד סייטיסיאאונג
וח' הירקון 81, טל. 26248

בבוקר פרטיט נא לפנות
לתל אביב טל. 4527/8/9
הרצליה 75

שבוע היובל השנתי, עד 22.6, ייתן כרטיס נמיעה אחד (הלוך וחזור) חינם לכל זוג כשירות תחבורתנו הסדיר.

אב שוכת כהן
מן הקבוץ לבית-הדין

קסטיגיה, שהחל בטיפול הממושך לקראת התגיירותו. אברהם, ששילם במשך כל אותה תקופה 40 ל"י לחודש, להתזקת בנו אשר בחברת הילדים של קיבוץ שדות-ים, פנה שוב לבית-הדין הרבני ביפו. הרבנים פסקו על החזרתה המיידית של הילדה לאביה. אולם פסק-הדין לא בוצע — גם לאחר ששופט-השלום הוציא פקודת מעצר נגד דייוויה.

לפני חודשיים, הרגיש גובר שדות-ים כי אברהם כהן פיגר בתשלומיו: הוא שיגר מכ-תב התראה מתאים. אברהם החל מחפש מוסד אחר, בתשלום נמוך יותר, הגיע למוסד חסי-די חב"ד בשפריר.

נסיעה במכונית. מוריו של אשר הדי דעזעו לשמוע כי חניכם הועבר למוסד דתי קיצוני. הם העבירו החלטה במזכירות המשק

קייטנת "שאשון" על חוף בתים

נהגות רפאל הלפרין

מחזור א): 10.756 — 31.756
מחזור ב): 1.856 — 21.856

פקוח רפואי והשגחה אישית על כל ילד — צוות מורים מנוסה — בריכות ים סגורות — סכנות מצילות מתקני ספורט ומשחקים — גם טפול בילדים בגיל הגן.

תחבורה מהבית וחזרה שיחות והתייעצות ללא התחייבות

במכון "שמשון" ת"א, רח' בני-יהודה 128, טל. 20137
בשעה 3—8 אחרי הצהריים
ב"טרקלין וונוס", ת"א, רח' ריינס 5, טל. 23104
8 בבוקר עד 8 בערב

מערת הכנסייה בשטח הגדול ביפו
האב החליט לחפש

עיק משהו על מצפוני, לא היה זה העבירה הפעוטה. כבן לעדה התימנית לא ראה בנישואין לאשה שניה כל עבירה תורנית. העיקר עליו הרבה יותר זעזעו לאשתו שושנה. לבסוף מצא את הפתרון: הוא עבר יחד עם שמחה והבן שנולד לו בינתיים ממנה, לגור בביתו הקודם, עם שולמית ובתה. שתי הנשים היו מרוצות מהסידור. עודד חילק את זמנו ביורש רב בין שני החדרים.

אולם קשה לבן תמותה לחיות באושר שמימי לאורך הימים. עודד הוחזר בגסות למציאות האפורה עלי אדמות: היועץ המשי פטי למדינת ישראל הגיש נגדו משפט, האשימו בביגמיה.

עודד מיהר להגדרתו של עורך-הדין נתן קנה, ביקש את הגנתו. תגיד להם שאסור להרוס חיי משפחה. ביחוד חיים כה ענפים. ותגיד להם שזו תהיה הפליה עדתית. ביקש. "מדוע מותר לשייך בדואי לשאת כמה נשים שהוא רוצה וליי אסור אפילו שתיים?"

משפט

מספר זיכרונות

מה לא עושים למען אשה — וביחוד אם היא כה נמרצת ומלאת-חיים כפרידה שור? עניינה בבחינת עובדת השלום בתליאביב של פשוטה: בביתו עובדת מחלקת התרבות של מלביץ' כספרנית, פוטר בה בטענה שהיא היסטורית. כמייבן, נעלבה קשות. היא תבעה לדין את המנהל מלביץ' על הוצאת שם רע, טענה כי כניגולה כהיסטורית גרם לה נזקים רבים, מנע ממנה לקבל עבודה. עתה עמדה תביעתה להתברר בפני ה' שופט. אלא שלפניו, גילתה פרידה כי ה' בירור נועד להתקיים באולם המשפטים מספר 13. היא סירבה בכל תוקף להכנס. המספר הזה רק מביא לי אסון! קראה בהתרגשות. "נולדתי ב'31 לחודש. זה היה אסוני הראשון. באוטובוס מספר 13, נסעתי כל יום לעבודתי במלביץ'. אם אשפט באולם מספר 13 — לבטח אפסיד".

מבצב זה, לא נותרה אלא להתערר לרצון הגברת. משש בית-המשפט כיסה בסמרטוט את המספר 13, עד לגמר בירור משפטה של פרידה שור.

הארץ

עלה מחזר המטבע. (הארץ) שלום כהן, פתח-תקוה מן הקופה אל החופה. הפועל התרום (ביחור והכדור חדר לשטר — 0.1: (הארץ) מרכזי דן, תליאביב לטובת בן-גוריון. הוצאת נפתח לאהרן של 35.41 רגל, והמצנע נפתח לאהרן 800 רגל. (ידיעות אחרונות) מלי מוני, רמלה שיא חדש בקפיצה לעומת. אין להעלות על הדעת כי ישראל תוכל לעמוד לבדה במערכה נגד עשרות מיליונים של מדינות ערב. (הארץ) ירדנה לוי, נתניה נכון מאד. לא יותר משבע מדינות בבת אחת, בבקשה. "גומן רד" קריאה זו בקעה מחלונות של בניין התאחדות הסוחרים בשדות רוטשילד. (העולם הזה) אורי פורת, ירושלים נ, והוא הלך בשדות?

צודק, הסתער על המחזר בחמת זעם, המיתו בעזרת מוט ברזל. **היכן לקבור את הכלב?** גברת פיק הנושכה מיהרה לרופא, קיבלה מיד מנת זריקות נגד כלבת. אולם אותה שעה לא היה מי שידאג לחסד אחרון לקרנן האהבה האומללה. עד שהגיעה למקום רות גלור, בעלת חנות הנעליים בכיכר מוגרבי.

היא לא יכלה לשאת מחזה אימים כזה בשכונתה ומה עוד שהגופה החלה להעלות צחנה. רות גלור, תבעה לפנות את מחלקת הנקיון העירונית, תבעה לפנות את מחלקת לפיקוד העירוני שקיבל את ההודעה, לא היה חשק רב לעסוק בנבילות כלבים. הוא ביקש מגברת גלור להמתין יום אחד עד שיגיעו פועלי הקיבוץ. היא עמדה על דעתה לסלק את הכלב המת מיד. לא נשארה בידי הפקיד הברייה אלא להפי' נותה למחלקה המתאימה. שוב צילצלה הפקיד ברת גלור לפי המספר שנתן לה הפקיד. "הללו", בקע קולה בטלפון, "ברחוב בן יהודה יש כלב מת. בואו לקחת אותו מיד." במקום תשובה נענתה היא במטר חרפות. "איזו חצופה, איך גברת כמותך אינה מתיישרת לבקש בקשה כזאת. את יודעת עם מי את מדברת?" "עם מי? אולי עם משרד ראש הנמשלה?" התרתחה הגברת גלור. "חצופה", זעק הקול מהעבר השני, "כאן בית הרושת לנקיק".

פשעים

הנפש החולה

ארבעה ימים לאחר שבוצע, היה האונס של הפעוטה מהשטח הגדול ביפו עדיין חידה מוחלטת לטובי הבלשים של משטרת ישראל. גששים, חוקרים וקצינים ניסו להתחקות אחרים השקפים, כשמלכי העולם התחתון עצמם משתפטים עם פעולה, מצביעים על חשודים, מייצעים את מי יש לעצור. כי המעשה השפל חרג מכל מסגרות ה' פשעים הרגילים, איחד אורחים הגונים ופוש' עם מקצועיים בחימתם נגד האנס. אכזריות זו של נפשו החולנית של פושע המין נתשפת רק לקרנים רחוקות. בפעם האחרונה, קרה הדבר לפני שלוש שנים, כאשר נח' ספה, נאנסה ונרצחה הילדה רחל לוי ממשכנת גבעתיים.

קול מבהוץ. הפעם ארעה הטרגדיה ב' סימטות הצרות והציונות של הרובע העתיק הרעוע של יפו, שנידון לא פעם להריסה, אך נשאר שוקק דיירים. משפחת א. היתה משפחה אופיינית של דיירי הרובע. האב, עולה תימן בן 33 ובעל זוחק של 13 שנים בארץ, עבר לשם מדירתו בת החדר האחד שבכרם התימנים בתל-אביב. כאב לשלושה ילדים, קשה היה לו לרכוש זירה הגונה ממשכורתו התודשית של 230 ל"י ברוטו, כפקיד ארכיון במוסד ציבורי, תמורת 280 ל"י דמי מפתח, עבר לגור בכיך של שני חדרים, מאחורי הכנסיה היוונית בתוך השטח הגדול.

בערב שבת האחרון, הלכו בני משפחת עדיין ראוי לשימוש לאחר שהתמוטט קיר בחדר השני, האם ישנה עם תינוקה בן ארבעת החודשים. בעלה ישן על ספה סמוכה. ליד החלון, ישנו שתי הבנות, ל. בת הארבע ואחותה בת השנתיים וחצי.

בשעה שתיים לפנות בוקר, התעוררה האם להניק את תינוקה. האשה הצעירה (22), בעלת הפנים הרחבים, השיער השחור והגוף שבלה משולש לידות, קשת העיפה מבט על הדמויות מסביבה, שכבה שוב לישון. כעבור שעה ירדו דקות נשמע קולה החלוש של הבת הבכורה מחוץ לדירה: "אמא, פתחי לי את הדלת...".

הרוד האלמוני. האב המבוהל זינק מיד ממיטתו, העיר תוך כדי כך את אשתו. השניים ניגשו לדלת. מפתח עמדה ל. כולה מכוסה זיעה קרה ומתייפחת בכבי. האב נטל את המלדה לזרועותיו. הוא הרגיש במשהו חם ונוזל. אשתו הדליקה אור: הנוזל היה דם. "מה קרה לך?" שאל האב בנימה היסטורית. "דוד עשה לי רע", יכלה רק למלמל הפעוטה. האב לא איבד זמן. הוא רץ אל בית החולים דונולו כשבתו בורועותיו וגורנו תנוק בזעם. הילדה סיפרה כי הרוד לקח אותה למקום שיש שעונים ועצים ורואים את הים והאניות. "למה לא צעקת?" שאל האב. "הרוד הכניס לי ירק מר לפה. מר לי בפה...". בבית-החולים הורדמה מיד הילדה, הונחה על שולחן הניתוחים. משך שלוש שעות

להחזיר את הנער לקיבוץ, גם ללא 40 הל"י בגללן הוצא ממנו. שליחי המשק הגיעו לשפירר לפני חודש, בדיוק ביום בו התקיימה החגיגה הגדולה במוסד שהיה קרנן התקפת הפידאיון המצ' ריים. במהומה הכללית, איש לא שמ לב במיוחד לשליחים שהעלו את אשר למכור נימם, הסיעוהו לקיבוץ.

שלושה ילדים, ניסים ואקנין, משה ממך ויוסף לוי בני ה'31, שהיו עדים למקרה, מסרו את תיאור החוטפים לחוקרי משטרת נס-ציונה שהועקו למקום. החוקרים התקשרו עם משטרת חדרה, ש' הודיעה על מציאתו של אשר בשדותיים ועל עדותו של מוכיר הקיבוץ כי הנער הגיע בעצמו למשק. לשאלותיה הנוספות של המשטרה, ענה המשק כי "הילד חולה, המוכיר יצא למי' לוחים". על כן נתקמה המשטרה לדחות את המיץ על הקריה לזמן בלתי-מוגבל.

מוכר למות. אילו היה כאן רק ענין של כספים, יחכן והיה אברהם כהן מסתפק בחיסכון דמי החזקה ומשאר את בנו ב' משק, חיים אין כסף. אלא שהוא נזכר בעקבות הדתיים אותם ספג בבית אביו, החליט כי בנו חייב לחזור למושב שפירר ויהי מה. קציני משטרת רחובות, נס-ציונה, חדרה ועכו העסיקוהו בלך ושוב, עד כי לא נש'

חטופים אשר ושושנה כהן
ושבו אל הקיבוץ

ארה לו סבלנות. הוא דרש כי יוחזר לו בנו החטוף ללא דיחוי. גם את בתו, המגיעה לו לפי פסקדין הרבנים, תבע מהמשטרה. הונקש האחרון שניתן לו לגביית דרישתו: שביטת רעב. "אנשים רבים מתו כשהם מנסים ללחום נגד פסקדין", הכריז השבוע, "אני מוכן למות כדי להגשים ביצועו של פסקדין".

תליאביב

חיי כלב

על מדרכת רחוב בן-יהודה בתל-אביב, מול פתחו של מציור הנפט', היתה בתולת, פתחו, גולת של כלב זאב גדול, מתוך שלולית של דם. עזברים ושבים, שלא יכלו לשאת את מחזה הזוועה, עקפו את הגויה, המשיכו בדרכם. הם לא העלו כלל בדעתם כי רק לפני מספר שעות היה כלב זאב זה גיבורה של סרגזיה גדולה.

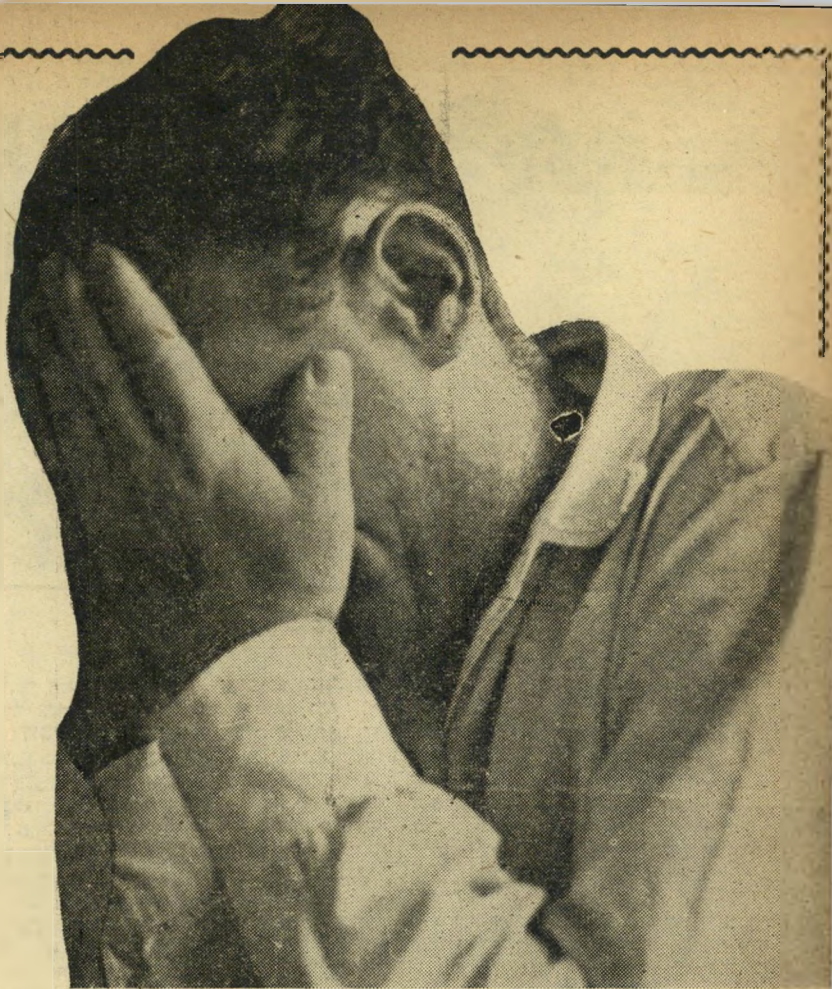
היה זה בשעה שגברת רוזה פיק, ייקית בגיל העמידה המשחקת בשעות הפנאי שלה עם אסרן הגרמני הגשש, יצאה לטיול אגירה בטי כלבתה הגמנה. לפתע התקרב אליה כלב זאב ענק, ניסה לפלרטט עם הכלבה הקטנה. ברור שגברת פיק לא יכלה להתיר מחזה מביש מעין זה לאור היום ברחוב ראשי. היא ניסתה להבריח את המחזר הכלבי, זכתה מיד בתגובתו הקנאית: נשיכות בכל אברי גופה. אולם עדיין לא פסו אבריים מרחוב בן יהודה. אחד מהם, שהיה עד לקרב הבלתי-י

דרכי אדם

הפליה עדתית

עודד יצחק מעודה, 24, צנום, בעל פיאות שחורות, מצא את עצמו במצב לא בלתי רגיל. אחרי שש שנות נישואים חולה אשתו שושנה (23) למצוא חן בעיניו. הסיבה המיידית הייתה פרוצאית מאד: הוא חזר מעבודתו כרגיל לביתו בראש העין, אולם הערב, לא הכינה שולמית את ארוחת הלחם. למחרת, הגיע הרגוע לנקודת ריתחה. "אני מגרש אותך!" קרא עודד לעבר אשתו. מאותו יום, סירבה שושנה לקבל כל מכתב שהגיע אליה. היא חששה כי באחד מהם תמצא את כתב הגט, הנכנס לתקופה ברצף שהוא מגיע לידיו האשה. **חופה בנתניה.** עודד עזב את הבית, את שושנה ואת בתם בת החמש. כעבור חודש הופיע הבעל הנרגן בפני הרב דויד חשבי בנתניה. אתו היו שני עדים שנשבעו כי עודד רוקן, מעולם לא נשא אשה. לא היה כל סיבה מדוע לא יערוך הרב לעודד ולשמחה, בתו של סעדיה שרעבי, סכס נשואין כת משה וישראל. עודד עבר על חוק מדינת ישראל, הפך לביגמאי. אולם, אם במרוצת החודשים ה'

בית-הספר בחולון: שעוריה סו האם פע

לבדפשו. הסתברנו עוד כחודש ימים, עד שבאו הגרמנים אלינו לדירה וקראו את התעודות שלנו. הם הפרידו בינינו, או ראינו את הרוי בפעם האחרונה. אתו כן סיפרו לי כי אמי מתה במחנה ראוונסברוק לפני חיסור המחנה, ואבי נהרג על-ידי הגרמנים בשעה שניסה להתנגד להם כשעמדו להעלותו לרכבת היוצאת לחזית. אני עצמי ניסיתי לברוח מהרכבת שהובילה למחנות, אבל נתפסתי, הוכיתי בראש, ונפצעתי קשה. הובילו אותי למחנה בגבול אוסטריה-הונגריה. רוב יושבי המחנה עסקו בעבודות ביצורים. ממני לקחו את כל הבגדים והשכיבו אותי בכעין בית חולים — צריף גדול בצורת ח'.

עלי. שאלתי את המנהל מה לעשות. הוא יעץ לי ללכת למפקח גוטמן. הלכתי אליו עוד באותו יום. הוא יעץ לי כי אתפטר מרצוני הטוב וכי אטוש את ההוראה. אפילו אם לא יפיצו עלי יותר שמועות, אמר לי, או אפילו אם יוכח כי אינני אשם, לא אכל יותר ללמוד. גישתי לתלמידים תשונה ושמי יהיה מוכיח.

סירבתי. אני אוהב את המקצוע שלי ורוואה בו שליחות. לא רציתי להחר על שליחותי, רק מפני שנות היה למפקח להפטר בצורה זו מבעיה מסוכנת ומשרד החינוך היה חוסך פיצויים. הלכתי להסתדרות המורים. שם אמרו לי שיתמכו בי ויעמדו לצדי — ברגע שיוכח כי אני זכאי. חזרתי שוב לבית-הספר. סגן המנהל, יוסף ברסיון, אמר לי כי עלי להמשיך בעבודה עד להודעה חדשה. היתה לי הרגשה נוראה. כל הילדים בבית-הספר כבר ידעו על הענין. הרגשתי כי הכיתה ממש נזולת ממני מתחת לאצבעות.

זה היה ביום חמישי. למחרת, ביום ששי, כשלימדתי בשיעור השלישי, באה חוליית משטרה ואסרה אותי. על סמך חלונותי של יוסף מלכי, שאלו אותי לפרש החלונה. אמרתי כי יתכן שפעם ליספתי שיער של ילדה או את פניה, או שחיבקתי ילדה בשעת ריקוד. היו גם שני מקרים שילדות ליוו אותי לספרייה,

היה היה בחורף השנה שעברה. המורה אברהם שרון, 29 (גבוה, בעל גוף אתלטי ותחוי פנים חדים, היה אלים הבלתי-מקורער של תלמידי כיתות ה' וו' בבית-הספר העממי ג'. בשכונת גרין, חולון. הצלחתו כמורה, ובמיוחד כמחנך, עוררה קינאה בין חבריו לעבודה. מסירותו לבית-הספר ולמועדון שלידו לא ידעה גבול.

ואו, כרעם ביום קיץ בהיר, הופיעה הגברת שרה ס., מטרונת שמנה ונמוכה, כהורה של מפקחת המועדונים בעיריית חולון, ש שנה סגל. המורה אברהם שרון עשה מעשה מגונה בילדתי בת ה-11! התייפחה בזעם. התלונה נשמרה בסוד מוחלט. כעבור חודש, הונחתה המהלומה השניה: שני הורים נכנסו לחדר המנהל של בית-הספר העממי ג', עזריאל רפאלי, הודיעו בריחתה כי נבלה נעשתה בבנותיהם. המואשם: שוב המורה המוכשר אברהם שרון. מאותו רגע, גברו התלונות בנו אחר זו, ככדור שלג המתגלגל במדרון ומוסיף לנפחו ככל שהוא מתגלגל. למעלה מ-20 הורים של תלמידות בנות 10-12 התלוננו בפני המנהל. 13 מהם, פנו למשטרה. האחרים הסתלקו, מחשש לשמן הטוב של הבנות.

שרון נעצר, עבודתו הופסקה. מיד פרצה בשכונה מגיפה של שמועות-חזעה ואתן שמועות כי גורמים מסויימים פועלים לטישטוש הפרשה. כונסו אסיפות הורים, ילדות פרצו בהיסטריה, מפקחי חינוך התכנסו לשיבות דחופות. השבוע יושמעו העדויות הראשונות של הפרשה זו בבית-משפט השלום בתל-אביב. האשמה: עשיית מעשים מגונים בילדות מתחת לגיל 16. העונש הצפוי: שלוש שנות מאסר.

★ ★ ★

סיפורו של הנאשם אברהם שרון

המחנך עזבה על המורה

את הקריירה שלי כמורה התחלתי במחנה שבויים בעבר-הירדן. היה זה ב-1948, לאחר שהלגיון הערבי כבש את גוש עציון. הייתי שם כאיש ההכשרה המגוייסת של הפלמ"ח ונשיבתי יחד עם שאר הלוחמים שנשארו בחיים. יחד אתי במחנה היו סטודנטים רבים. הם הקדישו לי מזמנם ואני למדתי בשקידה רבה. על כן, לאחר השיחרור, הצטרפתי לקורס של שנתיים, במכון למדריכי נוער של עיריית תל-אביב. באותו זמן גם עבדתי במוסד של העזרה הסוציאלית בתל-אביב, בו למדו בעיקר פושעים צעירים. תחום השנתיים, התחלתי לעבוד כמורה בלתי-מוסמך במערכת רמת-השרון.

לאחר כמה שנות עבודה במעברות, גם כמורה וגם כמנהל, עברתי לבית-הספר של יד-המעביר. שם הקמתי בית-תלמוד, שהפך במהרה לדוגמה לכל האזור. עבדתי שם שלוש שנים, עד אשר פנתה אלי הגברת שושנה סגל, המפקחת על בתי-התלמוד בעיריית חולון, והציעה לי לעבור לחולון. אז הייתי כבר נשוי ואשתי אף היא עבדה כמורה בחולון. קיבלתי את הצעתה של הגברת סגל.

נתקבלתי כמורה בבית-הספר העממי ג' והתחלתי ללמד בו עם התחלת שנת הלימודים הנוכחית. באותו זמן בערך גולד בני הבכור, שהוא כיום בן עשרה חודשים. הייתי מחנך של 56 תלמידים בכיתות ה' וו' והמשכתי לעבוד גם בבית-התלמוד, כי המחנך שבי עולה ללא ספק על המורה שבי. לימדתי את כל המקצועות העבריים וגם התעמלות וציור.

★ ★ ★

היורים כבר ידעו

במישהו לינואר שנה זו, קרא לי המנהל ואמר לי כי כי ביקרה אצלו משלחת של הורים, שהתלוננו כי עשיתי מעשים מגונים בילדותיהם. הודעתי כששמעתי מה שמעלילים

כדור ביד וכדור ברג

בספח 1944 התקרבו הרוסים למחנה שלנו. הגרמנים לקחו מהמחנה כל מי שיכול היה ללכת. הייתי חלש מאד ידעתי כי לא אוכל ללכת ולכן יהרגו אותי הגרמנים. נשארתי במחנה, שבו רוכזו כל החולים שבין העצורים. ביום ששי אחד, באו למחנה שלנו, שבינתיים נעזב על-יד רוב שומרי הגרמניים, שני חיילים הונגריים. הם היו עריקי ורצו להסתתר אצלנו עד שיגיעו הרוסים. הם שכבו על-יד באותו יום ששי בערב ביקש חבר שלי שאעבור אליו, לקצו השני של הצריף. עברתי. כעבור שעה נעמד קצין ס.ס. בפתח הצריף ואמר לכולנו לצאת. על-ידו עמדה שורה של אנשי ס.ס.

שלוש ילדות בכניסה לבית-הספר העממי ג' בחולון. בו התחוללה השערוריה. ילדות דומה הן הנפגעות בפרשה זו. למעלה מימין: המורה המואשם מסתיר את פניו מן המצלמה.

איש מאתנו לא יצא. או המטירו הגרמנים אש אל תוך הצריף וכל אלה ששכבו במקום ששכבתי לפני זה, נהרגו. בשבת בבוקר בא שוב אותו קצין ס.ס. ואמר לנו לקום ולקבור את המתים. רובם לא היו מסוגלים לקום. אלה שיכלו ללכת סחבו את המתים והתחילו לקבור אותם. לפתע רץ מישהו בחורה, וכשהוא אוחז את הקרבים שלו הנשפכים החוצה וצועק: "תברחו! מחסלים את כולנו!"

רצנו לכיוון הגדר, כשהס.ס. יורים אחרינו. היינו שלושה שהספקנו לקפוץ מעל לגדר. אחד נהרג בשעת הקפיצה. אני מבלתי כדור ביד וכדור ברגל. נשכבתי בתעלה. השלישי רץ הלאה. היינו היחידים מכל המחנה שנשארו בניים. תחילה הסתתרתי בחורשה. אחר כך הסתתרתי באסם תבואה. חשבתי שלא ראו אותי. לפתע הגיחו שני גרמנים. אמרתי שיש לי טפוס, כדי שיפחדו להתקרב אלי. הם הציעו לי לשמור עלי עד שיגיעו הרוסים, כדי להציל את נפשי. אבל הם חששו ממחלתי, כי שמתי את עצמי חולה מאד, והסתלקו. כעבור זמן בא איש ס.ס. גרמני ואמר לי לצאת אליו. סירפתי גם לו כי

אבל שום מעשה אחר לא זכור לי. כעבור יומיים שוחררתי, בהתערבות משרד החינוך. מאו הופסקה עבודתי ואני מקבל את מחצית משכורתי עד לגמר הביורוד המשפטי.

★ ★ ★

בצריף המוות

היה היה כמש רצח. סבל איום נגרם לי. פעם אפילו הגעתי לגבול היאוש ותחכתי את עורקי ידי. רציתי להתאבד. אינני חושב שעבר עלי סבל כזה מימי, למרות שחיי היו גדושים סבל ורדיפות כמעט משחר ילדותי, כאשר עברה משפחתי ערב מלחמת העולם מטרנסילבניה לבודפשט, בירת הונגריה, בהיותי נער בן 13.

ב-1944, עם בוא הגרמנים להונגריה, נלקחו כל הגברים היהודיים, בגיל 16, לעבודות-כפייה ולביצורים בחזית. אני, שני אחי ואני, ברחנו מבודפשט לאיזה כפר במרחק 35 קילומטר מהעיר. שם השגנו תעודות שחייצות מוויפות ושוב חורנו

דת סביב ההאשמות שהומחו נגד אברהם שרון וע המורה?

יש לי טיפוס. הוא אמר לי: "קום והתפלל אל אלוהיך המסריחים כי תמות".

הוא התקרב אלי יותר מדי. ידעתי כי אין לי מה להפסיד. קצתי עליו. הוא ירה בך, החטיא. הכיניו בו ללא הרף עד שרמסתי את כל פרצופו. הוצאתי עליו את כל זעמי שצטבר בי במשך שנים. נדמה היה לי אז כי תם ונשלם מעל סבלותי. לא הלמתי כי אי פעם תונחת עלי מהלומה כבדה יותר.

★ ★ ★

העיליה מתפתחת

הרהרתי הרבה בסביבות שיכלו להביא להאשמות מוזרות אלה נגדי. לבסוף, תיארתי לי בערך סיפור זה: הייתי חבר מפ"ם עד למשפטו של אורן. מאז המשפט אני חבר מפא"י. רציתי מאד להיות במפא"י כי רציתי לפעול כמאמן אתלטיקה קלה בהפועל. לפני הבחירות הצעתי את עצמי לפעולה בין אנשי חולון; אמרו לי כי יש להם מספיק מתנדבים (בשכר). רק ישבתי בקלפי ביום הבחירות מטעם מפא"י.

אינני קרוב לראש העיר אילון וכל השמועות כאילו רוצים לעזור לי מסיבה זו או בגלל השתיכותי המפלגתית, אינן נכונות. אשר לענין עצמו, יש לי שונא ותיק בשם אברהם פ. הוא פקיד נמוך מטעם מפא"י בסוכנות בתל-אביב והיה מרכז ועד השיכון העממי, אליו עמדנו להכנס. גם אני נכנסתי לוועד זה. מיד התנגשתי אתו. היו לנו ויכוחים מתמידים, מכיוון שהוא סבר שאני עומד לדחוק אותו ממקומו. נוסף לזה פרצו ויכוחים בינינו בקשר לשיגור משלחות נגד משרד העבודה, ולחתימת חוזה עם חברת השיכון ועוד דברים כאלה.

בסוף שנת הלימודים הקודמת הכנתי עם ילדי השיכון העממי שהיו במועדון בית התלמיד, על יד שכונת גרין, התעמלות אורות. יהודית, בתו של אותו אברהם פ., התאמנה עם שאר הילדות לקראת ההופעה. בבחירה האחרונה לפני ההופעה, היא הוצאה מן הנבחרת, יחד עם עוד שמונה בנות אחרות. אמה, הגברת שרה פ., ראתה בכך קיפוח חמור של בתה וערכה סנדל למדריכה השניה שעבדה עמי, הילדה לא הוחזרה והאם שמרה לי טינה על כך.

אבי הילדה התלונן עלי כי בשעת משחקי-שדה, בהיותי לבד עם בתו, עשיתי בה מעשה מגונה, בה שנגעתי בה. מענין שמיד אחר המעשה היא הלכה הביתה, החליפה את החצאית שלה למכנסים ארוכים והמשיכה לשחק.

כבר לפני שנה או שנה וחצי התלונן פ. על גנן בית-הספר, שכאלו עשה בבתו מעשה מגונה. החברר אחר כך שהגנן ליטף את שערות הילדה. אני סבור כי הבנין של העלילה נגדי נבנה על-ידי השאלות המדריכות של האם.

האם הלכה להתלונן בפני מפקחת בחי-התלמיד בחולון, שושנה סגל. בשעת התלונה היתה נוכחת ידידתה של הגברת פ., חדורה, מוכירת העירייה. היא ביקשה שהאם תשלח את הילדה אליה לחקירה. בסוף החקירה, הודתה הילדה כי אמה לימדה אותה מה לומר.

פ. פנה לראש העיר. שושנה סגל נתמנתה לערוך חקירה. היא באה יום יום לבית-התלמיד, אבל לא מצאה דבר. על כך, כאשר חזר פ. לעירייה, נאמר לו כי לא נמצא דבר, וכי יש כאן ענין אישי שביני לבנינו וכי עליו לחכות לתלונות נוספות, באם תהיינה. גברת פ. לא הסתפקה בכך. היא הלכה לדודה של שולמית, סיפרה כי עשיתי מעשה מגונה בבתה, וכי היא חושדת שעשיתי איתו דבר גם בשולמית, משם היא הלכה לאם של נורית, טענה כי ראתה אותי במסיבות חשודות עם שתי תלמידות, ביניהן נורית. הכמה הוכנה.

★ ★ ★

אלישבע, דגנית ושולמית

ידעתי, היו התלחשויות רבות בין הורי הבנות, וזה גרם לכל ההיסטריה. גם אני הרגשתי בכך. הכיתה החלה לנוול לי בין האצבעות, ואני לא ידעתי למה.

התלחשויות הלכו וגברו עד שהגיעו לאוני אלישבע. אלישבע היא ילדה הקרובה לדיביליות, החיה בדמיונות ושומעת התלחשויות פנימיות. היא אהבה אותי מאד. תחילה לא סיפרה גניקולוגיות טענה כי נגעתי בה.

למחרת טענה אבסורדית זו, הופיעה עוד ילדה, שולמית, טענה כי הצעתי לתת לה נשיקה. אחריה באה הילדה דגנית. היא סיפרה כי הצעתי לה ש"גהיה חברים". ביום ששי נאסרתי. מאסרי גרם להתרגשות רבה בין התלמידות. התוצאה: ביום ראשון, היה כבר גל הולך וגואה של ילדות, שטענו כי עשיתי בהן מעשים מגונים.

עם גל התלונות הופיעה גם הילדה אהובה, בת התשע, הלוודת בכתה ג'. היא טענה כי היתה בקבוצתי בבית-התלמיד ושאני לימדתי אותה. לדבריה לקחתי את הילדה, כשבוע לפני חנוכה, בשעה שכל הילדים הלכו הביתה. למסדרון החשוך של בית-התלמיד, ונגעתי בה.

כל הסיפור של הילדה הוא מצוק מהאצבע. כי עובדת הנקיון נמצאת בבית-התלמיד עד שעה שזאילו הילדה הגיעה הביתה כבר בשעה חמש. פשוט אחרי שנאסרתי, לקח אביה את הילדה ואמר: "המורה אברהם שרון עשה מעשים רעים לילדות, מה עשה לך? מה עשה לך? את לא צריכה לפחד. עומדים לתלות את המורה, ספרי לאבא" ואז סיפרה. אגב, הילדה לא היתה בקבוצה שלי.

השבוע נסערה המדינה כולה לנוכח פשע מתועב שבוצע בגופה של ילדה בת ארבע, בשמח הגדול של יפו (ראה במדינה). החרדה שאחזה את לבם של רבבות הורים, לא היתה חדשה לגבי תושבי שכונת גרין בחולון. כי הורי שכונה זו אחו-לקים זה כמה שבועות לשני אחי-נות: אלה המאמינים כי בנותיהם נוצלו לרעה על-ידי מורם ואלה ה"סבורים כי כל החשדות לא היו אלא פרי היסטריה המונית. בעמודים אלה מוסר, "העולם הזה" כל שונה את עדות כל הנוגעים בדי-בר, שנוכחתה על-ידי חולית הכ"סוי שחקרה פרשה זו, הראשונה במינה בחינוך העברי. שמות היל-דות שונן, כדי לא לפגוע בעתידן.

סיפורה של המתלוננת שרה פ.

פעולת-ילדה בחולות

ב 25 בנובמבר, 1955, הגיעה הילדה שלי יהודית הביתה בשעה שש בערב. היא היתה קצת פרועה ומבוהלת, החליפה את החצאית שלה למכנסים ואמרה כי היא הולכת עם שרון לפעולת לילה. לא הרשיתי לה, אבל היא ברחת מהבית ואמרה לי, "אברהם היה חצוף". יהודית התחנכה מילדות לי עליה לספר הכל בבית. ואם משהו מעיק, היא מיד מספרת לי. כשחזרה בשעה שמונה שאלתי איפה היתה. היא ספרה כי המורה וארבע בנות יצאו לפני שש לחולות, למשחק שדה. שיחקו שאחת מחפשת את השניה. שרון הלך עם שתי בנות והיא נשארה. אחר כך חזר לבד אל יהודית ושאל אותה אם היא יודעת לזחול. היא השיבה: אנסה. הוא (נגע בה) ... שרון הלך לכמה רגעים הביתה. יהודית ניצלה את ההזדמנות להתחיל את החצאית למכנסים, וחזרה לפעולת הלילה. שרון שוב פגש אותה ביחידות ואמר לה: "אם תדעי לשמור סוד, תהיי גדולה ונמשוך בפעולה!"

למחרת הלכתי אל האחראית על המועדונים שושנה סגל. בחזרה נוכחה באותה שעה מוכירת העירייה חדורה קרון, אשר עבדתי עמה בזמנו במשרד הבטחון. בדקנו את יומן העבודה של המועדון. לא היה רשום כי היתה פעולת לילה. שושנה סגל הודיעה מאד מהסיפור והבטיחה לחקור בענין זה. חדורה קרון, שהיא בעצם רק פקידה גבוהה, החליטה לחקור.

למחרת שלחתי את הילדה עם איוה שהיא אמתלה אל חדורה. היא החלה לשאול אותה על עניינים שונים. יהודית היא ילדה פקחית. שאלותיה של חדורה נמאסו עליה. היא אמרה ישר: "תגידו, את לא רוצה לדעת מה בענין המורה אברהם?" קיבלתי איוה מכתב לא מחיב מהעירייה. אך הענין לא נתן

לי מנוח. כעבור חודש באתי לחדורה. היא אמרה לי: "הילדה שלך לא בסדר ואת לא בסדר. את לימדת אותה מה להגיד". היא המשיכה כי הילדה היא פקחית וכי סיפרה דברים מהבית, שהייתי מסמיקה אם הייתי שומעת וכי כל הענין הוא בגלל סכסוך אישי בינינו לבין שרון.

טובה אינה שומרת סוד

מה שחיה עם הבת שלי זה עוד לא היה כל כך נורא. אבל מראיתי את שרון גם עם ילדות אחרות והתחלתי לחשוש. אצל הסבתא שלה. נודע לי כי פעם איחרה לחזור הביתה וחיפשו אותה במשך חצי שעה. כן סיפרו כי הוא היה תופש אותה בחדר המדרגות בביתו ומגשק אותה. הוא הבטיח לה שיעשה אותה לתורנית אם תגלה לו אהבה. סיפרתי זאת לדודה של שולמית, שהיא מורה. התלוננו למחרת אצל המנהל. הוא אמר לנו כי כבר לפניו התלוננו הורים על מקרים יותר רציניים.

ראיתי את נורית, בת ה-11, שגם היא מסתודדת עם שרון. נראה לי מאד חשוד. שאלתי את נורית בעצמה, אבל היא השתמטה מתשובה. הלכתי אל אמה. האם קבעה פגישה עם מורה מבית-הספר. היא סיפרה לי אחר-כך כי המורה סיפרה לה, שבשעת השעור שלה בכתה ה' בא לפתע שרון וביקש שהתלמידה טובה תצא אליו. הילדה חזרה אחות הסטריה, ובכתה. היא שאלה את הילדה למה, ואז טובה ענתה כי המורה שרון אמר לה כי היא מוכרחה לשמור סוד והיא אינה יכולה לשמור סוד. כדי להרגיע את הילדה היא שלחה את טובה עם פתק שטובה אינה יכולה לשמור סוד. היא יצאה אליו וחזרה נרגעת. בהפסקה שאלה המורה את שרון מה היה עם טובה. הוא ענה: "רציתי לשבור את טובה, כי כבר שבוע ימים שאני מבקש להכין רשימה עבור הספרייה, והיא עוד לא הכינה". טובה סיפרה יותר מאוחר כי המורה שרון לקח אותה לחדר המורים, ביקש ממנה שתבוא למחרת בחצאית, כי הוא רוצה לעשות אתה מה שכבר עשה עם ילדה אחרת, שהרגישה את עצמה גדולה.

★ ★ ★

סיפורו של האתלונן יוסף מלכי

"הייתי רוצח אותו!"

אני בן 40, עובד בקבוצת העמסת חול בחולון, ואני חבר מפא"י מאז 1939. באתי הביתה אחר העבודה ביום ששי, 30.12.55. ראיתי את ילדתי אלישבע, בת 11½, שוכבת על המיטה. שאלתי אותה למה היא שוכבת. היא ענתה לי כי היא לא מרגישה טוב. היא עיפה, היתה תורנית בבית-הספר, ועבדה יותר מדי.

במשך ימים מספר אחרי זה, לא אכלה כמו שצריך והיתה במצב רוח לא טוב. ב-3.1.56 אחרי העבודה, נכנסתי הביתה וראיתי את הילדה בוכה ואמה בוכה. הילדה צועקת: "או למות או לחיות! אני מספרת הכל. לא יכולה יותר להתאפק!" היא סיפרה כי באותו יום ששי היא היתה לבדה תורנית. נכנס אליה המורה אברהם שרון, שהוא מתנן שלה. הוא אמר לה שתלך לחדר המורים. הוא שם את התיק על השולחן ושאל: "אלישבע, למה לא הכנת שעורים?". ענתה: "הכנתי". "למה לא למדת תנ"ך?". "אני למדתי".

את היד שלה על הכפתור. הוא פתח בכוח והציע לה שתגע בו. הוא התקרב אליה, ניסה להתיר לה את הכפתורים. היא שמה הילדה צעקה: "אני לא פושעת! עזוב אותי!"

הוא עזב אותה ושלח אותה ואמר לה שאם תספר, הוא יתנקם בה. הילדה שלי נזכרה ברצח של עוזרי (העולם הזה 972). היא פחדה נורא. בחוץ חיכתה לה דגנית, ילדה אחרת מהכיתה. היא סיפרה לילדה שלי: "גם לי עשה ככה. אמר שאם אספר יתנקם בי".

הילדה שלי צעקה: "אני לא רוצה ללכת לבית-הספר. הוא יתרוג אותי". לו הייתי יודע אז את הכתובת של המורה, הייתי רוצח אותו. לא בגלל מה שעשה, כי אם בגלל הפחד של הילדה.

(המשך בעמוד 14)

האב והמנהל: יוסף מלכי נרגש כולו, שעה שהוא מספר על המעשה בבתו. מולו עזריאל רפאלי, המנהל. שאינו יכול לומר דבר מלבד: "מה שלא יתברר סופית, זה אסון לבית-הספר."

העלילה היתה יכולה ליהפך לבנאלית למדי, אלמלא כתב וביים אותה רנה (יפה) פיות היליה) קלה, שהעלה בצבעי פסטל עדינים את החיים בעיירה צרפתית קטנה בתחילת המאה, בה הבידור היחיד לנשותיה הקרתניות הוא קציני חיל הפרשים. למישל מורגאן אין הזדמנות להפגין משה חק ממש, פרט להיראות יפה, נוגה, סובלת ומאוהבת. הכוכב האמיתי, ככלל פעם, הוא ג'ראר פיליפ מלא הקסם, הכובש לבבות בחיובו, בקלילותו ובעדינותו משחקו, שעה שהוא מאוהב.

פירות לנשידה

גבר וגבורה (פוקס המאה העשרים, ארצות-הברית) הם קלארק גיבל, זקן צבוע שיער ומעורר רחמים, וגיין ראסל, הם נפגשים בלילה בנסיעות בלתי-נוחות בסופת שלג, בין ערבות מונטאנה לסכסאס.

"מי יתן והייתי אפרסק, אזי הייתי משריה את פירותי כל פעם שאהובי עובר", שרה גיין בקול נמוך ומלא, אחרי שבילו יחד לילה חם בבקתה.

אך את פירותיה, הדומים יותר לאבטיחים, היא מעניקה כמעט לכל רוחב הסרט לגבר אחרי, רוברט ריאן, אך ורק כדי להקניט את גיבל.

פרט לגיין ראסל, ממלאות את הסינמסקופ עוד אלפי פרות שגיבל ושוחפו עוסקים בהעברתן למונטאנה, מאות אינדיאנים, יריות וצווחות לפי מיטב המסורת. זהו מערבון, שאם אין לוקחים אותו ברצינות, הריהו משעשע למדי.

ליזיסטראטה '56

מרד המין החמישי (יוניברסל, ארצות-הברית) הוא ג'רסה מעובדת מתוקנת, מזמרת

סרטים

חתונה נסיכית

הברבור (מטרוגולדוויין מאייר, ארצות-הברית) הוא שירת הברבור הקולנועית של גרייס קלי, שהוסרט בתקופת אירוסיה לאדון הנסיכות, שגודלה כהצר האחרות, של מ.ג.מ. הכנתו הסופית הושלמה בחיפזון, כדי להשתמש בנישואיה כפירסומת חינם לסרט.

משך חודשים שט הברבור, בו נישאת גרייס לנסיך, בראש סרטי הקופה בארצות-הברית, שימש להמונים תחליף נוח לכרטיס כניסה לחתונה במונטאקו.

הברבור, המבוסס על מחזהו המפורסם של פרנץ מולנאר, הוא סיפור אגדה קרי, אלגנטי ועדין, עשוי בדיקות, שנינה וקסם. אל ארמון משפחה מלכותית באירופה המריזת (ארמונם של משפחת ואנדריילט בי צפון קרוליינה, ארצות-הברית), מגיע נסיך הכתר הרוחק לביקור של ארבעה ימים.

מטרת ביקורו, כפי שיודעים כולם, עד אחרון המשרתים, הוא להציג בנסיכה היצירה אלכסנדרה (גרייס), כמועמדת לחלק אתו את מיטתו וכסאו.

ריקוד בכנפיות אריכות, החיזור

צולע ביותר, בעיקר כשהנסיך מבלה את יומו הראשון במיטה, את השני במחלבות הארמון, ואת השלישי במשחק הכדור עם אחי הנסיכה. כדי לנסות להציל את המצב מטביעה בערב האחרון, מצויה האם על בטה להזמין לנשף הפרידה את מחנך הארי מון הצעיר (לואי ז'ורדאן) ולרקוד אתו, מרגיעה את בטה מוכת התדהמה: "אין דבר, תלכשי כפפות ארוכות... אחרי הכל, הוא נברא כמעט בצלמנו".

המחנך, שהוא בסרט מה שהיה הכוכב דאן פייר אימון לגרייס בחיים, מלהיט

שחקנים קלי וג'ורדאן ב"הברבור"
כוכב יודעים

ומעוותת של ליזיסטראטה לאריסטופאנס, כשמקור העלילה מועתק לעיירה אמריקאית במערב הנצחי.

הגברים בעיירה שרויים בסכסוך מתמיד עם גברי העיירה הסמוכה, לנשים זה נמאס. הן מתבצרות במבצר עוזב בראשותה של גיין קריין, מסרבות לחזור לזרועות בעליהן החוזרים מן הקרב, עד אשר ישליטו שלום. לא קשה לנחש מי מנצח.

חדש וראוי

החוטמים (ארמון זוד, תל-אביב) מה עושים שני ילדים קטנים ובודדים בעולם עויין בחוה בנובה-סקוטיה. שני ילדים זה דרים; חיינסט חיינסר, גיין חייסלי.

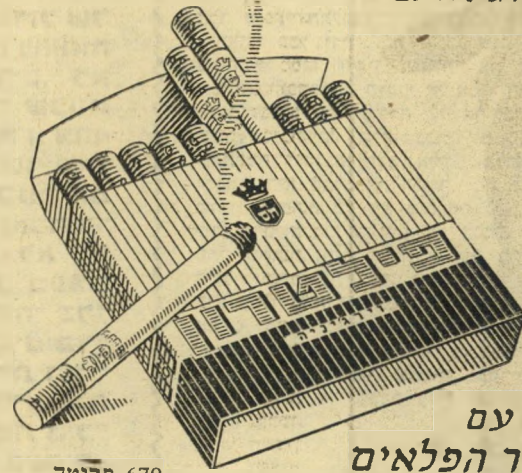
לנשים לא איכפת (המחמיד, תל-אביב) ולצופים האוהבים את ארי קונסטנטין בתפקיד הכלש למי קושן, דווקא כן.

פיקניק (תכלת, תל-אביב) אתלט בעל מוח ציפור מגיע לעיר אמריקאית קטנה, מסעיר את חצי נשיה, ויילאם הולדן, קים נובאק.

המבצע האלמוני (אמפיטיאטרון, חיפה) הגיבור הוא גויה. אך יש הרבה חיים בסרט על התחבולה המוצלחת ביותר של מלחמת העולם השנייה. קליפטון ווב נראה פחות כמר בלבדיר ויותר כשחקן.

כל כולה של הנאה
שטבק עשוי לגרום -
מות חלקך אם תעשן
פילטרוני - על טהרת
טבק וירגיניה נבחר

עם
פילטר הפלאים

670 פרוטה
עבור 20

פילטרוני

מיטב הפילטר - מיטב הטעם

החברה הישראלית לסיגריות בע"מ

F1

רדיו פאלאס

בלי רבית
10
תשלומים

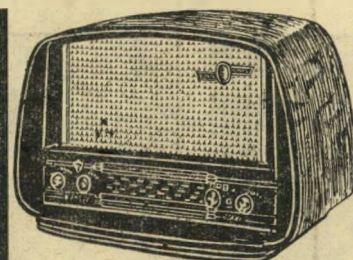
10
דוגמאות

הצעה מיוחדת לקראת הקיץ

מ־15 ביוני עד 31 ביולי 1956
כדי להקל עליכם
בקניית מקלט רדיו

רדיו פאלאס

הוא מאיכות מיוחדת במינה

ביצוע מעולה • מחירים ללא תחרות.
חד פעמי לפי בצועו והיצוגיותו היפה •
הרדיו היחיד בארץ עם מנורת פיליפס •
רמקול קינצריני

מוצג לראווה בכל החנויות המוכרות

עמרח סנדביץ תלמה

פיונז אמיתית תלמה

התערבות בקסרקט

התמרונים הגדולים (פילמטונור, צרפת). הם המועד האחרון שעד אז על סגן הפרשים היפה ארמן להירדן (ז'ראר פיליפ) להצליח להיות מאהבה של מארי לואיז ריביר (מישל מורגאן). בהתאם להתערבות שגורכה בקסרקט. מחיר התערבות בין קצינים ואזרחים: סעודת ערב חגיגית. דבר אחד לא לקח הקצין המקסים בחש-בון: את האפשרות לאהבה.

האלבום הפרטי של זיוה שפיר

תמונת הילדות. זיוה בת ה-11 כשטרם בשערה הזהוב. אז קראו לה שירלי טמפל.

(ראה שער)

לכל נערה ישראלית ממוצעת, יש תקופה בחייה בה היא הולמת להיות כוכבת קולנוע. מושפעת מזרם אינסופי של סרטים, תקליטים, שידורים וויפתונים, היא מנסה אז להידמות אל דמויות הטכניקולור והסינמסקופ מאודרי הפבורן עד מרילין מונרו. לא יעזרו כל הטפות מוסר על הריקנות שבחלומות אלו. היא תמיד תמצא לה דמות של כוכבת זוהר להצביע עליה ולומר: היא הצליחה!

החודש נוסף גורם חדש לחיווך טענותיהן של אותן נערות. שוב לא היו זקוקות לרקום חלומות בדמויות זרות. הן יכלו לעשות זאת במתכונת מקומית, לפי סיפור חייה של זיוה שפיר, מי שהיתה נערת ה'זוהר מס. 1 של ישראל ושהגשימה חלום מעין זה הלכה למעשה. הודות לכמה תצ'...

בחיק המשפחה. זיוה בלכמן (שמאל) בחברת הוריה ואחיה הבכור יהודה. ההורים זיוה וישעיהו עלו לארץ מרוסיה לפני שלושים שנה. אחיה של זיוה הוא נשוי ואב לבת.

לומי פרסומת. מהוליווד, הפכה זיוה שפיר לגורם פעיל בשדה החינוך הישראלי. אלבום המשפחה של זיוה שפיר, ייטיב לספר את סיפור החיים של הצברית ש גדלה באמריקה.

★ ★ ★

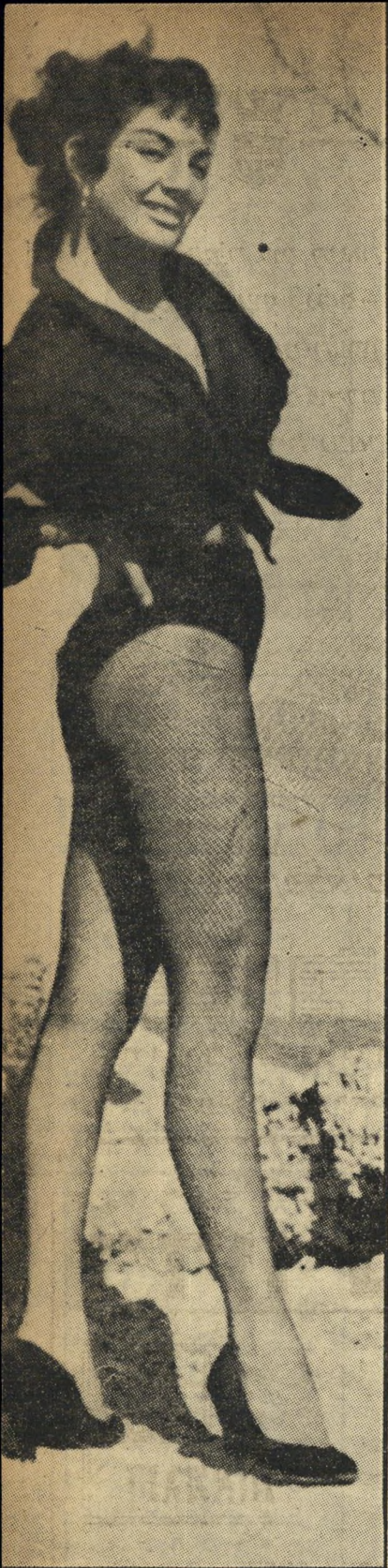
דף ראשון: תמונת ילדות חיפאית. זיוה בלכמן (11), ילדה צנועה ככל הילדות הצנועות. רעמת שיער בלונדי מפארת את ראשה, מזכה אותה בכינוי החביבה שירלי טמפל. בבית-הספר ביאליק ובצופי בית-הספר הריאלי, זיוה היא ילדה חביבה, המופיעה במסיבות ערב-שבת, בהופעות רדיו קוד בפני חבריה.

שיא השאיפות לילדה החיננית התקופה, הלומדת לרקוד אצל ירדנה כהן, מורת ה'ריקוד-המקורי' היא השאיפה להיות גננת בגן הילדים ובבית-הספר, בתנועה ובבית, היא מגלה חוש מנהיגות ושליטה על חבריה. כל רצונה חייב להתמלא מיד. לא ברוע לב כמובן, כי אם בחיוך ילדותי על הפנים ובטוב לב.

עוד תמונה. הפעם כמלכת אסתר בנשף פורים בסנט-לואיס, אמריקה. זיוה בלכמן, 16, שבאה עם אביה ישעיהו, רואה-חשבון עירוני הממשיך להשתלם בכלכלה בשעות הערב, לבקר אצל סבא, נשאה שם ארבע שנים. היא המשיכה בלימודיה בבית-הספר מקומי ובסטודיו לבאלט.

היא חזרה לארץ בתום מלחמת השחרור, עם השקפת חיים חדשה: "הנוער בארץ לא יבין לעולם את הדברים אשר להם מוקדשים חיו של הנוער באמריקה: ספורט, בילויים קריירה. הבהורה שם מחזיקה פנקס קטן בו היא רושמת את כל הראיונות שקבעה, פן תתבלבל." (שער העולם הזה 723).

זיוה לא התבלבלה, שירתה שנה בצה"ל, רקדה אצל טאלי ביטי וגרטרוד קראוס, נבחרה למלכת היופי של חיפה. אחד הראיונות הרשומים בפנקסה נשא את שמו של יעקב ("שאפיק") שפירא בנו של עשיר מופלג, בעל קרקעות בסביבות התחנה המרכזית בתל-אביב. בגיל 19, הצטלמה זיוה שפיר עם אחותה נירה (12) ביום נשואיה.

נערת פינאפ. זיוה אינה מתביישת במה שיש לה. תמונת זוהר שצולמה בחוף תל-אביב, לפני נסיעתה להוליווד, כצידה לדרך.

נשואים לא הפכו אותה לעקרת בית אפורה. כבת למשפחה יהפיות, היא מטפחת את יופיה וכשרונה המשחקי מסיפת בשלבי סולם הזוהר. משחק בלהקת הפנטומימה של שי אופיר, הופעה קצרה בסרטים ישראלים כמו אבן על כל מיל וגבעה 24, טיפול יומיומי במכוני יופי, נסיעה לאמריקה בתפקיד מלכת היין, ניתוח פלאסטי המשנה את צורת האף, מאפשרים לה הופעה בסרטים.

בדף הבא: תצלום פינאפ של ממלכת הבדים הקוסמת. זיוה שפיר בהוליבוד - עבודה מיגעת, שעות מפרכות של לימודי באלט, דרמה ודיקציה. הופעה ראשונה ב'סרט קולת פרעה'.

שלושה מכתבים המגיעים בקביעות מדי שבוע למשפחה בלכמן בחיפה, מספרים על הצלחה וגעגועים. הם מכחישים ומרצות כל שמועה על פרידה מהבעל הנמצא בישראל. אחרונות באלבום: תמונות הפירסומת של אולפני אוניברסל וקטע פירסומת המזכיר במשפט אחד את מרילין מונרו, אניטה אק' ברג וזיוה שפיר.

* בנות זודה הן היפהפיות תמר ועדה רפפורט.

מלכת אסתר. תמונה שצולמה בארצות הברית בנשף פורים, בו זכתה זיוה בת ה-16 להצלחה רבת בגלל הופעתה המקורית ישראלית. נראית בתמונה בחברת אחותה נירה, המחזיקה בזר הושושבינית.

מועדון. אחרי תנוכה הילדה שוב הולכת למועדון. בערך כשבועיים אחרי המקרה הילדה שוב חוזרת ואומרת שיש לה הרבה דם. השכבתי אותה במיטה. למחרת אמרה הילדה שהרגל והבטן כואבים לה. ראיתי סימן כחול ברגל. שאלתי את הילדה אם קיבלה מכה. היא אמרה שלא. היא לא גילתה אף מלה.

פעם, כעבור עוד שבועיים, נכנסה אלי האחות של גיסי ואמרה שקרו כמה מקרים במועדון. היא ספרה על שולמית שהיא קרו בתה. הוא (המורה) לקח אותה אליו הביתה, נשק אותה וחבק אותה. היא אמנם רק בת 11, אבל היא ילדה יפה ומפותחת.

יחזור, אז כל הילדים לא ילכו לבית-ספר. באסיפה צעק כל אחד למה לא טיפלו בזמן. טענו שצריך לסלק את המנהל. אבל אחר כך התחילו הורים לפחדו. על יפוי כוח לעוררין פישל הרצברג חתמו רק שלושה אנשים. האחרים פחדו לחתום. אמרו שמי שעושה משהו איתי, היא קומוניסט. בחיי שלא. פנינו אליו כי ידענו שהוא לי יפחד ממפא"י.

דוקא שרון היה מורה טוב. אשתי אמרה שהוא טוב ואני הייתי מבסוט ממנו. רק פעם אמרה אשתי כי דיבר נורא בגספא. הוא אמר באסיפת הורים שכל הילדות הן גדולות צריכות ללבוש חזיות ושגם ילבוש

(המשך מעמוד 11)

למחרת הייתי אצל מנהל בית-הספר עזריאל רפאלי. הוא אמר: "אולי הילדה לא הבינה טוב, נקרא לה". המנהל קרא למורה תקוה, שהיא מעדות הילדה סיפרה. שאלתי את המנהל מה יהיה הלאה. אמרתי לו גם על הילדה דגנית והוא שלח לקרוא לאמא שלה. האם הזאת כמעט השתגעה.

התרגזתי מאד. צעקתי: "אם המורה לו יגורש, אני מביא משטרה!". המנהל סגר את הדלת, ואמר לי להרגע ונתן מכתב העברה לבית-ספר אחר. הלכתי למחלקת החינוך של עיריית חולון. אמרו לנו שאנו מטורפים ושגוף הביתה. לא ניסו לחקור כלום. התרגזתי נורא, צעקתי והתלוננתי במשטרה. למחרת היו כבר המון תלונות. אמרו שכל ההורים שיש להם תלונות, שיפנו ביום ראשון.

★ ★ ★
מכתב מראש העיר

מאחר יותר כתבתי מכתב למר פנחס אילון, ראש העיר, שיטלח לי על התפרצותי. זה מכתב התשובה שלו:

"קראתי מתוך תשומת לב רבה את מכתבך וברצוני להודיעך שאין בלבי כל טינה וכל תרעומת עליך. אני מבין יפה להרגשותיך כאב, ואת חרדתך הרבה סביב העניין. בכל זאת, נראה לי שנהגת בפזיזות יתר, והדבר חייב התאפקות מסוימת. העניין עצמו נמצא עתה בשלב של חקירה מיוחדת ולפי הוראות משרד החינוך, הופסקה עבודתו של המורה עד לגמר החקירה.

אניך צריך לחשוש שהיתה כאן כוונה מצד מישהו לחפות על העניין. המציאות היא לגמרי הפוכה. בעניין זה היתה פעילות בלתי רגילה מצד כל הגורמים המוסמכים, ואילו לא היתה מזדרז בהודעתך למשטרה (למרות בקשתי להמנע מכך), גם אז היה המורה מוזמן לחקירה משטרתית. במצבים אלה, עד כמה שהעניין הוא קשה, הכרחי לפעול תמיד בשיקול דעת ובתבונה ולא מתוך רשנות רגעית. ברור שאתה, כאב הנוגע ישירות לעניין, אינך מסוגל להיות שקול ומאופק (זה טבעי בהחלט), וטוב עשה מנהל בית-הספר שלא הרחיק את המורה לפי דרישתך, אלא העביר את העניין בדחיפות יתר למשרד החינוך והתרבות. אגב, לדיעתך, להרחיק מורה יכול רק משרד החינוך ולא כל גוף אחר.

"אשר להעברת הילדה לבית-ספר אחר, הדבר לא נראה לי, ומשום כך לא אישרתי את ביצוע ההעברה. תסכים אתי כי העניין נוגע לא רק לילדתך, אלא לבית-הספר בכללו, והבעיה לא תפתר עם העברת בתך. ולסיום, ברצוני להעיר כי תהינה תוצאות

מועד אחרון לקבלת כריכות העולם הזה

הקוראים שמסרו גליונות לכריכה יוכלו לקבל את כריכותיהם אך ורק עד ליום א', הראשון ליולי 1956, ב"משרדי "העולם הזה", תל-אביב, רחוב גליקסון 8, בי שעות 12.00-14.00 לפני ה"צהריים, 17.00-19.00 אחר הצהריים, מלבד בימי רביעי.

ה א מ כ ב ר
ר א י ת א ת
ד ו ג מ ו ת
ה נ ח מ ד ו ת
FIL D'ECOSSE
ש ל " א ל ד " ?
א מ ל א -
ב ק ר י ע ו י
ה י ו מ א צ ל

פולקו

תל-אביב, רח' אלובי 94

אם אחת הכנות (ימין) ממתניה במסדרון בית-המשפט עד לבוא תורה לעלות על דוכן העדים ולמסור את עדותה. לידה: פקידת המשטרה שטיפלה גם היא במקרה זה.

ספור המתלונן שמואל ר.
האם הוא - ?

אי כבר ראיתי כי משהו לא בסדר. למחרת בבוקר קראתי את הילדה אלי. גם אשתי היתה. אמרתי לילדה: "היה אבא של שולמית כאן, הוא סיפר מה שהמורה עשה. אבל אל תפחדי, המורה נלקח למש-טרה, הוא לא יכול לעשות לך כלום." הילדה נהיתה חיוורת. היא התחילה לבכות. היא בוכה ונעשית עצבנית ומספרת: "הוא נגע בי ועשה לי ככה (עושה תנועת חיבוק)".

הילדה היתה מפתח מאד. מה מבינה ילדה קטנה? שאלתי אותה איפה עשה לך? היא ספרה במסדרון של המועדון, כשהילדים הלכו הביתה.

שאלתי את הילדה: "מה הוא עשה לך - נגע בך?"

היא אמרה כן. לא רציתי לשאול בהתחלה יותר, אבל ראיתי שלא שאלתי טוב. שאלתי: "הוא - - - ?"

או היא אמרה לא. אני בטוח, לו הייתי שואל אותה קודם אם הוא - - - , היתה אומרת כן. אבל מה יודעת ילדה בת שמונה וחצי?

אני בטוח שהמנהל הזה - - - אותה. הלכתי למשטרה והבאתי עמי פתק של הרופא ד"ר חיימוף כי היתה בבדיקה ושהיה דם. שלחו אותנו מהמשטרה לבית-חולים דגני, לרופא בולגרי שאני לא זוכר את שמו. או אמרו כי נעשה מעשה מגונה. החוקרת של המשטרה, שהיתה אתנו, אמרה: "מנהל כזה!"

אחרי שבוע הלכתי לרופא לקבל העתק של תוצאות הבדיקה. הרופא אמר לי: "זה לא נורא. אני מציע לך לא לדבר על כך בנוכחות הילדה, במשך שנים זה יתרפא. העיקר, מה שפחות לדבר על זה." אבל מה לעשות? הילדה שומעת. הנה זאת הילדה. (מצביע על לילה צנומה, העומדת ליד פתח הדלת ומאזינה).

בכל אשם ראש העיר. לפני המקרה באו למפקחת, אמרו לה שהוא (המורה) לוקח ילדות והולך לטייל. ענתה שזה לא נכון. באו עוד הורים להתלונן, או אמרו שהם פסיכופאטים.

לא ישנתי שבועות. רציתי להרביץ לו. אמר לי שוטר אחד: "אל תעשה את זה. יש בית משפט."

שמעתי בקול השוטר, אם כי זהו כתם עד המות. בתור אב זה כואב. כואב מאד. כל פעם שאני רואה את המורה, זה כואב מחדש.

חצאינות. עכשיו אני מבין למה אמר ככה.
★ ★ ★

ספור המתלוננת בתיה ר.
הילדה לא אמרה מלה

לפני חנוכה הלכה ילדה שלי למועדון של בית-הספר. היתה שם מדריכה. כי עבור שבועיים בא המורה החדש. אני לא ידעתי שהוא לבד עם הילדים. המועדון היה פתוח עד שעה חמש אחרי הצהריים. בעלי שמואל ואני הרגשנו משהו בילדה. היא לא רצתה לאכול, לא מסדרת שעורים.

שני אבות נרגשים מסתודדים יחדיו בקוצר רוח ומחכים להתחלת המשפט. הבנות נחקפו טיפוס ואכולות פחה. - הצהירו במריחות - "מוכרחים לעשות משהו בענין זה."

בעלי עובד בבית בפרחנות, ובכל זאת לא הרגשנו שום דבר. לילדה לא היה חשק ליכת למועדון, אבל היא הלכה. יום אחד שמענו שהיו איוה מכות בין המורה לבין מישהו, אבל לא שמנו לב. פעם באה הילדה שלי הביתה וכנסה ישר לאמבטיה. וכשהיא יצאה, היתה לגמרי חחרת ומסחרת. היא אמרה: "אמה תסתכלי, דם". באותו רגע נכנסה אלי בדיוק השכנה איי טה גולוב. שאלנו את הילדה אם כואבת לה הבטן. הילדה לא טייל. ענתה שזה לא אישה תלכי. לרופא. זה היה ב-4/12/55. נגשנו לד"ר חיימוף של קופת חולים. הוא אמר אי אפשר לראות כלום.

זה היה לפני חנוכה. בחנוכה לא היה

החקירה כאשר תהינה. הרי עצם המקרה הוא מצער ביותר. מתפקידם של ההורים הוא עתה לטהר את האווירה שנוצרה מסביב לעניין ולמנוע נפוחו. העלול להביא לידי תוצאות קשות לבית-הספר בכללו ולכל תלמיד באופן אישי."

★ ★ ★
אסיפת הורים בחצר

בקשתי שיעשו אסיפת הורים. פניתי לעזרא וזהאב, שהוא עוד חבר שלי ממצרים. הוא עובד קופת חולים וחבר מפא"י. הוא אמר שיעשה אסיפה, אבל לא עשה. התאספנו לפני חצר בית-הספר, מאחר שסרכו לתת לנו אולם. החלטנו שאם המורה

כדורגל

נבחרת חדשה

מאזיני רדיו ישראלים, שיסבו בעידן שלו... שה שבועות ליד מקלטיהם ויאזינו לשידורי קול מוסקבה על תחרות הכדורגל בין נב- תרות ישראל וברית המועצות. עלולים למ- צוא את עצמם מופתעים ונבוכים.

כי הקריין שיעביר את השידור ישמע ב- אזניהם שמות של שחקני כדורגל ישראלים, שמעולם לא נשמעו על מגרשי הכדורגל ב- ארץ. אין ספק שכל חובב ספורט ישראלי שישמע על התקפת שלושת חלוצי ישראל, זגני, מירום וטל על השער הרוסי, יאמין כי הוא מאזין לשידור היתולי.

לא יהיה זה הקריין הרוסי שיחמוד לו לצון, אלא פשוט תוצאה של דרישה מצד משרד החוץ הישראלי, לפיה לא יעזוב שח- קן כדורגל את גבולות הארץ לפני שיעבר את שמו. לפיכך יחויבו חמשה עשרה נב- חרי הסגל לשנות את שמותיהם בימים הק- רובים.

יעקב חודורוב ישנה את שמו כנראה לחד או פלר ולא לחודר-טוב, כפי שהציעו לו חבריו. רוזנבאום יהפך לאילן, קאופמן ל- כפרי, מרמוביץ למירום וסטלמן לטל. ה- יחיד אצלו התעוררה בעיה חמורה בקשר להחלפת השם היה יהושע ("שיע") גלזר.

בעוד שהשם שהתקבל על דעתו של שיע היה גלזר, שיכנעו אנשי הנבחרת את ה- מאמן ג'ק גיבונס כי השם המתאים לשיע הוא זגני. עתה יצטרך שיע להילחם קשות כדי להוציא מפיות חבריו את התואר מ- זגני, שהדביקו לו כעבודה מוגמרת.

איגרוף

סידור בזירה

"לטהר את הבוקס האמריקאי, זה מבצע השחה לטיהורה של שיקאגו," הכריזו עסקני ספורט אמריקאים שיצאו לאחרונה במלחמת תנופה לביעור שלטון כנופיות המגנרים וסינדיקאט הפשעים בזירת האיגרוף.

בישראל, אין ספורט איגרוף ראוי לשמו. לעומת זאת יש בה, כפי שהתברר השבוע, כנופיות בוסים, המחקים בדיקנות את חב- ריהם האמריקאים. הם אמנם לא ערכו השבוע, כפי שלא ערכו מעולם, כל מפעל רציני בשטח האיגרוף, אך לעומת זאת הם עסקו בהצלחה בהריסת אדם שהחליט להו- רים חיים בשטח מת זה.

היה זה אריה פין, צעיר תל-אביב (21), לשעבר מתאגרף ומרים משקלות, שהביא לארץ את תאקי ז'אריס, אלוף תורכיה ויוון במשקל קל, לשם התמודדות עם כמה מת- אגרים מקצועיים בישראל. היה עליו להת- מודד נגד יוד עובד ודוד אלבו. אנשי ועדת האיגרוף בהתאחדות הספורט החליטו למנוע זאת בכל מחיר.

"נפוצץ אותך!" הם העמידו בדרכו של פין תלי תילים של קשים ומכשולים. ברע האחרון, לאחר שדוד עובד עמד להופיע בזירה, הופעל לחץ של שלטונות הצבא, והופעתו של עובד נאסרה, בטענה כי אסור לחייל לעסוק בכל עסק צדדי למ- כני שהוא הודיע במפורש שלא יקבל תש- לום עבור הקרב.

מתאגרפים מקצועיים אחרים, כדוגמת אריה גטניו, ששמותיהם פורסמו כמשתתפים ב- אותה תחרות, פוטרו מעבודתם. מודעות לוכ- לכו ונקרעו במאורגן. המשטרה סירבה להעמיד משמרות בעת הקרבות, למרות שמחוזות איגרוף הם מקום מועד להתפרעות. תאקי ז'אריס עצמו, שבא להתאמן בבית הפועל ברשותו של המאמן פרייטג, גורש בכוח פנים על-יד איש הפועל זאב ויניצקי. "אנחנו נפוצץ את התחרות!" אים ויניצקי על פין.

לא היתה זו הפעם הראשונה בה משתו- לים המגנרים של האיגרוף הישראלי. בד- יוק לפני שנה, הרסו בצורה דומה את אמרגן נחום דמסקי שאירגן את התחרות בין עובד לפלצינילי האיטלקי.

"אפילו אם אפשוט את הרגל, התחרות תתקיים," הודיע פין לאחר שמאות קוני כר- טיסים ביקשו את כספם חזרה, כתוצאה מביטול הקרב עם עובד.

אריה פין עמד בהבטחתו. למרות ההפ- טים הכספיים שנגרמו לו נערך הקרב בין תאקי ז'אריס לדוד אלבו, אליהם של יוצאי צפון אפריקה (ראה מסגרת). שופטים שהב- שיחו לבוא לא הופיעו, מספר שוטרים באו רק באמצע הקרבות. ברור שהיו מספר תקלות טכניות. אך למרות הכל עמדה התחרות על רמה שלא נראתה דוגמתה מזמן בארץ.

זירה חופשית. הקרב בין דוד אלבו, אלוף צפון אפריקה, לבין תאקי ז'אריס היווני מתחיל. משפחת אוהדים צופה בתחילת קרב עשרת הסיבובים. האב - מתוח, האם - נדהמת, הבן - משתומם.

תן לני! תן לני! אלבו (ימין), שספג בסבילות מטר מכות של יריבו, מנצל את ההזדמנות להנחתת "מכת מוות" תאקי, פייטר ותיק, נשאר יציב, ממשיך להלום באלבו בקצב מחיר.

תוקעים לתאקי

ארטיק בגרון. הארטיק נתקע בגרונו של הצופה הנדהם. בתום הסיבוב החמישי, כשלתאקי היה יתרון נקודות, הוא הרים את ידיו ונכנע. הסיבה: נקע ביד הימנית. אלבו מנצח בנוקאאוט סכני.

מריק, תאקי! בסיבובים הראשונים מגלה אלבו כוח סבילות רב. תאקי מדגים טכניקה מעולה, מנצל כל טעות של יריבו. בתמונה הוא נראה מחזיר "שמאלית" בין ידיו של אלבו המתנוגן.

חישך למנוצח. עטוף מגבת וגלימה מבריקה, יורד תאקי חפוי ראש מהזירה. מאות הצופים לא האמינו כי נקע את ידו, מיהרו לבדוק אותה במו עיניהם. תאקי התנצל: "זה לא בכוח".

כבוד למנוצח. אלבו מוקף מעריצות וידידים, המום ומופתע נוכח נצחונו הפתאומי. הידידים בטוחים כי אלבו היה מנצח בלאו הכי בסיבובים האחרונים, מתמרמרים על הפסקת הקרב.

תקליטים, ברכות ושמיים

כל עתוני ישראל הזכירו השבוע כי בבוא שר החוץ משרה שרת, יום לפני התפטרותו, לפתיחת התערוכה של הצייר הברזילאי קאנדידו פורטינארי (ראה אמנות). ערך לו הקהל הפגנת אהדה מלווה תשואות סוערות. רק עתון אחד התעלם מכך: דבר, שהוציא את הקטועני הנידון ברגע האחרון ממש, מתחת מכשש הדפוס... אגב, סימן מהימן להסתלקותו הקרובה של שרת ניתן עליידי שרת העבודה גולדה מאירסון. שבוע לפני פירסום החלטת ההתפטרות של שרת, נפרדה גולדה באורח פרטי מכמה פקידי גבוהים במשרדה, במסגרת הכנותיה ל"עבור למשרד-החוץ... פרט נוסף אודות ביקורו של העתונאי המצרי איברהים עיוזאת בישראל נתברר השבוע: בעלת חנות לצרכי מוסיקה בירושלים איימה לת' בוע לדין את משרד-החוץ, על שלא שילם בעד שלושה תקליטים ארוכינגון, הכוללים

שרה מאירסון וידיד ממשרד למשרד

את שיריה של שושנה דמארי. תקליטים אלה נרכשו עליידי עיוזאת, אך מלווה מי משרד-החוץ, אלכסנדר דותן, הבטיח לי שלם את החשבון... ד"ר יגאל ירון, ששלח השבוע מכתב-ברכה לראש עיריית רמת-גן אברהם קריניצי במלאת לו 60 שנה, סיפר במכתב זה כי בתקופה בה כיהן כרמט"כל צה"ל, קיבל יום אחד מכתב ש"ג נשלח, "לכבוד הרמט"גן... ד"ר זאב (וולפגאנג) פון ווייזל קיבל השבוע בשורה שהיתה מכניסה שמחה לכל בית אחר: הוא זכה בפרס של 7500 ל"י, בהגדלת איגרות המיקדמה. אולם למרות שהרופא-העיתונאי מגדרה אינו איש עשיר, לא היתה השמחה שרוייה בביתו. הסיבה: מחלתו הטרמטית של נכדו, בן 18 החודשים, בנו של עורך-הדין דן פון-ווייזל, המטילה צל כבד על המש"פחה כולה... ח"כית מפא"י בכה אירג"י סוף הוכיחה השבוע כי במלחמתה העקרונית לשינוי זכויות הנשים היא מוכנה ללכת עד הסוף ויותר מזה: בשעה שהכנסת איש-רה את החוק המחייב גברים לשאת את תעודות הזהות, כדי שאפשר יהיה בשעת הצורך לזהות מסתגרים ואנשי-כנופיות-הפ"ד דאיון, דרשה בבה בכל תוקף כי החוק יחול גם על נשים, ללא אפליה... בעל המשמר התפרסמה השבוע מודעת תודה הפותחת ב"לחברינו וידידנו, לאישים ולעסקני ציבור בישראל ובתפוצות" ומסיימת ב"ילדים ברת" יישובת, בעיר ובמושבה". על החתום: רגה ומרדכי אורן, פועה זמשה, שהחזירו בצורה זאת תודה למבכיהם... אשתו של הרמט"כל, רות דייך, נפלה השבוע קרבן לגניבה: מחסן יפואי המאכסן את השטחים מתוצרת ישובי-העולים, שהיא עוסקת בה"פצתם, נפרץ, אולם הגנבים נתפסו כעבור חצי-שעה בלבד.

ציור מריו לירושלים

שעה שתושבי הבריה לא ידעו עדיין אם בחורי נטורי קרתא יפגינו נגד פתיחת בתי הקולנוע במוצאי-שבת או לא, התכנסו 100 אורחים בצערי השבת האחרונה בבית הנכות בצלאג הירושלמי. המאורע החגיגי: פתיחת תערוכת הציור המעניינת ביותר של השנה. במרכז עמד גבר שחום, מבוגר (53), חייך בצנעה לנוכחים. קאנדידו פורטינארי, ציירה הגדול של בראזיל, הביט סביבו והודיע בעברית גרונית: "התערוכה פתוחה. תודה רבה".

התערוכה כללה 100 מיצירותיו — החל מרישומים גועשים ועד לקטעי הפרסקות בהן קישט את בנין האו"ם בניו-יורק. בצבעיהם, בנושאים סיפרו הציורים את תולדות חייו של הצייר הגדול.

חייב זבעי המכולת. הם סיפרו על החודשים והשנים שבילה בעליית-הגג המח"ניקה בריו דה-זינורה, על גבר בעל תחמי פנים תאונניים ועינים יוקרות שישב שם וצייר. היו אלה שנות השלושים של קאנדידו. הוא צייר בהתקפות, כחייית פרא כלואה. כחדר הסמוך יבב תינוק בעריסה. הוא לא שמע אותו. הוא גם לא שמע כאשר קראה לו מריה אשתו לאכול. הוא רק מצץ את מקטרתו וצייר.

הוא צייר כושים שסחבו משאות במטעי הקפה האינסופיים סביב עיר מולדתו סאו פאולו; הוא צייר איכרים צמוקים, ילדים גועים במסע הנדידה הנורא של איכרי ה"צפון, בשנות הבצורת; הוא צייר את בני הפרברים של ריו היפה.

מדי פעם, סחב איזה יריד מבקר אמנותי לעליית הגג. המבקרים באו, הסתכלו, הס"תלקו: זאת לא היתה הסתורה שרצו לקנות עשירי ברזיל לקישוט בתיהם. רק פורטרט אחד, שהיה מונח בקרן זווית, משך את תשומת לבו של מטרונה ברזילאית. הסניורה היתה מוכנה לשלם עבור פורטרט של עצימה. קאנדידו צייר אותה. הוא היה חייב סכומים גדולים לבעל המכולת.

אמיגו בא העיררה. קאנדידו לא הש"תנה מאן. טעמם של עשירי בראזיל ושל מבקרי האמנות בעולם כולו הוא שהשתנה. השבוע, סיפר כיצד התחיל את הקריירה שלו כצייר. "נולדתי למשפחה עניה ליד סאו פאולו", סיפר. "הייתי רגיל. לא הצטיינתי בשום דבר. אפילו לא בציור".

יום אחד, בהיותו בן 12, הגיע לחווה צייר איטלקי. איש לא ידע את שמו. קראו לו "אמיגו" (חבר). הוא תיקן את ציורי הכנסיה שבלו מרוב זוקן, הוסיף כמה דמויות קדושות משלו. קאנדידו עזר לו; החליה כצופה, אחר-כך כמערכת צבעים ולבסוף כצייר. עובדי החווה התפעלו כולם מהנער, עודדו אותו ללכת לעיר הגדולה ולהיות בן-אדם. שלוש שנים חסכה כל המשפחה כסף כדי לקנות לקאנדידו כרטיס רכבת לריו. הנער נתקבל לבית-הספר לאמנות, אולם לא שכח את דברי בני הכפר: "אתה חייב להשאיר אחד משלנו".

מוסיקה

המלך בכה כתינוק

לפי החווה שחתם עם המפסון בפאריס, היה על אמרגן משה ואלין לשלם ללהקה 1080 ל"י ליום. נוסף לזאת, התחייב בתש"לום דמי איכסונם ומזונם של ארבע איש — המפסון עצמו, אשתו גליידיס ושני מזכירי-בבית-מלון ממדרגה ראשונה. בתום הסיור, גילה ואלין כי במקום ה"רווח הגדול המקוה", נשאר לו הפסד נקי של 10 אלפים ל"י. על כך, כאשר הגיש מלון דן התלאביבי את חשבון הארחה של ארבעת אנשי התזמורת, התעכב ואלין על כל סכום וסכום.

הוא שילם ללא כל ויכוח למעלה מ-4500 ל"י אך סירב בכל תוקף לפרוע חשבון של 1600 ל"י, שהיה מורכב מפריטים אישיים כגון: הזמנת אורחים למסיבות שמפן פ"ר טיות, משלוח מיברקים, הלוחאות קטנות בכסף מזומן מקופאי המלון. "זה", טען ואלין, "חורג מתחום האיכסון והמזון". גליידיס המפסון, אשה מלאת מרץ, מסרה את העניין לטיפולו המשפטי של עורך-דין מיכאל כספי. מודוע? לדברי ואלין: "היא שונאת אותי ללא כל סיבה הגיונית והח"ליטה בכל מחיר ללכלך את שמי". מלך הגיאו עצמו בכה כתינוק בשעת הפרידה. ליבו נקרע בין אשתו התקיפה ובין ידירו ואלין.

בגדי ים

מעילי רחצה

במבחר עשיר

אפ"ע

ירושלים • תל-אביב • חיפה

מפעל חדש של "ידיעות אחרונות" המלון החדש של א. אבן שושן בכל בית

3 כרטיסים ב-9.500 ל"י (במקום 17)

בכל כרך 600 עמוד 3000 ציורים

נייר משובח כריכה מהודרת

ראו דוגמאות בתחנות ההרשמה

שטיחאית דיין (שמאל) ועיתונאית
גניבה לחצי'שעה

בשבוע שעבר עשה דוד בן-גוריון נסיון להתערב בענייני כלכלה. הוא הזמין אליו משקייעי הון זרים, האזין בסבי לגות לתלונותיהם הרבות נגד ממשלתו, סיכם לב סוף את החיכוכה, כי דרכו, במלים: „גו, אני לא מבין בכלכלה...“ אגב, מזה חודשים אחי דים מקבל בן-ג' אחת לחודש מארצות-הברית מכתב הכולל דולאר א' חד, בצירוף הוראות ל שימוש: „למר בן-גוריון, ראש ממשלת ישראל. קנה לך בקבוק יין ר' שתי לחיים.“ המכתב אינו חתום לעולם... או כינה ראש-העיריה „רשון אגרון את ה עיתונאים בשם „כלבים גובחים“, נוהגים עתו נאי ירושלים לברך או תו בשעת פגישה באי גלית: „מיסטר אגרון, האו דו יו דו? ...“ שגריר ברית-המועצות בישראל אלכסנדר אברמוב, שנשאל

באחת ההופעות של הלונדון פסטיבאל באלטס אם יש סיכוי לכך שהבאלט המוסקאי המפורסם יבקר גם בישראל, ענה ברמיוה: „קודם כל צריך להזמין אר תס“... הבטחה מפורשת יותר נתן הש בווע ציר בולגאריה גיאורגי זאנגליקוב, שסיפר כי ארצו עומדת לשלוח לישראל לה קה לריקודיעם. התנאי היחיד: שישראל תשי לח לבלגאריה, כממורה, להקת רקודים תי מניים... „ר' ישראל שייב (אלדד)“ המנהיג הסוער של לחי' לשעבר, עומד לסווע לביקור בארגנטינה. הסיבה, לפי הל צת ידידיו: ריח מרד עלה באפו... מעשה משעשע סיפר השבוע שרה-הינוך זלמן ארן: במסגרת ביותה האינטליגנציה ה נערכות בבתי-הספר, הראו לילד עולה מצפון אפריקה ציור של אדם חסר-עין ושאלוהו מה חסר לאיש הזה. הילד התבונן ארוכות בציור ולבסוף השיב: „פיאות“... סגן שרה-הסעד ישראל שלמה רוזנברג, ש כשרונותיו הכלכליים זכו בשעתו לפירסום נחב, וזה השבוע למחמאות על כשרונות אחרים. לאחר ההרצאה המקיפה שנשא ב כנסת כדי להצדיק את חוק שירותי הסעה, ושהיתה גרושה ציטטות מכל מקור אפשרי, אמר ח"כ צייק ישראל רוקח: „אילו לא

היה ח"כ רוזנברג דוקטור, צריך היה להעניק לו עכשיו את התואר הזה.“ מילא אחריו ח"כ אריה בן-אליעזר: „ואילו לא היה רב, צריך היה להעניק לו גם את התואר רב“... שחקן תיאטרון הבימה דוד וורדי, שחגג השבוע את מלאת ארבעים שנה לעלותו על הבמה, סיפר בצניעות כי לדעתו תרומתו הגדולה ביותר לאמנות-הבמה בישראל היתה גילויו של אהרן מסקיני, בו פגש בזמן שמסקין היה עדיין קצין ב צבא האדום, שיכנע אותו להצטרף להבימה... אומרים, ששר-האוצר לוי אשכול החליט לשלוח את שחקנית התיאטרון הקא מרי אורנה פורת לפעול למען מלווה ה צמצאות בארצות-הברית, אחרי שהתרשם עמוקות משיטות גיוס-ההון שהיא מפעילה בהצגת הנפש הטובה מסציון... הרפתקה מעניינת יותר צפויה לשחק-מתחיל שהוא ספר-וועתי: ארנסט האמינגווי עומד לשחק בתפקיד מרכזי בגרסה המוסרטת של ספרו הזקן והים, שהביא לו קודם לכן את פרס נובל לספרות... הבדיחה האחרונה הנפוצה בלונדון: מה זה טוב משלם? אחד שאומר בחברה: „מה, גרייס קלי התחתי נה? עם מי??“

התחרות

שרשרת החוסכים-חסכון פרס

אנו שמחים להודיע על פתיחת „התחרות שרשרת החוסכים“. כל בעל חשבון או פנתח חשבון „חסכון פרס“ רשאי להשתתף. פרסים ניכרים במזומנים. עלון הסברה בכל אחד מסניפינו.

בנק א"י לדיסקונט פ"מ

רחיצה קרה מרעננת...

וגם את דברי המשי העדינים שלך וכל האריגים הרגישים מרעננת, מחודשת ומנקה אמבטיית יופי במים קרים עם

טקסטיל
מאפו

תוצרת נקה. המפיצים: חב' גורית בע"מ

הודעה חשובה

לרגל העברת החנות קו'אור מרח' אלנבי 101 לרחוב אלנבי 109, אנו מוכרים בחנות הישנה עד להעברה:

הזרמנות חד-פעמית

כמות מוגבלת של מכשירי רדיו - מודלים עד 1953 **65 ר"י** במחירים יוצאים מהכלל החל מ"ו

וכמו כן מכשירי רדיו מהמודלים החדשים ביותר **20%** בהנחות יוצאות מהכלל עד

„קו'אור“ אלנבי 101 (מול בית הכנסת הגדול) על מועד ההעברה לכתובת החדשה ברחוב אלנבי 109, נודיע מראש.

פסוקי השבוע

- ח"כ מפא"י יוסף אלמוגי, אחד המועמדים הרציניים לתפקיד מזכיר מפא"י: „הפועלים אינם לומדים כלכלה באוניברסיטה. הם חשים אותה על בשרם. הם רואים כיצד מתבזבזים מאות ואלפי לירות על נסיעות לחוץ-לארץ, על בנייני פאר שאין צורך בהם, על חוסר-יעול בתיכנון ובביצוע, על חומרי גלם יקרים ההולכים לאיבוד. מפני מה ידרש מהם דווקא לוותר על כוס חלב נוספת בחיים?“
- ח"כ הרות שמעון יוניצ'מן, בחיכוה בכנסת: אבל לממשלה אין כסף לטיפול בילדים דפקטיביים. המפגרים בהתפתחותם השכלית. אבל לממשלה יש כסף רב למזומים כלכליים דפקטיביים ולמפגרים בהתפתחות השכלית-הכלכלית.
- שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר, לאחר נסיעה ברכבת: „הכל טוב ויפה ברכבת, אלא שמגרעת אחת גדולה יש בה. היא דייקנית עד כדי כך, שצריך להפסיק את הישיבות באמצע כדי להפסיק להגיע אליה בעיד מועד.“
- שר הדואר ד"ר יוסף בורג, בהסבירו את מטרות בנק-הדואר: „מטרתו להרגיל את האיש הקטן לחיסכון. קטן - תרתי משמע: קטן בגיל וקטן בהכנסות.“
- העתונאי יהודה גוטשאלק, איש מערכת דבר, בפולמוס עם מתנגדיו במפ"ם, בה היצ פתח חבר: „כל עוד יש לו לאדם לומר משהו לגופם של דברים, אינו צריך להיזקק לגופם של דובריהם.“
- העתונאי אורי קיסרי: „יש לנו מוניות מפוארות ומכוניות מהודרות, אבל התרבות הולכת על פי רוב ברגל, לא במכונית.“
- ח"כ הרות יוחנן באדר, במתחו ביקורת על הופעתם של שרי ישראל בסרטו של אדוארד מוראו זוהי ישראל: „כל אחד מן השנים הללו (דוד בן-גוריון ומשה שרת) לא לא את ישראל רצה להציג בפני המוני אמריקה, אלא קודם כל את עצמו, את חשיבותו, את שכלו, את הליפתו שלו - ואף דבר זה לא עלה בידיהם.“
- הווארד פילד, עוזרו של נשיא ארצות-הברית דווייט דוד אייזנהאור: „אחד היתרונות של הכלכלה החופשית הוא הזכות לסכול.“
- הכוכבת דיאנה דורס, המתתרה הבריטית של מרילין מונרו, בהשיאה עצה לנשים: „כשגבר מסתכל בך ישר לעיניים. סימן שהגיע הזמן לטפל בגיורתך.“
- הסופר האמריקאי וויליאם פולקנר, חתן פרס נובל, בראיון שנתן לעתונאי: „יש לי שתי עצות לסופרים צעירים. האחת - הצב לעצמך מטרה רחוקה יותר מכפי שאתה יכול לראות. השניה - אל תנסה לעלות על קודמך, נסה לעלות על עצמך.“

חמור נושא ספרים

לא אני כינתי את (975/949) כך. הוא בעצמו הציע כינוי זה, ומי אני שתאגד?

בעוד שנה הוא מסיים את חוק לימודי דיו בפקולטה למדעי הטבע, וטוען כי על אף שלוש שנות לימודיו בה, אין הוא נמנה על אותם הביאורים כימאים הר"ר אים את האדם כמעבדה כימית קטנה, אשר בה מתרחשים כל מיני אקציות וריאקציות כימיות של חלופי חומרים וכו' וכו'.

הוא חובב טבע וטוילים, דבר שגרם לכך שתחביבו יהיה דווקא צילום. פרט לזאת הוא מתעניין גם בקולנוע, תיאטרון, מוסיקה (קלאסית, בעיקר) ואפילו קצת בספרות יפה. עד כמה שיראה, הדבר מורה, על אף היותו ירושלמי הרי הספורט החביב עליו ביותר הוא שחייה. הוא כבן 22, טוען שגובהו המדויק הוא 1.682 מ'.

מובן שבשביל חצי אדם עליון שכמו-הו דרושה להתכתבות נערה, שתהיה אנטי סלוגנית, לא סגובית ונוסף לנושאים משותפים שתהיה גם בעלת חוש הומור, וכמובן, בטבעית.

★ ★ ★

לאו דוקא הגיה

לפני שהיה סיפק בידי להעיק עין על הכתוב, מודיעה לי (975/950) שלא אחשוב שכל מה שהיא מספרת לי הוא עניין של גיל (16). היא שרויה עתה במצב רוח מדוכא. היא גרה בריחוק מה מתלאביב במקום חסר חברה, לר מדת בשעות הבוקר ואחר הצהרים היא נמצאת לרוב בבית ומכריחה את עצמה לשבת ללמוד. חברה כתתה, טוענת היא, ידועה לשמצה, וזו הסיבה מדוע לא השתלבה בה.

על כן היא מקוה למצוא חברה נעימה במכתבו של צעיר בגיל 17-19, תמיר וסימפטי, "לא דון זואו", מוסיפה היא ונושבת שאומרים עליה שהיא נחמדה, חובבת שחייה, ציור, ספרות ובעיקר כידור וטוילים.

★ ★ ★

החברה העליונה

כך חותמים שלושת החיילים (975/951) המייצגים את חילות היבשה, אחרי וים, עוסקים בשעות הפנאי שלהם בצילום ובספורט והיו רוצים לספר על כך לשלוש נערות חמודות, חיפאיות דוקא, בנות 16-17. הם מבטיחים להן שהינם צברים עליונים, משתעשעים בסרטים, טוילים, פיקניקים (לפחות בזאת הם מקוריים. איש לא כתב אלי בעת האחרונה וסיפר שהוא אוהב פיקניקים), וריקודים.

אל תשאלו אותי איפה אינני יודעת.

★ ★ ★

בת 16 הייתי...

מכתב אופייני לבת 16 (975/952) — כמה אוהבת אני אותן! — מביבל מש הו, בנאלי משהו, אך חבוו, בכל זאת:

"מציעה אנוכי את מועדוטי כנערה בת 16 רצינית (מלה זו הוסיפה, כבר אה, אחרי שקראה את מכתבה בשנית. היא נכתבה בדיו אחרת), המעוניינת להכתוב עם בחור מגיל 18 עד גיל 23. מטריתי היא להכיר ולדעת מן המתרחש בעולם הרחב, ובעיקר מעניינים אותי טיפוסים שבזמנם נמצאת אני. כמובן שאמצא שיחה משותפת עם בחור רציני העוסק ומתעניין בשטחים שאני עוסקת בהם, כגון ספרות, מוסיקה קלאסית ואמנות הציור וכדומה. אני תקוה שלא אתאכזב מתשובה."

נשמות קשורות

מכתבו של (975/953) מיועד רק לנערות חרוצות. כי הוא הינו חייל קרבי ורואה חשיבות גדולה בקבלת אגרות, "משתי סיבות: הן מספקות קצת חדשות, מוכירות את המקום הא-הוב ומקשרות שתי נשמות". המקום האהוב הוא ירושלים, ולא בלתי מובן רצונו שהנשמה האחות שלו תהיה מן הבירה הקדושה.

★ ★ ★

הומור לא סלוגני

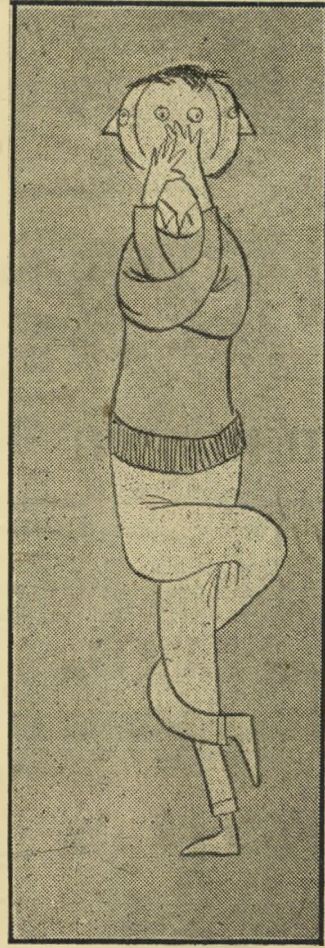
אני יכולה ממש לראות ולשמע את שתי בנות ה-15 המסתחרות מאחורי המספר (975/954). אתערב ששערן הוא ארוך, שהן לובשות חולצות טריקו, ומרציצות את טוני קרטיס. הן מספרות על עצמן שהן נערות יפות ולומדות בבית-ספר למסחר, מעוניינות להתכתב עם שני נערים חמודים, חברמנים ובעלי חוש הומור — "לא סלוגנים", הן מוסיפות בסוגריים. עליהם להיות תל-אביביים או רמת-גנייים. על מה יתכתבו? מה השאלה? קולנוע, תיאטרון טוילים וכדומה.

כן, על שני האבירים להיות בגיל 17-15. ולצרף תמונה.

★ ★ ★

ביישנותים

גילה: כיצד מטפלים בנער ביישן? אילו הייתי רופא, הייתי אומרת בערך כך: סימנים אופייניים: בורח למראה נערה, ובחברה מגלה נטייה לפתח שתיקה די משמשת כהסוואה לנטייה לחברות כנה. מקום הימצאו: בעברו השני של הרחוב, כאשר נערה הולכת בו. כיצד לצודו: דרושה סבלנות בלתי מוגבלת. זכי באימונו על-ידי חיובים

יומיים ולעתים על-ידי שאלות-שלי-כן ולא (מוכן לבחינות, חיים?) המנעי מ' לפנות אליו בנוכחות אחרים, בעיקר נערים. טיפוי: ברגע שעבר לצידך, אפשר לסמוך על נאמנותו ומסירותו. אם עדיין מתקשה בדיבור, הסתכלי בעיניו בחיך ביישני ואמרי: "לא איכפת לך אם לא נדבר בזמן שאנו רוקדים (או שוחים, או אוכלים פלאפל), אני מעדיפה להת- רכז בריקוד (או בשחייה או בפלאפל).

הווי

מסעדה קואופרטיבית

ב תל-אביב, קבעה מחלקת התחבורה העירונית כי רבים מגוסי האוטובוסים אינם שומרים את כרטיסיהם לביקורת, מועלים אותם או אפילו אוכלים אותם תוך כדי נסיעה, "כנראה מתוך רוגז ועצבנות בגלל המתנה בי החנה או צפיפות בנסיעה".

★ ★ ★

מזחמת המינים

ב מעברת טירה, התלוננה תנה פוסט במשטרה: "בעלי כל כך מת רגז למראה השכנה המכה את בעלה, שהוא מכה אותי כל פעם כדי לנקום את נקמת הגברים".

★ ★ ★

נמע זר

ב ירושלים, הואשם ששון שטיטוב בהצעת שוחד לפקיד מס, זכה להקלת עונשו כאשר הסביר כי עשה זאת מתוך הרגל קבוע, אותו רכש בהודו, ארץ-מולדתו.

★ ★ ★

גיום המרשי

ב נצרת, ביקש תושב מוסלמי רשות לשאת אשה שלישית, הסביר כי המועמדת החדשה, פלחית מכפר שכן, תחזיר את שיתוי המשקל לביתו, לאחר ששתי נשותיו הראשונות התארגנו ל- חזית מאוחדת נגד "רעיונותיו המיני שנים על מקומה של האשה בחברה".

★ ★ ★

שכר הנקמה

ב חדרה, התרגז שרגא אלחנני על כי אשתו טרבה לעזור לו בעבודות הבן, אכל בעצמו את הירקות שאסף, ולקח מיד לבית-החולים כשהוא סובל מכאבי בטן נוראים.

★ ★ ★

בשן ועין

ב תל-אביב, נזקק אליהו ששון ל- צורה ראשונה, לאחר שלבע שתיים משיניו התותבות, בעקבות קטטה עם שכניו.

★ ★ ★

זריקת חיפון

ב מעברת ג'דלי, רוק אליהו חסון כסא מטבח על אשתו, החטיא, פגע באשת השכן שהתנפלה עליו, ניצל מד פגיעה רצינית רק הודות להתערבותה של אשתו הוא, שהתנפלה על השכנה תוך צעקות: "אל תגעו בבעלי, הוא שייך לי ורק אני יכולה לעשות לו דברים כאלה!".

★ ★ ★

יחס חברי

ב בת-גלים, לאחר שהבריו עמדו על כך כי יקיים את הבטחתו לצ' לול מן הקומה העליונה של מקפצת בריכת השחיה המקומית, ביקש הצעיר שמאל דיין מהמשטרה כי תעצור את חבריו, מאחר שהם "רוצחים פוטנצי- אלים".

★ ★ ★

קול חתן וקול שומרת

ב תל-אביב, נאלץ משה בס לדחות את מועד נישואיו, לאחר שנעצר על-ידי המשטרה בשעת התפרצות ל- חנות הלבשה, שם ביקש "לקחת שמלת כלה בשביל שהבחורה שלי לא תתבייש בפני החברות שלה בחתונה".

★ ★ ★

התקרמות

ב יפו, פרצה קטטה בבית קפה ערבי, כאשר סירב הבעל להשמיע מוסיקה ערבית, בטענה כי "המוסיקה הזולה והרעשנית הזאת איננה מתאימה יותר לזמנים המודרניים של יפו".

★ ★ ★

פגוב

ב חיפה, הזמין אורח במסעדה מנת גולש של נקניק הונגרי, סירב לשי- לם עבור הארוחה כאשר גילה בתוך הצלחת חותמת-כשרות מעופרת, של ה- רבנות הישראלית.

רדיו

מנגנון

דת או כינוס?

אחד משבעת פלאי העולם הוא, ההמשגות הדתיות בישראל, אשר הצליחו לסגור בשבת את תערוכת התעשייה ולפתוח בשבת את גן-החיות, משלימות עם העובדה שקול ישראל משדר בעצם השבת וגורם ליהודים רבים לחללה על-ידי סיבוב הכפתור ל- פתיחת המקלט ובמקרים רבים עוד יותר — על-ידי סיבוב הכפתור לסגירתו.

אולם כמו כל שאר פלאי מדינת-ישראל, לא היה זה פלא שניתן חינוס. בחודש האחרון, כשהתברר כי שלושה עסקנים ב- הפועל-המזרחי טרם סודרו במישרות מכני- סות, איימו הדתיים לפתוח בכנסת במסע מגידוד נגד שדורי השבת, אם לא יסודרו שלושה מאנשיהם זמנים בעבודה, או בבטלה, בקול ישראל. דרישה זאת באה גוסף על עובדי המדור להתיי דתי, שהם מטבע הדברים דתיים כולם.

התוצאה הקואליציונית המובנת מאליה: בעתיד הקרוב ביותר יתעשר מדור החדשות של קול ישראל ב"מפקח החדשות" חובש כיפה. עסקן דתי אחר יצורף למחלקת המו- סיקה, ישמיע שם זמירות חדשות. מקומו של העסקן הדתי השלישי טרם נקבע, ומן הסתם יהיה צורך ליצור למענו איוו תקן חדש כמו המפקח-על-המוסר-התורני-ביתוכניות הבידור, או משהוא דומה לגבי המאזין, לא יהיה בכך כל מפנה. הוא יהיה רשאי (אך לא חייב) להמשיך להסות אווון בשבת לבעולמה של ספרות. גם בתוכניות השבוע לא יתוללו העובדים החדשים כל שינוי, מאחר שכל שינוי היה מאלץ אותם לעבוד ממש. הטובל העיקרי יהיה התקציב העלוב של קול ישראל.

כנאה למשטר השורר במדינה, הוא חייב לספק את צורכי הקואליציה במקום את צורכי המאזין.

תזכיר

קאריירה של ער

בשעת המשפט הגדול נגד ראובן (ר"ר מק"י) גרינברג נתגלה כי העד הראשי של המשטרה נגד רומק, יצחק רוזנברג, קיבל הלוואה בסך 1500 ל"י מקרנות ה- משטרה. גילוי זה הוזכר בפסק-הדין גרם לגל של האשמות כאילו שיהיה חמש טרה את העד כדי לנקום נקמה פרטית ברומק (העולם הזה 948).

השבוע נתגלה כי יצחק רוזני ברג קיבל משרה טובה בהנהלת החברה הממשלתית לתיירות, אשר בראשה עומד מנחל משי רד ראש הממשלה, בדי קודק.

★ ★ ★

הנדרון: לא עמום

לפני שבועיים גילה מדור הצפית (העולם הזה 973) כי ח"ד"ר ישעיהו ליבוי- ביץ, איש האוניברסיטה, עומד לפרסם חליפת-מכתבים בינו לבין בן-גוריון, בקשר לסגירת תיקו של איש צמרת מפורסם.

השבוע מסר ליבוביץ חליפת-המכתבים לפרסום ב"ה מעריב". במכתביו האשים לי- בוביץ את יחזקאל סהר, המי- פקח הכללי של המשטרה, כי הבריו בפומבי שפגז תיק נגד אישיות מפורסמת, לפי הוראי- תו. האישיות של דוד בן-גוריון, ראש-הממשלה, כממלא-מקום שר-המשטרה, פנה לליבוביץ במכתב רשמי ודרש לגלות את הפרטים. בן-גוריון חשב כנר- אה שהמדובר בכנו, עמוס, ארי- לם משנתכרר לו מתוך מכתב- התשובה של ליבוביץ שהכוונות- לאישיות ציבורית אחרת, הפי- סיק את חליפת-המכתבים, ה- מצטיינת בהשמצות הדריות- חמורות. האישיות הציבורית אשר שמה לא נזכר: מנהיג מפורסם של מפלגת הפועלי- המזרחי, חבר הכנסת.

קוראי,, העולם הזה" מראיינים את ליאונל המפטון

ש האם נכון הדבר שהויברופון של ששך בנוי בצורה מיוחדת, המאפשרת נגינה עם מספר מקלות בכל יד, ביתר קלות?

ש האם אתה אדם דתי? רותי תמיר, תל-אביב

ת על כל ויברופון אפשר לנגן עם כמה מקלות בכל יד. זה תלוי רק בכשרונו של המנגן. אבל נכון שהויברופון שלי נבנה במיוחד עבורי. הוא גדול מכל ויברופון אחר, ויש בו מספר רב יותר של צלילים ואפקטים. אני מנגן עלי גם בעזרת שלושה וארבעה מקלות.

ש הגיעה לאוני השמועה, כי אתה ש אינך ישן כלל בלילות. אם יש אמת בשמועה זו, נא הסכר לי כיצד אתה עושה זאת? אהרון זילברשטיין, תל-אביב

ת פשוט מאוד, אני ישן ביום. לאחר הופעה של שעות, בה נמצאים כל החושים במצב פעיל, ולאחר ההתלהבות שאליה מגיעים בכל הופעה, קשה להירדם באותו לילה. לכן התרגלתי לישון בשעות לפני הצהריים.

ש מה היא השיטה שלך, אי מהם האמצעים בעזרתם אתה מצליח להיכנס לאכסמזה בכל הופעה והופעה? חיים פכטר, ראשון-לציון

ת יש רק גורם אחד להגיע בעזרתו להתלהבות, וזאת היא המוסיקה. המוסיקה היא המכניסה אותנו לתוך עולם של שיכחה והתרוממות-רוח. עד לאבדון חושים.

ש מה דעתך על מוסיקה קלאסית? יוכבד קרץ, קרית-חיים

ת אני מאמין שהמוסיקה, כל מוסיקה, מריצה מתפילות בבתי-כנסת וכנסיות, לכן יש במוסיקה משהו של קדושה וקצת מן התפילה.

ש מוסיקה קלאסית, היא נעימה וערבה לאוזן, אבל היא תפילתם של הדורות שחלפו. התיפילה חייבת להיות מותאמת לצרכים היומיומיים של האדם. קצב החיים המהיר של

ליונל המפטון מתחבק עם מומו, אחד מחסידיו הישראליים הנלהבים.

ש הן דרישותיך ממנגן, שאתה מצרפו לתזמורתך?

הושע וינשטיין, חיפה

ת אינני סוצרף איש לתזמורת לפני שאני שומע את נגינתו, מבלי שידע כי אני מאזין לו.

למטרה זו אני מסתובב בבארים ובמקומות אחרים, בהם מופיעות תזמורות גז, ומאזין למנגנים. ברור שמלבד נגינתם אני מתחשב גם באופיים של המנגנים ואם הם יודעים קרוא וכתוב, מה שברוך כלל אינו אומר כלום על רמת הנגינה.

ש האם אתה מסכים לדעה, שיש בהתלהבות מנגינת וכאכסמזה התוקפת אתכם בשעת הנגינה, הרבה מן הפעילות המינית?

עופר רם, באר-שבע

ת יתכן ובשעת שכרון החושים בניגנה, מתפרצים החוזה מבלי שיהיה הרבה יצרים טבעיים. איני רואה בכך שום רע. אפשר למצוא בכל מעשה ומעשה של כל בן-אדם משהו מן הפעילות המינית.

ש מה דעתך על אותם צעירים שיש התפרצו מדי פעם אל הכמה בשעה שניגנת והחלו לרקוד סביבם. האם זהו יחס נאה כלפי מוסיקה?

עולי נבון, חיפה

ת אני מבדיל בין שני סוגי מוסיקה: מוסיקה לריקודים ומוסיקה גז צרופה, הן מבטאת את אמונותיו והרגשותיו הפנימיות של האדם. העובדה שמישהו קם בשעת הנגינה ומתחיל לרקוד, אינה הופכת את המוסיקה הזאת למוסיקה לריקודים. במקרה זה, הרקוד גם הוא ביטוי חיצוני של אותה הרגשה פנימית עמוקה שמרגיש המנגן. עובדה שגם אני מתנועע לפי קצב בשעת הנגינה.

ש האם מצאת משהו אופייני למוסיקה הישראלית?

עולי נבון, חיפה

ת קשה לי עדיין להגדיר "מוסיקה ישראלי" אם הכוונה למוסיקה עממית, אני חושב שעדיין לא התגבש סגנון אחיד, אם כי אפשר כבר להרגיש בהתחלה של גיבוש זה. אני חושב שלבסוף יכלול הסיגנון הישראלי קצב דומה מאד לקצב הערבי. זה עניינו של ספרמנט ושל אקלים.

ת קחי דוגמה ממני. לפני 20 שנה, בטרם נישאתי, הייתי מתופף ופסנתרן שכיר בתזמורות של אחרים. מאז נישאתי נהייתי למה שאני כיום.

הנשואים מזיקים לאמן רק באותה מידה שהם מזיקים, או לא נוחים, לאדם שאיננו אמן. אבל מצד שני, נותנים הנשואים השקדושה יותר לאמנות. הוא יכול גם להתמסר ולהתמסר. זה חששן היחיד מן הנשואים, אל תהיי פתיה, אמרי לו: כן!

ש אני מנגן על הצוצרה זה קרוב לשנה, וברצוני לדעת באיזו צורה לעבוד ועל איזה תרגילים, כדי לדעת זננו אייפועם כמו המה צעירים שבלהקה שלך.

ת אני מציע לך רק דבר אחד, נגן מנגינות עבריות, מנגינות שאתה מרגיש שהן קרובות ללבך ואומרות לך משהו. נגן אותן הרבה, ובצורות שונות, עד שתרגיש שאתה שולט עליהן.

כי כדי להיות חצוצרן טוב, לא מספיק לדעת את הסנטיקה בלבד. זאת ילמדוך ה' מורים לנגינה. דרושה השתתפות הלב והגוף כולו בניגנה, וזאת תשיג רק אם תנגן מנגינות הקרובות ללבך.

ש כאחד מגדולי הבלוז והפוינג, מה דעתך על הממבו והצ'צ'יה?

אביעור שדה'פו, פתח-תקוה

ת אני דווקא אוהב לרקוד לקצב מנגינות אלו. לנגן אותן זה כבר משהו אחר. זה לא גז. אמרתי כבר קודם שאני רואה את מקור כל המוסיקה בשירה הדתית. הגיז נולד משירי-דת כושיים, וזו מוסיקה שהורה. כשאבוא בשנה הבאה לישראל, אביא עמי תכנית מיוחדת, שתראה לקהל שלכם את ה' פתחות הגיז משירי-הדת עד ימינו. ממבו ו' צ'צ'צ'צ'יה, זה לא גז.

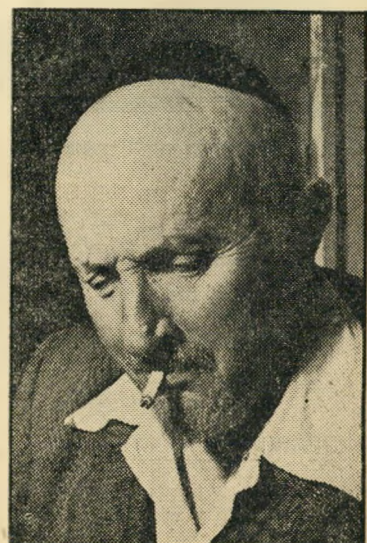
ש איך התרשמת מהתמונות בא-שיריך?

צפרורה תעזין, תל-אביב

ת לא קיה לי מגע כל כך הדוק איתך, אבל כללית קבלתי תמונה טובה מהיחסים הטובים השוררים בין האנשים שבאו מכל כך הרבה ארצות שונות.

יש בעיות?

משהו מטריד אותך? מי שהו מספרך אותך? רצונך לשמוע דעת אישיות ציבורית מפורסמת על בעיה אישית או ציבורית? במדור זה, תענה מדי פעם אישיות ציבורית מפורסמת על כל השאלות שיופנו אליה בכתב על-ידי קוראי העולם הזה. המערכת שמחה להודיע כי במדור הבא יענה לשאלות הקוראים מר מלכיאל גריני וזלד, תושב ירושלים, מי שיהיה לשעבר נספח בשירות החוץ של הקיסרות האוסטרית וממנהיגו, "המזרחי" ר' כיום פעיל בשטחים ציבוריים נרחבים.

כל קורא המבקש להפנות אליו שאלה, מכל סוג שהוא, מתבקש ל' המציאה בכתב (ובקיצור) למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב, תוך שבוע ימים.

שפטים צוחקים

על חנות גרוטאות בקירבת הצטלבות פסד הרכבת בדנוור, ארצות-הברית:

נהג סהר, אל תחשוש -
אנחנו נקנה את הסכנית!

על אולס-ריקודים בלוס-אנג'לס:

רקודים שקמים ומהוגנים בכל
ימי השבוע אלבד יום ראשון.

על תחנה ליעוץ פסיכולוגי בניו-יורק:

יש בעיות? היכנס ונעזור לך לפתור.
אין בעיות? היכנס וספר כיצד עשית זאת!

בתוך חנות כלבו בלונדון:

אם אתה מרוצה מקנייתך כאן -
ספר זאת לידידיך.
אם אינך מרוצה -
ספר זאת לנו.

בבית-מלאכה של הצי האמריקאי:

לכל הפועלות: אם בגדי העבודה שלכן
רחבים מדי, היהיון מן המכונות. אם
צרים הם - היהיון מן המכונאים.

במחלקת הניכויים של משרד מסי-הכנסה בליברפול, בריטניה:

זכור! חלק ממה שאתה
מרוויח שייך לך!

על חנות הזדמנויות בפאריס:

אנו קונים
רהיטים וספרים משומשים.
אנו מוכרים עתיקות.

על מועדון לילה בכרלין:

אין ההנהלה אחראית-
לראיונות שלא קוימו

על מכבסה בניו-מכסיקו:

נברות! השאירו את בגדיכן
כאן ולכו לבדו את
אהר-הצהריים בניעוימים.

העולם היה קשה הרבה יותר להתמצא בו. לולא דאגו לכך הדואגים וקבעו בכל קרן-רחוב ומעל כל חנות שלט מתאים. אך לא בכל מקום מקובל לנסח את השלטים באותה רצינות איומה המקובלת בישראל ("משקפיים טובים בזול. לחברי קופת חולים הנחה"). כמה וכמה מציירי השלטים, אם בכוונה ואם שלא בכוונה, סיפקו מידה גדושה של בדיחות-דעת להולכים ברחובות. "העולם הזה" המבין לנפש קוראיו שאינם יכולים לטייל ברחובות העולם כולו, קיבץ בעמוד זה את מיטב השלטים מארבע כנפות תבל.

בכביש בדנמארק:

שים לב! אם שלט זה הוא מתחת לפני המים, אי-אפשר לנסוע בדרך הזאת.

על חנות הלבשה בכרלין:

החולצות שלנו ידועות בטיבן.
נשים בעלות טעם
אינן לובשות שום דבר אחר.

על בית חולים לילודות בוורמונט, ארצות-הברית:

רב תודות -
שובי לכאן בשנה הבאה!

על מוסך בסידיני, אוסטרליה:

נא לא להכניס עכוניות
בשעה שהדלתות נעולות.

על מכבסה בלונדון:

אל תתן שיקרעו בגדיך במכונות.
אנו עושים את העבודה ביד.

על מספרה פאריסאית:

בסוף יוחזר לך אם אנחנו
נהיה הפותחים בשירת.

מאגורי מכונית בכביש ארצות-הברית:

נא להיזהר מכלימה פתאר
מית ללא אות. אני מלמד
את אשתי לנהוג.

בתוך בית-חרושת למטוסים בארצות-הברית, בו עובדות בעיקר נשים:

נא לא לקלל -
ייתכן שגברים
נוכחים בסביבה.

על חנות למכר חיות שעשועים במארידי:

האהבה היחידה שאפשר
לקנותה בכסף -
כל בלבים למכירה.

בכניסה לעירייה ניו-מארסי, ארצות-הברית:

סע לאם.
אין בית-חולים.

באלם ריקודים ביוהאנסבורג, דרום-אפריקה:

ההנהלה שומרת לעצמה את הזכות
להוציא מן האולם כל אשה
שתיראה מתאימה.

על חנות ספרים בחנות רכבת בקארדיף, בריטניה:

אל תצא לדרך
בלי רצח טוב בכיסך.

בחלון הראווה של חנות לכלי מוסיקה במארסי:

למכירה בזול!
כינור סטראדיוואריוס
כמעט חדש!

על חנות למכשירי חשמל בליסבון, פורטוגאל:

אל תהרוג את אשתך בעבודת-
הבית. הגה לחשמל לעשות זאת.

כרוה על לוח-מודעות במינכן, גרמניה:

היום, לפי דרישת הקהל -
קונצרט פרידה של
התזמורת הסימפונית ההונגארית.

על בית-קפה בניו-יורק:

נמאס לנו להתווכח -
מחיר הקפה עכשיו
הוא 15 סנט

במסעדה בלוס-אנג'לס, ארצות-הברית:

לקוחותינו הספורים כי המלי
צרות אינן אדיבות, צריכים
לראות את המנהל.

על חנות ברומא, שנסגרה לצורך שיפוץ:

אין עסקים -
כרגיל.

על סניף-דואר בלונדון:

עצור!
הזרקת לתיבת-הדואר
את המכתב של אשתך!

על סניף-דואר בבוסטון, ארצות-הברית:

שנה את מתנת הגיהמומד
בהקדם, ותן למקבולתן-הך
דמנות להחזיר לך מתנה.

על חנות למוצרי עור בברצלונה, ספרד:

כאן להשיג -
מזודות מתחליף עור
אמיתי!

בשדה-התעופה במאנילה, הפיליפינים:

נא לתת-ל להתנסק ומדמה
לפני המימד הקבוע להמראה

בכניסה לעירייה סאפורד, בריטניה:

נהג לאם,
או לעיר אחרת.

על בית-קפה בניו-יורק:

נמאס לנו להתווכח -
מחיר הקפה עכשיו
הוא 15 סנט